

**TRANSKRIPT**  
**9.SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE**  
**BOSNE I HERCEGOVINE**

**održane 23.5.2007.godine, sa početkom u 10.05 sati**

**PREDSJEDAVAJUĆI**  
**BERIZ BELKIĆ**

Gospodo, poštovani poslanici, poštovani gosti, otvaram 9. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dakle, ja vas još jedanput pozdravljam. Pored poslanika, na sjednicu su pozvani naši redovni gosti, predsjedavajući članovi Predsjedništva BiH, predsjedavajući članovi Vijeća ministara BiH vidim da su tu, predstavnici međunarodnih organizacija i zbog razmatranja njihovih izvještaja sjednici su pozvani predstavnici Predsjedništva BiH, posebno Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, Ureda za reviziju institucija BiH.

Konstatiram da sjednici prisustvuje 36 poslanika, 25 iz Federacije BiH, 11 iz Republike Srpske. Odsustvo sa sjednice opravdao je poslanik Adem Huskić i ja više najava za odsustvo nemam. Nadam se da su i ostali opravdano odsutni.

Dakle, vi ste uz poziv, uz materijale, dobili poziv za ovu sjednicu, odnosno predlog dnevnog reda. U međuvremenu je došlo, kao i obično što biva, do određenih izmjena sa kojim ću vas i upoznati. Dakle, mi smo jučer na Proširenom kolegiju to konstatirali i utvrdili. Dakle, skinute su tačke 8. i 10. dnevnog reda a to su Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH, predlagača, poslanika, Remzije Kadrića. Naš predlog nadležne komisije i, uz da tako kažem, saglasnost predlagača Predlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost predlagača, poslanika, Jerke Ivankovića Lijanovića koji je, također, samoinicijativno povukao zakon. U dnevni red pod tačkom 3. uvršten je zahtjev poslanika Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH po hitnom postupku u skladu sa članom 127. Prečišćeni dnevni red, dakle, ovakav dnevni red kakav sam ja pročitao dobili ste na klupe uz napomenu da je on usaglašen na sjednici Kolegija u proširenom sastavu koja je jučer održana.

Dakle, otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Izvolite. Gospođica Marković.

**MILICA MARKOVIĆ**

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, Klub poslanika SNSD-a traži da se iz dnevnog skine tačka koja je pod rednim brojem 17. označena pod f) Usvajanje Osnovnog ugovora između BiH i Svete Stoline i dodatog protokola na Osnovni ugovor. Ovaj sporazum je razmatran na Komisiji za spoljne poslove i na moje pitanje kao člana te komisije šta je sa

Ugovorom sa Srpskom pravoslavnom crkvom pa i sa ostalim vjerskim zajednicama u BiH, rečeno je da su ostali ugovori u pripremi. No, to je bilo u ponedjeljak. Prema nekim informacijama koje sam ja dobila do danas, Ugovor sa Srpskom Pravoslavnom crkvom, odnosno Sporazum između BiH i te crkve je pripremljen od strane Savjeta ministara i resornog ministarstva ali je ostavljen u ladicu, iz ne zna se iz kojih razloga, na čekanje.

Dakle, ja smatram, odnosno, Klub poslanika SNSD-a smatra da bi sporazume sa sve i jednom vjerskom zajednicom u BiH trebalo usvojiti zajedno i stoga predlažemo da se ova tačka, usvajanje ove tačke dnevnog reda, prolongira do trenutka kad ne budu svi sporazumi pripremljeni, da idu zajedno u paketu.

Toliko i hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Dakle, imamo prijedlog gospođice Marković. Radi se o tački 16. prečišćenog dnevnog reda. Dakle, predlog je da se tačka 16. f) skine sa dnevnog reda.

Izvolite dalje. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjeni članovi Savjeta ministara, drage kolege, ja sam maloprije od kolegice čuo jednu vrlo ozbiljnu optužbu, a to je da nadležni ministar Savjeta ministara drži u ladicu ugovor koji je prošao proceduru u Savjetu ministara i da ga ne dostavlja Parlamentarnoj skupštini. Mislim da, ako je ovo metod rada pojedinih ministarstava, onda imamo ozbiljan problem. I zbog toga, prvo se pridružujem prijedlogu da se danas ne odlučuje o ratifikaciji ovog sporazuma i drugo, tražim informaciju od ministarstva da li je tačno to što je uvažena kolegica danas rekla.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Ja vas molim da se zadržimo na raspravi o dnevnom redu, a sve ove inicijative i zahtjeve, ima druga procedura.

Izvolite, gospodin Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju. Pozdravljam sve nazočne i dame i gospodu zastupnike, ministre i sve druge na sjednici. Vezano za ovu inicijativu, odnosno prijedlog Kluba SNSD-a da se točka 16. pod f) Osnovni ugovor između BiH i Svete Stoline i dodatni protokol na Osnovni ugovor skine s dnevnog reda, mi smo imali jučer na Proširenom kolegiju argumentiranu raspravu i rekli smo da su se ispunili uvjeti da se ova točka nađe na dnevnom redu i ne samo da su se ispunili uvjeti, već duže vremena se neopravdano čeka i odugovlači sa stavljanjem ovog ugovora na ratifikaciju i ovo je jedan od najznačajnijih ugovora ne samo za BiH nego može biti jedan od primjera kako jedna zemlja u tranziciji rješava ugovorne odnose o najvažnijim pitanjima sa vrlo značajnim svjetskim subjektima i ne bi ga trebalo vezivati za bilo koji drugi ugovor jer treba na isti način pristupiti svakom ugovoru koji Vijeće ministara BiH pripremi, pa i ovom ugovoru vezanom za poziciju

Pravoslavne crkve i mislim da tu ništa nije sporno. Ali uvjetovanje i odugovlačenje meni stvarno šalje lošu poruku i o radu Parlamenta i o procedurama koje imamo i mislim, dakle, da nema nikavog ozbiljnog razloga da se ovo danas skida s dnevnog reda. A kad ovo dođe na dnevni red, drugi ugovori, istom ozbiljnošću i odgovornošću ćemo mi pristupiti i, ovaj, raspravljati i odlučivati kao i o ovom ugovoru.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Raguž. Izvolite dalje.

Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa evo ja imam potrebu da korigujem kolegicu Marković. Ovo nije sporazum sa vjerskom zajednicom nego je bilatelarni sporazum koji je BiH zaključila sa Svetom Stolicom s kojom imamo diplomatske odnose. Dakle, ne radi se o sporazumu sa vjerskim zajednicama. Ako se to može dovoditi u vezu, recimo i eventualno sa budućim sporazumom koji bi se ticao imovine neke druge vjerske zajednice, onda će to vjerovatno biti neki bilatelarni sporazum koji će BiH sklopiti sa nekom drugom državom. Dakle, nije sporazum sa vjerskom zajednicom.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Izvolite dalje.

Gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ma, htio bih da u suštini podržim ovo što je kolegica Azra Hadžiahmetović rekla. Dakle, radi se ovdje o sporazumu između dvije države, ali također se potpuno slažem da moramo imati izraženu odgovornost i osjećaj za ravnopravan odnos države prema svim vjerskim zajednicama u BiH. I stoga smatram da mislim da danas nema neke prepreke da se ovaj sporazum razmatra. Dakle, specifičan je odnos ovdje u odnosu na druge vjerske zajednice, a kada je u pitanju Vatikan, dakle, ovdje se radi o međudržavnom sporazumu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Evo javlja se gospodin Živković, samo dvije rečenice, gospodine Živkoviću. Dakle, dužan sam, na Proširenom kolegiju je na neki način problematizirano ovo pitanje koje je gospođica Marković pokrenula. Ja sam zvao predsjedavajućeg Vijeća ministara da dobijem informaciju. Taj sporazum je u nekoj fazi procedure, nije prošao još Vijeće ministara. Nalazi se na nivou ministarstva i dobio sam čvrsto uvjeravanje da će se on ubrzati, taj proces i da ćemo vrlo brzo imati i taj sporazum ovdje. Dakle, ja sam dužan da vam dam i ovu informaciju.

Izvolite, gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, sve u BiH je specifično i osjetljivo. Tako su osjetljivi i sporazumi sa državom ili sa vjerskom zajednicom. U ovome slučaju sa Svetom Stolicom, sa Srpskom pravoslavnom crkvom, odnosno sa Islamskom zajednicom. Činjenica je da smo dobili informaciju da je Sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom, isto kao što je i Sporazum sa Svetom stolicom, imao nekih primjedbi od strane OHR-a i da su nakon toga te primjedbe uvrštene u Sporazum i Srpska pravoslavna crkva je dala odgovor da je za nju taj sporazum prihvatljiv. To se desilo još prije mjesec i po dana. Postavlja se pitanje da li je potrebno bilo mjesec i po dana da taj sporazum koji je odobren, potpisan i usaglašen čeka da dođe na sjednicu Savjeta ministara i da bude odobren i ovdje u Parlamentu, ratifikovan u isto vrijeme kad i Sporazum sa Svetom Stolicom. Znači, niko nema ništa protiv bilo kakvog sporazuma, samo pitanje je zašto se čeka mjesec i po dana da taj sporazum prođe istu metodu ratifikacije kao i ostali sporazumi.

Ja sam sklon tome da, ako je vrlo blizu i sporazum sa Islamskom zajednicom, da dođe do dogovora. I da se dođe da potpiše. Da se i on sačeka. Mjesec dana, BiH i tim sporazumima neće biti ništa, a mislim da bi poslali veliku poruku sa ovoga mjesta da se svi sporazumi mogu u BiH na isti način donijeti, a ne da neki sporazumi imaju prioritet nad drugim sporazumima. Iz tog razloga bih molio poslanike da, ako već nema nikakvih problema i da se to može uraditi, da to uradimo na idućoj sjednici. Ako može, pozivam i Islamsku zajednicu da potpiše takav isti sporazum.

S druge strane, izašao sam da, s obzirom da na Proširenom kolegijumu jučer nije prošao moj prijedlog, da se uvrsti prijedlog zaključka koji ste svi dobili na dnevnom redu ove sjednice, želim da ga danas kandidujem i predložim da prihvatite da bude tačka dnevnog reda iz jednostavnog razloga što mislim da pričom i temom o popisu stanovništva svi su se u BiH od nevladinih organizacija, međunarodnih organizacija, okruglih i stručnih stolova bavili osim onoga ko mislim da je po zakonu, statistici, pogotovo član 8., dužan o tome da se bavi, a to su organi na nivou države BiH, Savjet ministara i Parlamentarna skupština BiH. Ovaj zaključak je samo želja da se napravi malo reda i koordinacije, ali i da se uvede više rada i ozbiljnosti u ovako odgovoran i zahtjevan posao koji čeka pred nama. U zaključku nisu navedeni nikakvi politički zahtjevi niti godina kada će se popis obaviti.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas da zauzmete svoja mjesta. Da ne šetate za vrijeme sjednice.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nego se samo daje zadatak Savjetu ministara da tu odluku donese i da u skladu sa Ustavom i zakonom da određene zadatke nadležnim institucijama. Mislim da o samoj suštini zaključka možemo da raspravljamo kad on dođe kao tačka dnevnog reda i ja mislim čak da se ovaj zaključak može i popraviti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu Živkoviću.

Ja imam prijavljene: gospodina Sefera Halilovića, gospodina Nanića i gospodina Genjca. Ako nema nekih grešaka, ovdje mi pokazuje monitor.

Dakle, gospodin Sefer Halilović, gospodin Nanić i gospodin Genjac. Vi se niste prijavili, evo ovdje imam Vaše ime. Gospodine Naniću, jeste li se Vi prijavili? Niste. Gospodine Genjac, jeste li Vi? Evo jedan jeste.

Izvolite, gospodine Genjac. Pripazite na ove dugmiće.

HALID GENJAC

Dame i gospodo, poštovani prisutni, veliku poruku mi bismo uputili ako bismo danas jedan sporazum koji je spreman usvojili, a Sporazum sa Svetom stolicom je spreman i ne vidim prepreke da ga ne usvojimo.

Ružnu poruku bismo uputili ako bi jedan posao koji je spreman za rješavanje, uslovljavali rješavanjem drugih pitanja. Naravno, i potpuno se slažem da sva ostala pitanja treba da riješimo i da ih rješavamo, ali to ne znači uopće da jedan tako značajan sporazum treba da čeka da se riješe sva ostala pitanja. Prema tome, velika poruka bi bila ako jedan važan posao koji je spreman, danas da završimo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo.

Gospodin Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja želim reći da zaista je nevjerovatno koliko u ovom parlamentu ima talenta da i najnormalnije stvari isproblematiziramo i iskompliciramo. Ja mislim da nema nikakvog razloga danas da ne razmatramo i ne usvojimo ovaj osnovni ugovor između BiH i Svete stolice. I pozicija Katoličke crkve u odnosu na Islamsku zajednicu i Srpsku pravoslavnu crkvu je specifična ne samo u BiH već i u drugim zemljama. Pa uostalom, dovoljno je da malo pogledate i sami, Austrougarska je imala poseban konkordat sa Katoličkom crkvom a na drugačiji način je to pitanje regulisala sa Islamskom zajednicom i Pravoslavnom crkvom. Slično je bilo i u Kraljevini Jugoslavije, u SFRJ čini mi se '66-'67. sklopljen je poseban ugovor, tako da nema nikakvih, apsolutno nikakvih prepreka da danas najnormalnije ovo stavimo na dnevni red i usvojimo, a kao što ne postoji prepreka da to u narednih mjesec dana ili kad već budu gotovi materijali razmatramo i kad je riječ o ostalim vjerskim zajednicama u BiH.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu Bećiroviću.

Ima li dalje prijavljenih? Evo replika, imamo dvije replike. Gospodin Živković, gospodin Novaković. Bilo bi dobro kad bi Vijeće ministara, neko iz resornog ministarstva ili neko od zamjenika predsjedavajućih prateći ovu raspravu reagirao i dao nam pravu informaciju, ali evo očigledno od toga nema ništa.

MIHORAD ŽIVKOVIĆ

Ja sam na tom fonu htio da kažem. Jednostavno, očigledno da kolege poslanici žele da ovo pogrešno protumače i da predstave javnosti. SNSD i srpski poslanici nemaju ništa protiv ugovora, ratifikacije sa Svetom stolicom. Naprotiv. Mi jesmo za taj ugovor. Pitanje je samo zašto taj isti ugovor koji je već napravljen i potpisan i samo čeka da prođe kroz Savjet ministara i ratifikacijom u ovom parlamentu nije urađen sa Srpskom pravoslavnom crkvom? Neka mi neko kaže odgovor na to pitanje i nema uopšte problema.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu Živkoviću.

Gospodin Novaković, izvolite. Imamo prijavljenog gospodina Zorića.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja mogu reći, što se tiče Kluba SDS-a, apsolutno je nesporan sadržaj niti potreba ratifikacije ovog sporazuma. No, mi smo sada našli se u prilično, ovaj, hajde da kažem, nezgodnoj situaciji. Naime, mi imamo sada poziciju, moguću poziciju, da li je lošija poruka ostaviti to za sledeću sjednicu ili neratifikovati? Dakle, to treba gledati na takav način. Ja bih molio kolege da, čini mi se, da u ovom momentu je manji problem ako to odložimo za sledeću sjednicu. I zbog toga su išli ovi prijedlozi i ja molim da se tako shvate. Znači kao želja da to stavimo na sledeću sjednicu i razriješimo. Mislim da bi mnogo ružna poruka bila ne ratifikovati ovaj sporazum i ne bih volio da nas se dovede u tu situaciju.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Novakoviću.

Imamo gospodina Zorića. Evo prijavljen je i gospodin Kalabić. Imamo i gospodina Erića.

VINKO ZORIĆ

Ja ne znam šta bih sad rekao. U momentu kad sam se prijavljivao znao sam tačno što hoću reći, ali sad kad sam čuo kolegu Novakovića onda mi ništa nije jasno.

Dakle, nije sporan sadržaj tog sporazuma, onda šta je sporno? Je li sporno šta će biti prije? Hoće li sa Pravoslavnom crkvom ili sa, što je jedna, je li, koncesija u svijetu ili će biti sa jednom državom. Meni je svejedno. Ako je ovo, ako smo to dobili na klupe, a nešto drugo nismo dobili, ja sam za to da radimo po redu. Za mene nije sporno da dođu svi sporazumi ovde na ratifikaciju, a ako je neko spreman prihvatiti na sebe da to ne ratificira, a sviđa mu se sadržaj, onda ja to ne mogu nikako razumjeti.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Zoriću.

Gospodin Kalabić. I imamo gospodina Okolića prijavljenog.

DRAGO KALABIĆ

Gospodo predsjedavajući, ja sam pokušao da se ne uključujem u ovu raspravu smatrajući da ćemo se razumjeti, ali očito da se kao u mnogo drugih stvari ne razumijemo. Potpuno jasno, Klub SNSD šalje poruku da ovaj sporazum nije sporan i da ima naš glas. Potpuno jasno. A ja sad postavljam pitanje da li drugi nakon naših informacija šalju poruku da jedan drugi sporazum ostane u ladici? Da li šalju poruku da ih nije briga kad će taj sporazum doći? I da li ne žele naša upozorenja koja su bila prije sjednice Proširenog kolegijuma i nakon sjednice i kontradiktorne informacije koje smo imali? I sad vam ja kažem da ćemo tražiti pola sata pauzu nakon ove rasprave, da ćemo na bazi onoga što je predsjedavajući pomenuo, želimo da

BERIZ BELKIĆ

Ja sam intervenisao kod predsjedavajućeg Vijeća, dakle nismo šutjeli.

DRAGO KALABIĆ

Molim vas, mi želimo sad, iako smo pokušali na blagi način da upozorimo i očekivali smo da će neko drugi u sklopu i na bazi diskusije gospodina Živkovića shvatiti šta mi želimo da kažemo, imajući razumijevanja za to, očito se otišlo u nekom drugom pravcu. Mi smo iznijeli šta, u čemu je naš odnos prema ovom sporazumu, a sad kažem kontradiktorne informacije i vrlo nekorekte koje su došle nakon toga, ja ne znam šta je prava istina, ali jeste za mene sporno šta se dešava sa druga dva sporazuma koji su za nas bitni. I ponovo naglašavam ništa nije sporno i svi ne žele da to shvate da mi imamo jedan drugi odnos prema ovome, a ne da je sporan samo sporazum. Nego ono što je upravo, nismo htjeli do kraja da problematiziramo, očekivali smo da će neko to razjasniti u međuvremenu, da ne otvaramo tu vrstu diskusije, a da li neke diskusije idu u pravcu da se podržava ono tamo što se radi na jedan nekorektan način.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Samo malo, samo malo. Idemo redom. Javio je se gospodin Okolić, a ima replika. Ko je sve za repliku? Gospodin Izetbegović, gospodin Zorić, ima li još replika? Ne, ne, samo sjedite, gospodine Bešliću.

Izvolite, gospodine Izetbegoviću.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, kolega Kalabić reče, postavlja da je neku tu protiv ova dva sporazuma, odnosno Sporazuma sa Pravoslavnom crkvom. Normalno da nije i zato ja, ovaj, predlažem jedan izlaz iz ove situacije. Da mi danas glasamo o predloženom dnevnom redu i unutar njega o Sporazumu sa državom Vatikanom, je li, a da već na idućoj sjednici se unese da tražimo od Vijeća ministara ako je u nekoj ladici taj zbilja sporazum sa Pravoslavnom crkvom, da se zaista već na idućoj sjednici ovoga doma on stavi na dnevni red, da to bude zaključak ovoga doma i da se izvučemo iz ove situacije na taj način.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Imamo repliku gospodina Zorića, a onda imamo prijavljenu diskusiju gospodina Okolića.

Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Pa evo, ja bih išao još dalje od kolege Izetbegovića. Dakle, kolegica Marković, Novaković i ostali, predlažu da se uvrsti u dnevni red Sporazum sa Pravoslavnom crkvom. To bi bilo korektno. I ja to podržavam.

BERIZ BELKIĆ

Nije prošao Vijeće ministara, nije prošao proceduru.

VINKO ZORIĆ

Pa oni tvrde da je, samo da je u ladici negdje.

BERIZ BELKIĆ

Barem je, tako mi je predsjedavajući Vijeća ministara ..

VINKO ZORIĆ

Valjda nam može do 16. točke neko to iz ladice ovdje donijeti ko tvrdi da to postoji. Ako postoji i ja sam za taj prijedlog i to da bude pod f), a da se ovo pomakne na g).

BERIZ BELKIĆ

Samo malo, sjedite, gospodine Zoriću. Je li replika? Molim. Netačan navod, gospođica Marković.

MILICA MARKOVIĆ

Molim vas, kolega očigledno nije slušao šta sam ja pričala ili nije htio da me razumije. Ja nisam ni rekla niti pomislila da se danas može ostala dva sporazuma uvrstiti u dnevni red kad nismo ih dobili u materijalima i ne ide to na taj način. Ono što je sve rekao gospodin Živković i gospodin Kalabić to stoji i to mi tražimo. Dakle, ne omalovažavajući i ne davajući manji značaj jednom ili nekom drugom sporazumu više. Mi samo želimo da se ispoštuje jedan ravnopravan tretman u tome.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospođice Marković. Imamo prijavljenog gospodina Okolića za diskusiju. Gospodine Matiću, šta je kod Vas? Diskusija.

Izvolite, gospodine Okoliću.

## MIRKO OKOLIĆ

Poštovani poslanici, predstavnici Savjeta ministara, međunarodne zajednice, sredstava informisanja, ja ću da kažem sledeće; ja sam ovdje dobio nekoliko informacija oko ovoga i izražavam jednu svoju bojaznost da ima ovde određenih malverzacija, da sam siguran u to da nema, ja bih odmah danas podržao tačku ovog dnevnog reda, a kada ona bude na dnevnom redu podržaću usvajanje ratifikacije ovoga i to uopšte nije sporno. Da tu dilemu razriješimo.

Međutim, šta se može desiti iz ovih svih kontradiktornih informacija koje sam ja čuo od jutros iz nekoliko izvora i čuo sam i jučer, da bi se moglo desiti da ratifikacijom ovog ugovora ovaj sledeći ugovor koji je u nekoj proceduri bio i trebao biti završen, ko zna kad će biti završen. Nemamo instrumente, evo, vidite i sami, da kažemo da to bude na sledećoj skupštini jer sam očekivao da će neko i bilo bi normalno da neko iz Savjeta ministara već uskoči u diskusiju, prije evo i mene ili nekoga ko je diskutovao prije mene i da kaže: ljudi, fali nam to, garantujemo da će biti na sledećoj Skupštini ili ovo što gospodin Zorić je predložio. Možemo do kraja ove skupštine doneti Vaš predlog da ga uvrstimo i da ga ratifikujemo.

E to je jedina naša opaska, a što se tiče ratifikacije Ugovora sa Svetom stolicom mi na nju nemamo uopšte primjedbi, da je to jasno svima.

Hvala lijepo.

## BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Okoliću. Imamo gospodina Matića, a onda je gospodin Dokić, ali evo izgleda da se iz Vijeća ministara neko javlja. Izvolite. Izvolite možda ćete nam pomoći. Gospodine Matiću malo strpljenja. Evo ja očekujem 15 minuta da će neko od vas da reagira da nam da pravu informaciju.

Izvolite.

## SLAVKO MARIN

Poštovani predsjedavajući, cijenjene dame i gospodo, cijenjeni zastupnici, u svojstvu zamjenika ministra za ljudska prava i izbjeglice, dužan sam vas izvijestiti, i to sam ponovno sada osobno išao i provjeriti, kada je u pitanju Sporazum i dokument sa Srpskom pravoslavnom crkvom, on jeste u našem ministarstvu. Ragovori sa predstavnicima Srpske pravoslavne crkve su obavljeni. Čekamo određenu službenu prepisku na korekcije o kojima ja sada ne bih ovde detaljisao, što za vas uostalom nije ni bitno. Međutim, generalna prosudba, zastoja nema, nesporazuma nema nego sve je u cilju što kvalitetnijeg teksta koji se treba naći u tom sporazumu i kako bi bile zadovoljne strane, prije svega Srpska pravoslavna crkva, a analogno tekstu i dokumentu koji je u Sporazumu sa Svetom stolicom.

Ja sam imao toliko. Znači, za vas je činjenica, taj sporazum jeste u ministarstvu. Razlozi nisu da je bilo u ladici nego su, znači, razgovori i pregovori i usuglašavanje, ovaj, bili u tijeku i sad se čeka finalizacija toga dokumenta. Sudbina toga dokumenta nakon ovoga biće Vijeće ministara i ostala procedura koja jeste predviđena i propisana za ovakvu vrstu dokumenata. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Slavku Marinu, zamjeniku ministra za raseljena lica i izbjeglice, odnosno ljudska prava, raseljena lica i izbjeglice. Dakle, imali smo meritorno tumačenje od ovlaštene, da tako kažem, osobe.

Evo, samo jedan tren. Jesu li replike u pitanju? Ja imam prijavljenih. Jesu li replike? Imam prijavljenih diskutanata koji čekaju evo već 15 minuta.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Izvinjavam se, mislio sam kad je predstavnik ministarstva bio, samo da pitam ko konkretno radi na tom usaglašavanju u ministarstvu? Dakle, ime i prezime čovjeka koji radi na usaglašavanju tog sporazuma.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Izvolite.

SLAVKO MARIN

(odmaknut od mikrofona)

Ispričavam se, osobno ministar, tajnik ministarstva zajedno sa mnom kao...

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Imamo prijavljene. Evo replika.  
Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja sam očekivao da će pomoćnik ili zamjenik, zamjenik ministra da kaže da će taj sporazum biti na dnevnom redu ove sjednice idući put. Imam informaciju da je prepiska o kojoj zamjenik priča završena, da je potpis od Srpske pravoslavne crkve donesen. Mene zanima da li može taj sporazum da bude na idućoj sjednici ovoga parlamenta?

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu Živkoviću.

Dakle, imamo prijavljene gospodina Matića i gospodina Dokića. Gospodine Matiću, izvolite.

SLAVKO MATIĆ

Gospodine predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, želim reći da smo prekjučer na sjednici Povjerenstva za vanjske poslove, razmatrajući sporazume, a između ostalog i ovaj ugovor, dali pozitivno mišljenje i to jednoglasno i za ovaj ugovor. Istina, i na ovoj sjednici kolegica Marković je imala pitanje u kojoj fazi, u kom statusu se nalazi Ugovor sa

pravoslavnom crkvom. Nakon pojašnjenja predstavnika Vijeća ministara, iz Ministarstva pravde gospodina Grubišića i kolegica Marković je glasovala u pozitivnom smislu za ratificiranje ovog ugovora.

Stvarno ne vidim nijednog razloga, obzirom da danas nitko nije osporio niti potrebu niti sadržaj ovog ugovora, za njegovo odgađanje za neku narednu sjednicu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Je li replika?

Replika, gospodica Marković.

MILICA MARKOVIĆ

Gospodine Matiću, ja nisam ni rekla da nisam glasala za ovaj sporazum. Ja sam glasala ne samo za ovaj, nego za sve i jedan sporazum jer smo glasali u setu za sve sporazume koji su bili na dnevnom redu tog dana. I nemojte me dovoditi u situaciju sad, odnosno praviti ambijent ovdje da ja govorim u pravcu da sam ja protiv ovog sporazuma. Ja nisam protiv. Tražila sam, postavila sam pitanje i dobila sam odgovor. Ispostavilo se da od ponedjeljka do danas, taj odgovor izgleda nije bio tačan ili nije bio potpuno tačan o onome o čemu mi je rečeno i o čemu sam ja pitala. Tako da nemojte praviti ambijent da je neko ovdje protiv tog sporazuma. Uopšte se ne radi o tome.

BERIZ BELKIĆ

Ma, inače, mislim da smo svi rekli sve i da smo dobili dodatne informacije i iznijeli svi stanovišta, ali evo kad insistirate, gospodin Dokić, replika, evo gospodin Matić.

Izvolite, gospodine Matiću.

SLAVKO MATIĆ

Ja sam naglasio da sam danas uočio na ovom zasjedanju da nitko nije doveo u pitanje niti potrebu niti sadržaj pa između stalog i Vi, što je i predsjednik Vašeg kluba naglasio.

BERIZ BELKIĆ

Mislim da je sve jasno. Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, evo ja na samom početku hoću da kažem da ni za mene ni za PDP nije sporan sporazum, nije sporna ni potreba da se on ratifikuje. Uostalom, jednom sam već glasao za taj sporazum u Savjetu ministara. Mislim da je to bilo skoro pa prije dvije godine. Nemojte me hvatati za riječ, ali veoma, veoma davno. I tada je bilo rečeno da će sljedeći sporazumi doći vrlo brzo i neki od njih su došli, između ostalog i pravoslavne, sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom i kao što vidite onaj stari Savjet ministara nije to pitanje riješio i zaista je utisak, jutros smo evo na pripremnom

sastanku dobili dodatne informacije da u ministarstvu postoje neke kočnice, iz nekih razloga, da se taj sporazum stavi na dnevni red ... poslije Savjeta ministara potrebna je i procedura da on dođe do ovog doma, to mi znamo. Dakle, ovdje intervencija Kluba poslanika SNSD-a u kome sam i ja, jeste jedna vrsta političkog pritiska da se deblokira proces vezan za Sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom, a on se može deblokirati već na narednoj sjednici Savjeta ministara. Dakle, naše insistiranje da to ide na Savjet ministara i onda se uopšte neće postavljati pitanje da li će ovo biti tačka a), a ono b) ili će to biti na jednoj sjednici, a drugo na petoj ili slično.

Dakle mi smo i do sada imali taj pristup, evo idemo prvo sa Sporazumom sa Svetom stolicom, neka to ide, ide i ostali rečeno je, pod istim uslovima će biti, ali očito da to tako ne ide. I neko bi trebao da ozbiljno onda stavi prst na čelo i zapita se zbog čega koči nešto oko čega ne bi trebalo ništa da bude sporno.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo gospodinu Dokiću.

Ima li još prijavljenih? Gospodin Selim Bešliagić, evo gospodin Slavko Jovičić, naravno. Ima li još?

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih zamolio nakon objašnjenja ministarstva, nakon objašnjenja predstavnika ministarstva meni je sad situacija jasna. Mi ne možemo iskazati sumnju i onda postavljati uslove da ne glasam za ratifikaciju međudržavnu, a ne za sporazum. Sporazum se može riješiti zakonima, ne mora biti čak ni ratifikacija. No međutim, ako je ratifikacija, ovde smo sada dobili tačne podatke da ćemo na sljedećoj sjednici imati ovaj sporazum na ovo.

Molim vas, član ministarskog vijeća je rekao da se nalazi, da je to faktički samo usaglašavanje određenih stavova i evo ja bih zamolio da zaključak bude, na sljedećoj sjednici da se izađe sa sporazumom, pa ako nije sve uređeno neka se i kaže nije uređeno pa ćemo glasati, nije urađeno, ali nemojte da jedan međudržavni sporazum vežemo sa bilo kakvim uslovima sporazuma drugih. Sporazumi se ne moraju ratifikovati, oni se mogu zakonskom regulativom prihvatati, ali ne da, da ne ulazimo u tu analizu. Slažem se da, ako je sporazum napravljen, ako je on konačno dobio i tekstualnu viziju, tražimo da sljedeće sjednice da on bude ovde u Parlamentu. Ako to možemo usvojiti, dajte to da usvojimo, a i da idemo normalno sa procedurom dnevnog reda. Prema tome, ja bih zamolio, da li može dati ministarstvo odgovor, može li se sporazum naći sljedeći put na sjednici Parlamenta? I to je odgovor. Ako je odgovor da, nema nikakvog razloga da dalje ovdje postavljamo pitanje.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Bešliagiću. Je li replika? Izvolite, replika, Rajilić.

SNJEŽANA RAJILIĆ

Molim vas, samo jedna replika ili krivi navod. Vi ste rekli da je predstavnik ministarstva vrlo jasno rekao da može biti na sledećoj sjednici, on to nije rekao. Drugo što je nas dovelo u sumnju jeste činjenica da je gospodin rekao da je ministar, sekretar i on lično

uključen u tu proceduru, a onda je rekao da je išao da provjeri u ministarstvo dokle je to došlo. Ako je gospodin uključen u proceduru, onda mora valjda znati dokle je došlo, a ne da ide u ministarstvo da provjerava, što nama dodatno uliva sumnju uopšte u iskaz koji je rekao.

BERIZ BELKIĆ

Dakle, ovdje očito je da niko nikom ne vjeruje. Imamo prijavljenog gospodina Jovičića, gospodina Lozančića i gospodina Lagumdžiju.

Gospodine Jovičiću, izvolite.

SLAVKO-SAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, dakle, vidite vi kako mi od jedne jasne situacije napravimo toliko komplikovanu da se ne moožemo gotovo izvući. A šta je ovde problem? Kad smo već uvukli sad u ovu priču ovo ministarstvo, zašto gospodin ne kaže ovdje što vi to niste dali na Savjet ministara kad ste svu završili proceduru? Šta sad usaglašavate? Mi od vas tražimo da date taj sporazum na Savjet ministara. Šta će Savjet ministara odlučiti, kakvu će donijeti odluku, kad će nama isporučiti, to mi vas nismo ni pitali. Ali vas pitamo zašto vi niste dali to na Savjet ministara nego evo, ne držite u ladicama, držite pod tepihom, držite negdje drugo u džepovima, šta ja znam gdje držite. Ostalo je pitanje što niste dali na Savjet ministara, da se Savjet ministara o tome izjasni i nama pošalje ovdje taj dokument. Šta čekate više?

BERIZ BELIĆ

Polako.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

I umjesto zbog jasne, izvinjavam se, ja temperamentno govorim, nije ovo nikakva ljutnja. Dakle, zbog jasne situacije niko nije, ponavljamo, nemojte pogrešno shvatiti, protiv ovog sporazuma. Bilo bi sramota da ovo ne prihvatimo. Ali jesmo protiv ovakvog načina rada gdje se vrši, reći ću otvoreno, diskriminacija. Za nas je taj sporazum vrlo važan, gospodine predsjedavajući, koliko god Vi gledali gore, kao što je ovaj ... ovaj je možda važniji, ali ja ne pravim nikakvu selekciju niti pravim gradaciju šta je važno. U ovoj državi je sve važno. Važni su i ovi nesporazumi. Zato je problem što mi ne možemo da krenemo korak dalje da razmatramo neke normalne stvari upravo zato što Savjet ministara ....ili ministarstvo prvo ima odgovornost, ne mogu Savjet da krivim jer nisu ni dobili dokument. Zašto njih da krivim. Recite, gospodine zamjenice, zašto niste dali na Savjet ministara da se ovo raspravlja? To mi recite. Možete li reći? Pa recite zašto niste dali?

BERIZ BELKIĆ

Jeste li Vi završili, gospodine? Sjedite, izvolite. Samo tren, samo jedan tren. Ispravak krivog navoda, gospodin Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja ću vrlo kratko reći, kada je gospodin Jovičić rekao kako mi to kompliciramo, ja samo ispravljam krivi navod. Nismo mi svi ovde poslanici pod tim terminom mi. U ovom parlamentu postoji vladajuća parlamentarna većina koja je izabrala ovo Vijeće ministara. Toj parlamentarnoj većini ne pripadam ni ja ni Klub SDP-a i nije ni čudo kako se vi ne možete ni o čemu dogovoriti kad i ovo pitanje iskomplikujete, ali ne mi svi već vi koji činite ovu parlamentarnu većinu i tu je ispravka krivog navoda.

BERIZ BELKIĆ

Hvala na ispravci.  
Izvolite, gospodine Marin.

SLAVKO MARIN

Hvala, mogu li ja s mjesta?

BERIZ BELKIĆ

Ja bih Vas zamolio, ipak, snima se sjednica.

SLAVKO MARIN

Hvala, predsjedavajući. Zaista moje pojašnjenje imalo je za nakanu da činjenice koje postoje prezentiraju vam ovo. Zašto sam išao provjeriti? Išao sam jer vidim koliko je složeno, da se u međuvremenu nije šta desilo novo što ne znam. To je razlog i to je moja izreka da sam sudjelovao i da sam išao da provjerim. I ono što sam rekao, to je činjenica. Da li će taj sporazum biti sutra upućem prema Vijeću ministara ili za dva dana, ja to ne mogu sad garantirati ovdje, jer nisam ja ministar. Vjerujem da će ova diskusija potaknuti i ubrzati sam taj proces. Nažalost da je moralo doći do ovoga, ali cjelokupno vrijeme izgubljeno na usuglašavanju, znam da je to bio temeljan cilj, jeste bio iz razloga da se tekst maksimalno usuglasi, u začetku dokumenta, u njegovom nastanku, kako bi naredne instance kao što je ... unutarne politike, Vijeće ministara i sve ostale institucije kroz koje će proći sporazum imale što manje nesuglasica i kada dođe sutra u Parlament, da to bude usvojeno kao gotov dokument. To su bili razlozi i to su informacije koja ja sada mogu reći. Ne mogu ovdje reći da će to biti na idućoj sjednici Parlamenta ili ne znam za koliko će biti sazvan, kada će proći u ostale institucije, ali da će, dopustite, ovaj sporazum, ukoliko je sve sada do kraja usuglašeno, sa Srpskom pravoslavnom crkvom, naći se u narednom svom koraku koji slijedi na Vijeću ministara, to mogu, ovaj, u ime ministarstva ovdje obećati.

Hvala najljepša.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Marin, nadam se da je ovo bilo korisno. Imamo prijavljene gospodina Lozančića i gospodina Lagumdžiju. Ima li još zainteresiranih ili ćete sačekati šta će ko reći pa da intervenišete? Hvala.

## NIKO LOZNAČIĆ

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ja se moram, nažalost, složiti sa onima koji su konstatirali da mi stvarno vrlo jednostavne stvari znamo zakomplicirati, ali se moram složiti sa onima koji su rekli da nismo svi baš odgovorni za to kompliciranje. Ono što je mene ponukalo na raspravu, a glede ove točke dnevnog reda, jeste da sam sebi postavio pitanje odakle danas nakon dvije sjednice užeg Kolegija, nakon dvije sjednice proširenog Kolegija, da se ovo pitanje problematizira, odnosno da se traži njegovo skidanje s dnevnog reda?

Postavljam pitanje čemu nam služe ti kolegiji, je li to samo prilika da izgubimo još malo vremena ili da stvorimo predstavu da nešto radimo jer inače ovdje prema onome što imamo u dnevnom redu i ono što imamo u materijalima, mi bismo mogli mirne duše, ako bismo se rukovodili ovim načelom, dok ne stignu svi sporazumi, mogli bismo postaviti pitanje zašto smo na proteklim sjednicama ratificirali desetine sporazuma. Mogli bismo postaviti pitanje zašto ćemo na ovoj sjednici, ukoliko evo bude ili ne bude ovaj ugovor, ratificirati ove druge sporazume da ih ne čitamo, jer očigledno je da u Parlament nisu stigli svi sporazumi koji će stići u naredne 4 godine. Pa možda da donesemo zaključak da ostavimo ratifikaciju na kraju mandata i da u paketu usvojimo sve sporazume koji dođu za ove 4 godine, da budemo svi zadovoljni ako je to razlog, ako je to način.

Međutim, onda bi proširio prijedlog, pošto smo, čini mi se, bar plebiscitarno izrazili svoju želju, svoje htijenje kako je vrhunski prioritet građana ove zemlje, nas zastupnika, prikupljanje europskim i euroatlanskim integracijama, pa smo čuli da će na tom putu trebati stotine novih zakona donijeti, predlažem da više nijedan ne razmatramo dok sve te stotine ne dođu na klupe, pa da odjedanput se izjašnjavamo o svim. I da onda, uistinu budemo efikasni i da pokažemo da smo spremni raditi u interesu onih koji su nas birali.

Ne vidim uistinu nijednog razloga, ama baš nijednog razloga zašto mi danas ne bismo raspravljali o ovom ugovoru, odnosno, meni je žao, ja moram reći, ovaj, što Vijeće ministara nije ovaj sporazum uputilo već prema Predsjedništvu pa da nam ga Predsjedništvo dostavi. Nažalost, moram konstatirati i tu se moram složiti sa oporbom, vjerujte mi, nimalo mi nije drago, na ovom Vijeću ministara nedostavljeni zakoni koji su puno potrebniji možda od mnogih sporazuma koji nam stižu. Nažalost, evo čini mi se da im treba malo više vremena i onda mi sad koristimo za nešto što je, po meni, vrlo jednostavno, što je, po meni, evo da kažem, jedan ugovor koji mi možemo gradirati, ovisi kako ga ko osjeća, više ili manje bitan, važan, evo ja ću se složiti sa onima koji kažu da su svi ugovori bitni, složiću se i sa onima koji kažu da su svi zakoni bitni i evo, ovaj, priključiću se svima onima koji će pozvati Vijeće ministara da konačno počnu dostavljati ono što je u završnoj fazi, da konačno počnu dostavljati zakonske projekte, da konačno počnu, evo, stvarati jednu klimu u kojoj nećemo mi dolaziti ovdje u poziciju da razmišljamo sad da li je točno ovo što su kolege iz Kluba SNSD-a rekli ili je točno ovo što je zamjenik ministra rekao ili je točno ovo što su neke druge kolege zastupnici rekli. Znači, ovaj, mi jednostavno, ja tako gledam našu ulogu ovdje, trebamo nastojati poboljšati efikasnost svog rada i učiniti protočnim, uz korekcije ako ih ima. Ovdje nemamo nikakvih korekcija. Ja uistinu apeliram na kolege iz SNSD-a, mislim da ovaj ugovor nije dobar, suglasan sam, nije dobro da se stavlja u ravnotežu sa ovim drugim ugovorom. Ja sam apsolutno suglasan da se ovaj ugovor koji treba da se potpiše sa Srpskom pravoslavnom crkvom stavi već na narednu sjednicu Parlamenta i da možda idemo sa

zaključkom prema Vijeću ministara da ih obavezemo da to moraju uraditi. Mislim, ja sam za takav zaključak, za takav recept, znači. Ali da uistinu ne uvjetujemo jedno drugim jer ćemo uistinu otvoriti onda pitanje za mnoga druga pitanja, treba li nešto dok ne bude i ono drugo nešto. Pa ćemo onda uistinu dostaviti pitanje sami sebi, ovaj, kad ćemo nešto napraviti.

Evo ja zamoljavam pa ako treba u tom smislu da se naprave dodatne konsultacije, da se napravi jedna stanka, ali uistinu ne vidim razloga zašto bismo danas ovu točku skidali s dnevnog reda.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu Lozančiću.

Replika, gospodin Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

S obzirom da sam na neki način i indirektno i prozvan, imam obavezu, vidite, gospodine Lozančiću, kada Vas ne bi bilo tu danas, a neko od ostala dva predsjedavajuća ne bi objasnio zašto Vi niste tu, ja bih pitao gdje ste. Ja bih pitao gdje ste, ako ne bi dobio odgovor od nekog drugog jer mislim da tu treba da budete. Kad pričamo o sjednicama Kolegijuma, ja mislim da bi i za Vas i za Kolegijum bilo vrlo zanimljivo pitanje zašto tim sjednicama ne prisustvuju članovi Vijeća ministara, niko iz Vijeća ministara. Da mi komunikaciju sa Vijećem ministara o ovakvim stvarima obavljamo danas. A ja mislim da ste Vi mogli nas razumjeti da mi imamo problem u ovoj komunikaciji, tek sad, ja sad definitivno ne znam šta je prava istina.

Mi smo sad, ono što sam ja saznao, ipak se taj dokument nalazi u ladici. Gdje bi se nalazio na drugom mjestu? Mora biti u ladici. On se tek sprema da krene prema Vijeću ministara. Kad će? Ne zna se. To je ono što mi je sad, ako sam dobro, pa na Vijeću ministara, pa može i nazad pa može i naprijed. Znači to je suština da mi na Kolegiju, taman posla, evo uporno je to objašnjavala koleginica Marković. Ni na komisiji nema ništa protiv ovog sporazuma, ni ja na Kolegiju, ali nisam znao za tu vrstu nekorektnosti koja je bila djelimično jučer, jutros konačna. Mislim da, ako kao na Proširenom kolegiju mi trebamo imati tamo tu informaciju. I onda bismo imali i valjane odgovore. Činjenica je da je ovo sada kako jeste. Ja ponovo naglašavam, po ko zna koji put, mi imamo, nemamo ništa, ne ništa nego imamo namjeru podržati ovaj sporazum, ali postavljam pitanje da li je ostalim u ovom parlamentu sasvim svejedno šta se dešava sa sporazumom, jednim važnim sporazumom sa Srpskom pravoslavnom crkvom? Ako je svima ostalim svejedno i baš ih briga kad će i da li će ikada to da, neka to oni ostave sebi za razmišljanje.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo sad vremena se raspravlja o tome. Izvolite, gospodine Lozančiću, gospodine Lagumdžija.

## ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Zaista se nisam mislio javljati u početku jer nisam smatrao da će ovakav dnevni red koji je predložen biti problematičan, ali ja bih želio da povodom diskusije koja je vođena i povodom dva prijedloga, jedno za dodavanje tačke dnevnog reda i jedno za skidanje tačke dnevnog reda, da iznesem stav.

Prvo, vezano za prijedlog gospodina Živkovića, da malo se odmaknemo od vjerskih poslova pa ću se na njih vratiti. Prvo, dakle, kada je u pitanju prijedlog gospodina Živkovića, smatram da ovaj zaključak je potpuno besmislen i nepotreban. Ne zato što ja sam protiv popisa, nego zbog toga što želim da vas podsjetim da umjesto ovog zaključka Vijeće ministara bi trebalo da radi svoj posao i Agencija da radi svoj posao. Da vas podsjetim, istina ne sve one koji su bili u prošlom sazivu. U prošlom sazivu, kad se usvajao Budžet za prošlu godinu, tada se zbog izbora politiziralo pitanje popisa. Ja sam tada, kao predlagač u Komisiji za finansije i budžet, predložio da se unese stavka – u posebnim programima namjene, strana 43 Budžeta koji smo usvojili možete da vidite, da postoji u 2006. da je u Budžetu uvedena po prvi put stavka koja glasi – izrada projektnog zadatka za metodologiju i otpočinjanje aktivnosti na popisu stanovništva. I tada je prevaziđen taj problem. Ne znam šta mi bi da uopšte tad pokušavam pomiriti tadašnju vlast koja se također svađala. Sjećam se i Novaković je imao prijedlog da se ide u popis, drugi su bili da se ne ide i onda je kompromisno rješenje bilo jedino logično da se ustvari, umjesto da pričamo treba li ili ne treba, da nam stručnjaci u saradnji sa EU, sa našim međunarodnim obavezama i slično naprave, prvo metodologiju. Izade metodologija, zna se kako se ona u Parlamentu usvaja, koje komisije prolazi, kako Vijeće ministara to treba da uradi i tada je rečeno: uredu, napraviće se, otpoćeće se sa tom metodologijom.

Za ovu godinu kad je Budžet bio pred nama, tad ste mogli da vidite da je u ovoj godini Vijeće ministara predložilo smanjenje te stavke za 317 hiljada maraka, tako da u ovoj godini nije umrla ta stavka, ali ona ima iznos od 183 hiljade maraka. Drugim riječima, sa 5 stotina u prošloj godini pred izbore, ali pošto su izbori tek za 4 godine, sad je pala na 183 hiljade. Ali izgleda da nekom treba opet rasprava o popisu. Umjesto rasprave o popisu, umjesto ovakvih zaključaka koji su slabiji od Zakona o Budžetu, jednostavno trebamo, da podsjetim ovom prilikom, ovim povodom Vijeće ministara, odnosno Agenciju za statistiku BiH od(?) koje smo dobili budžetsku stavku i zadužili ih da naprave metodologiju o kojoj bi se onda vodila rasprava itd. Dakle, umjesto ovakvog zaključka koji je otvaranje ponovne rasprave i politiziranja pitanja koje je sigurno političke prirode, ali da prethodno imamo ono što je obavezno da nam struka kaže. Zato mislim da ovaj prijedlog zaključka treba odbiti i samo tim povodom podsjetiti Vijeće ministara, odnosno Agenciju za statistiku da počne da radi ono što smo ih obavezali Zakonom o Budžetu za ovu godinu i za šta imaju pripremljena sredstva. To je što se tiče tog prijedloga.

Što se tiče ovog prijedloga, vraćamo se na vjerske zajednice. Ja predlažem, ako nema potrebe proceduralno, gospodine Belkiću, da Vi stavite ovo na glasanje. Mi smo za to da dnevni red bude upravo u ovakvom obliku. A zašto? Izvinjavam se što ću možda biti, ovaj, možda nepotrebno precizan.

Ovdje se potpuno brkaju kruške i jabuke. Međunarodni ugovor sa Vatikanom nema apsolutno nikakve veze sa eventualnim uređivanjem odnosa sa Katoličkom crkvom

ovdje i Islamskom zajednicom i Pravoslavnom crkvom kao ovdašnjim vjerskim zajednicama koje su definisane Ustavom BiH i odgovarajućim zakonima koji su ovaj parlament oslobodili vjerskih zajednica i svim onim pratećim aktima koji iza toga slijede.

Ono što je bitno i ono što mene čudi, moram priznati, iza ovog prijedloga koji je pred nama, stoje dva predsjedništva, prošlo predsjedništvo i ovo predsjedništvo. U ta dva predsjedništva sjede sticajem, voljom birača predstavnici 6 različitih stranaka. Tri stranke su imale predstavnike u Predsjedništvu u prošlom sazivu, tri potpuno druge stranke imaju članove Predsjedništva u ovom sazivu. Šest političkih stranaka. Slobodno mogu reći najbrojnijih iz(?) vlasti, iz opozicije današnje, su jednoglasni bili oko ovog prijedloga. Šta je bilo sporno, da vas podsjetim da se ne bi, u Osnovnom ugovoru koji je potpisalo 23.februara prošle godine Predsjedništvo je definirano članom 10. stav 3. Ugovora između, ponavljam, Vatikana, kao međunarodnog ugovora između države BiH i Vatikana, koji ima specifičnu ulogu, ali takođe ima status države, je definirano da će se u roku od 10 godina Katoličkoj crkvi u BiH vratiti objekti koji su oduzeti bez nadoknade. I tada je s pravom postavljeno pitanje, može li se međunarodnim ugovorom prejudicirati rješenje koje daje jedno pravo Katoličkoj crkvi, a druga prava Pravoslavnoj, Islamskoj zajednici i eto nema drugih i Jevrejskoj zajednici. I zato je napravljen, 29.septembra, dva dana pred izbore, u doba šutnje, predsjedništvo u miru Božijem, donijelo dopunu, dosta neoubičajeno, međunarodnom pravu, dopunu kojom je napravljena dopuna člana 10. stav 3. kojim se kaže da će ustvari to što je u Osnovnom ugovoru, praktično Katolička crkva stavljena, uslovno rečeno, u povlašteniji položaj u BiH u odnosu na dvije druge, odnosno tri vjerske zajednice, je rečeno da će i Katolička crkva, odnosno Vatikan je pristao na tu dopunu, da se pitanje povrata imovine Katoličkoj crkvi ne radi u skladu sa ovim ugovorom, sporazumom, nego na bazi zakona koji važi za čitavu teritoriju BiH, za sve vjerske zajednice. I time je otklonjen jedan propust, odnosno jedna neprijatnost u kojoj, da budemo poštteni, zaista u startu dovedeno u povlašten položaj Katolička crkva, zbog naše takve aljkavosti, šlampavosti, kako god hoćete, ali su ljudi onda prihvatili da prihvate ovo, ovakvu izmjenu, upravo zato što ni oni nisu željeli da imaju povlašten položaj u odnosu na druge vjerske zajednice, znajući specifikum naše zemlje.

Ovim ugovorom, ustvari, Vatikan, kao država, priznaje ustavnopravni poredak zemlje, unutrašnje ustrojstvo, sve međunarodne konvencije koje mi priznajemo i ovim ugovorom se, ustvari, jedino kaže da, ustvari, pošto je to država Vatikan da će biskupe i druge ljude ovdje postavljati oni, a ne ova država, što uopšte nije sporno, ako postoji nešto zbog čega, dakle... Da na kraju kažem još jednu stvar. Gospodine Belkiću, ovo što je ovdje priča, nema veze s onim što ovdje stoji.

Naime, mi ovo imamo pod međunarodni ugovori u skladu, ponavljam ovdje, Zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, pa ne očekuje valjda neko da ćemo potpisati međunarodni ugovor sa Islamskom zajednicom i Pravoslavnom crkvom. Ako očekuje, onda da pitam gdje su to centrale.

Dakle, podvlačim još jednom, molim Vas, gospodine Belkiću, a osim toga sva je sreća da je nesretni ministar Alkalaj potpisao ovo 24.04.ove godine, nakon što je Vijeće ministara, ovo Vijeće ministara, 19.04.ove godine, prihvatilo ovo. Dakle, šta ima - 6 članova Predsjedništva, čitavo Vijeće ministara. Ministar vanjskih poslova, eto postupio čovjek po

odluci Vijeća ministara, ne po svojoj volji. I još se ne radi, što kažu, o vjerskoj zajednici iz koje on dolazi. I sad mi pravimo problem.

Ja zato insistiram po Poslovniku da se izjasnimo o ovom dnevnom redu, ako ne povlače gospoda iz SNSD-a, ako im ovo nije dovoljno. Kao neću da kažem edukacija, nego razjašnjavanje nepreciznosti koje vjerovatno nisu znali jer su u prošlom sazivu, možda nisu bili, insistiram da se po Poslovniku odredimo o ovome, da glasamo o njihovom prijedlogu ..... i da postupimo po Poslovniku i po dnevnom redu. Ako ništa, ja vas molim, zbog digniteta Predsjedništva i prošlog i ovog, zbog digniteta ovog Vijeća ministara i u krajnjem slučaju zbog ozbilnosti ovog Parlamenta. Očigledno,

BERIZ BELKIĆ

Hvala, hvala

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Belkiću, edukacija nije bila dovoljno

BERIZ BELKIĆ

Hvala na dodatnim informacijama koje mi neki ovdje također znamo, ali u svakom slučaju, što se tiče glasanja, gospodine Lagumdžija, naravno da ćemo doći do glasanja, međutim, ima mnogo zainteresiranih da diskutuju. Dakle, mi smo dužni voditi raspravu o dnevnom redu i ja moram dati riječ svakome. Evo imam odmah jednu repliku recimo.

Izvolite, gospodine Živkoviću. Je li replika, gospodine Novakoviću? Dakle, imamo i Novakovića za repliku. Tako da, oko glasanja ćemo vidjeti, ovaj, za sat, dva.

MIŁORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Što se tiče pojašnjavanja ili edukacije, u svakom slučaju je isto, mislim da je dopušteno uvaženom poslaniku Lagumdžiji da priča o meritumu ovoga zaključka iako je to samo bio predlog dnevnog reda, a po Poslovniku to ne ide jedno s drugim. Znači, ne pričamo o meritumu ovog zaključka, nego pričamo o zahtjevu da se stavi tačka dnevnog reda. Vi ste ovdje ispričali čitavu priču u vezi sa mojim zaključkom, a niste prvo tačne navode rekli, druga stvar, da kažem da ste prekršili Poslovnik. Toliko o objašnjenju šta je to Poslovnik i po kom se treba članu ovde raditi.

Druga strana, molim vas, kad smo već otvorili priču o meritumu ovoga zaključka, s obzirom da je uveden običaj da pričamo o tome, stručnjaci su rekli svoje. Tih 500 hiljada maraka koje smo mi iz SNSD-a tražili da bude u Budžetu nismo tražili džaba, te pare su potrošene za pravljenje nacrt prijedloga projekta. Taj prijedlog projekta podrazumijeva sve. Znači on sadrži i apsolutno sve što je potrebno da bi se počele kvalitetne pripreme popisa za stanovništvo, završi kontekst opravdanosti s ciljevima popisa, zakonski osnov, budžet, demografsku metodologiju, organizaciju, kartografiju, do Zakona o popisu. Sve ima. Pitanje je sljedeće: da li ćemo mi u ovoj godini dati mogućnost Agenciji za statistiku BiH i zavodima za statistiku BiH preko Savjeta ministara i entitetskih vlada da to rade ili ćemo opet pričati priču i zavlačiti te agencije, ne dajući im valjan pravni osnov da to rade. To je priča.

Ovaj zaključak nema ništa sporno. Ako je sporno da se zaduži Savjet ministara da napravi odluku, pa potvrdi ovo o čemu ste vi pričali da je napravljen projekat i samo da ga potvrdi u svojoj odluci, onda je sve sporno u BiH.

S druge strane, molim vas, kada govorimo o ratifikaciji ovog sporazuma, reći ćemo još jednom, SNSD nema ništa protiv Sporazuma o Svetoj stolici. Pitanje se postavlja da li poslanici ovde u ovom parlamentu shvataju bojazan SNSD-a koji izražava da taj sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom koji stoji mjesec i po dana u ladici, ne dolazi na sjednicu Savjeta ministara gdje treba da prođe, pa treba da prođe kroz Predsjedništvo, pitanje da li će doći ikad ovom parlamentu. Da li se u BiH mogu rešavati stvari sa Islamskom zajednicom da se vrate svi objekti bez ikakvog sporazuma, dobrovoljno, da se sa Svetom stolicom to reguliše zakonom, a da sa Srpskom pravoslavnom crkvom to se reguliše stajanjem u ladici. To je pitanje ovom parlamentu. I to je bojazan koju su srpski poslanici zatražili od vas da nam pokažete da je to neopravdana bojazan. I nećemo biti protiv ovog sporazuma i ako bude u dnevnom redu. Pitanje je samo da li će biti kvoruma. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću.

Krivi navod, gospodin Lagumdžija. Oprostite Novakoviću, samo malo, replika je bila. Ali, izvolite, gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Živkoviću, 500 hiljada maraka u Budžetu za prošlu godinu nije predložio SNSD nego je to bio moj prijedlog, ad1.

Ad2. tih 500 hiljada maraka uopšte nije potrošeno u iznosu od 500 hiljada maraka.

Ad3. iz tog razloga u ovoj godini je planirano samo 183 hiljade maraka zato što su rekli da prošle godine nisu potrošili skoro ništa od tih 500 hiljada maraka.

I ja samo plediram da se počnu trošiti pare za stručne stvari, a ne za političke stvari.

A što se tiče odnosa prema sporazumu, ponavljam još jednom. Sporazum sa Pravoslavnom crkvom, eventualni Sporazum sa Katoličkom crkvom u BiH, ukoliko bude potrebno, Sporazum sa Islamskom zajednicom, nije stvar Zakona o međunarodnim ugovorima kao što je ovo slučaj. I na kraju, dobro bi bilo da zovnete predsjednika Vijeća ministara koji je potpisao prijedlog ovoga i ovaj zaključak, s obzirom da je iz Vaše stranke, ili da obavite unutar stranke konsultacije ili da nam on kaže šta misli o vama(?).

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Lagumdžija.

Imamo gospodina, imamo ranije prijavljenog gospodina Novakovića za repliku.

Izvolite, gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala vam lijepo. Čuo sam ovde nekoliko konstatacija za koje hoću da kažem da nisu tačne. Prije svega, nije tačno da se ovde ne radi o Sporazumu između Katoličke crkve i BiH. Dakle, kolega Lagumdžija ako pročita Ugovor, znači ako pročita Ugovor, a izgleda da nije pročitao, vidjeće da u Ugovoru se čitavo vrijeme govori o Katoličkoj crkvi, od samog početka gdje kaže: nastojeći odrediti pravni okvir odnosa između Katoličke crkve i BiH itd. Pri tome opet molim kolege da ne shvate da ja imam nešto protiv utvrđivanja ovog okvira. Naravno, ja sam za to. Ali hoću da kažem da nije tačno to.

Drugo, nije tačno da se ne zna gdje je centrala Srpske pravoslavne crkve. Mi nismo tražili ovde da se dostavi ugovor između Pravoslavne crkve i BiH nego između Srpske pravoslavne crkve i BiH, a centrala te crkve je u Beogradu i jeste međunarodni sporazum. Dakle, jeste i to su netačnosti. Da li rezultat nepoznavanja ili slučajne, ne znam, ali, dakle, to je činjenica.

Kad sam već uzeo riječ da kažem nešto, da se ne bih javljao, jer sam se javio u vezi sa prijedlogom gospodina Živkovića. Dakle, mi ćemo podržati da se ovo nađe na dnevnom redu, ne zato što nam se ovaj zaključak sviđa, nego zato da bismo ga mijenjali. Naime, mi mislimo da ovakav zaključak, ustvari, Savjetu ministara ne daje nikakvu osnovu da bilo šta po njemu uradi. Naime, mi smo predložili ove godine za budžet sredstva za popis 3 miliona. Nije prihvaćeno, ni od strane SNSD-a ni od strane ostalih kolega, a slažem se sa gospodinom Živkovićem da ni prošlih 500 hiljada nije potrošeno, bar takvu ja imam informaciju, da nije potrošeno za ove namjene. Dakle, podržaćemo da se nađe na dnevnom redu samo da bismo promijenili neke stavove koji se u ovom zaključku nalaze. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Evo ima, a krivi navod, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja ne znam u čemu je ovdje problem. Izgleda sve se mora izokrenuti kao da ja pričam jedno, a možda ja počnem pričati na engleskom pa me nećete onda krivo shvatiti, ili na talijanskom. Dakle, molim vas, dnevni red se zove, naslov ovoga je Ugovor između BiH i Svete stolice. U preambuli se kaže, i citirate krivu stvar, da se nastoji napraviti pravni okvir između Katoličke crkve i BiH. Ne Katoličke crkve u BiH. A u sljedećoj alineji preambule stoji da će se uvažavati više... prisutnost Katoličke crkve u BiH i zato se te stvari uređuju. I poređenje je neprimjereno sa Srpskom pravoslavnom crkvom i sa Srpskom pravoslavnom crkvom u BiH jer mi treba da uredimo odnose u državi sa Srpskom pravoslavnom crkvom BH, odnosno u BiH, Islamskoj zajednici BH u BiH i Katoličkoj crkvi u BiH. Odlično, ali ne mogu se urediti odnosi između Srpske pravoslavne crkve u Beogradu i države BiH jer Srpska pravoslavna crkva u Beogradu jeste vjerski okvir čitave Srpske pravoslavne crkve, ali to nije država kao što je Sveta stolica. I to i nije međunarodni subjekat. I radi se o potpuno drugim stvarima. I kao da se namjerno prave ovdje problemi. S ovim nikakvih problema nema. Ponavljam još jednom, s moje tačke gledišta, s tačke SDP-a, našeg kluba poslanika, mene kao čovjeka, da se urede odnosi sa crkvama i vjerskim institucijama u BiH, zakonima ove zemlje i međunarodnim ugovorima, gdje je mjesto međunarodnim ugovorima.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepa. Imamo repliku još Milorada Živkovića. Ja se nadam da ćemo biti u prilici da se vratimo na posao vezano za dnevni red, izjašnjavanje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Znači ispravka netačnog navoda, mada se nije čulo dovoljno. Znači nema Srpske pravoslavne crkve u BiH, ima Srpska pravoslavna crkva, međunarodni sporazum se mora napraviti i nije džaba izvješće ministara traženo da sin od Srpske pravoslavne crkve da dopust da ovaj sporazum ide ovako.

S druge strane, što se tiče popisa, nije bitno ko je dao, odnosno predložio 500 hiljada. Vi znate dobro da je SNSD insistirao na 500 hiljada za popis stanovništva. Vi to dobro znate i da je i napravljena pauza i bio dogovor ako ne bude tih para za predstojeći popis stanovništva, da neće proći budžet. To je svima bilo ovdje jasno. Znači, ne možemo reći da je to SDP-a prijedlog. Ja mislim da je to ipak bio SNSD-a prijedlog i mi smo na tome insistirali još od 2004.godine kada je, taj zakon još uvijek stoji negdje u ladici, onoj istoj famoznoj ladici, onog istog ministarstva koje je nekada stavilo i taj zakon u ladicu. I da ne bismo politizirali, molim vas, i da bi i ta tri miliona što je SDS predlagao u Budžetu, bili operativni i da bi se našlo u sljedećem Budžetu BiH, ali i u Budžetu entiteta, dajte da damo Savjetu ministara mogućnost jer u stavu 8., odnosno članu 8. Zakona o statistici BiH se kaže, kad organi na nivou države odluče. Ko može da odluči na nivou države, može Savjet ministara i može ovaj parlament. Obzirom da svi kažu da je to više političko nego stručno pitanje, mada ja mislim da je više stručno nego političko pitanje, dajte da mi, kao najveći zakonodavni ovde organ u BiH, damo zahtjev Vijeću ministara da napravi odluku kojom će definisati ono što je u projektnom zadatku već urađeno. Ili želite da i u ovoj godini to ne uradimo, da ponovo pričamo o popisu stanovništva, da ponovo politizujemo tu stvar ili stvarno želite da podržite ovaj zaključak, pri čemu će Savjet ministara biti dužan u roku od 30 dana da napravi tu odluku. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću.

Samo redom, Azra. Imamo prije Sadika Ahmetovića. Dajte, ima li još prijavljenih o dnevnom redu. Već smo sat i 15, pa da namirimo 2. Imamo Azru Hadžiahmetović, imamo gospodina Izetbegovića. Ima li još zainteresiranih? Nema problema.

Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo kolege i kolegice, mislim da smo doveli ovu situaciju do apsurdna i da je trebamo prekinuti ovu priču, dakle. Ali, želim ovdje reći da se puno koristimo terminom ladice. Dakle, vjerovatno u Vijeću ministara ima puno zakona koji se nalaze u ladicama, obzirom da dolaze na ovaj parlament i da nismo radili, ovaj, ono što je

radilo Vijeće ministara kada su u pitanju zakoni. Predlažem da se te malo ladice isprazne, da počnemo raditi sa zakonima za koje je odgovoran ovaj parlament i da danas zaista glasamo o predloženom dnevnom redu, da ovu veoma apsurdnu situaciju koja nema nikakvog smisla privedemo kraju.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo.  
Azra Hadžiahmetović

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Evo ja zaista nisam mogla razumjeti kolegu Živkovića, iako sam s pažnjom slušala njegovu argumentaciju u 2-3 navrata obrazlažući dopunu dnevnog reda, odnosno prijedlog dopune dnevnog reda.

Ja sam čak zapisala. Da se zaduži Vijeće ministara, u prethodnoj, dakle, diskusiji, kolega Živković kaže da se zaduži Vijeće ministara da donese odluku da potvrdi početak priprema, ova konstrukcija je bila – da se zaduži, da donese odluku, da potvrdi

BERIZ BELKIĆ

Oprostite ako treba pauza, vidim već jedan broj poslanika odlazi, ako treba pauza dajte da se dogovorimo.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Mislim, ja vas molim da, ovaj, malo se vratimo na to, ovaj, ja se pitam, kad je kolega Živković popio kafu sa Špirićem zadnji put, ja predlažem da to uradi što je moguće prije jer ovo se radi zaista, realizacija aktivnosti, ako je u pitanju sredstva u Budžetu o kojima je govorio kolega Lagumdžija, realizacija, dakle, aktivnosti koje su predviđene Budžetom. I drugo, ovaj, ovo o čemu je kolega Ahmetović govorio, možda da kolega Špirić otvori sve ladice u Vijeću ministara.

BERIZ BELKIĆ

Evo, je li, je li replika, šta je? Replika. Molim vas, sjedite, gospodine Lagumdžija, gospodine Lagumdžija, molim vas, sjedite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Mada nisam dobro čuo, razumio, šta je uvaženi poslanik Hadžiahmetović govorila,

BERIZ BELKIĆ

Samo izvolite, biće pauza, ja ću sad dati pauzu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Mislim da ne treba interpretirati ono što se kaže, dovoljno piše u ovome zaključku ovdje, da se to obavezuje Savjet ministara da donese odluku o početku priprema za sprovođenje stanovništva kojom će se definisati zadaci i obaveze nadležnih institucija u BiH.

Ja sam stvarno htio da pozovem kolege, da na najširoj mogućoj osnovi koja nam, koju mi dozvoljava Ustav BiH i zakoni koji su ovdje dali mogućnost da o ovoj temi raspravljamo u institucijama, da to ne bude tema svakodnevnih okruglih stolova, nevladinih organizacija, međunarodnih faktora koji su u BiH, da ove institucije kažu da se zadužuje Savjet ministara da uradi taj posao. Ovim što sam danas čuo sam sve više u ubjeđenju da Zakon o statistici BiH koji je nametnuo Visoki predstavnik 2002. godine, a ovaj parlament ratifikovao 2004., odnosno potvrdio, treba da ide na ocjenu ustavnosti s obzirom da nema ustavni osnov i najvjerovatnije da će nakon ovakve diskusije i nemogućnosti da se najšire dogovorimo o nečemu što BiH čeka bilo koje godine ispred nas, da će me natjerati da to uradim.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu Živkoviću. Gospodin Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Pa jeste ovo jedno, ovaj, golemo političko pitanje. Pitanje cenzusa, jer dakle, Aneks VII Dejtonskog sporazuma je proveden sa 10%. Svaki deseti izbjegli Srbin iz Federacije se vratio na svoj kućni prag i svaki deseti Hrvat i Bošnjak se tako vratio u Republiku Srpsku. Prema tome Dejtonski sporazum nije ispunjen, Aneks VII Dejtonskog sporazuma nije ispunjen.

Cenzusom ćemo staviti pečat na nasilnu segregaciju ratnu, ja predlažem, dakle, da mi 2008., 2009., 2010. tri godine su dovoljne da bismo mi napravili kvalitetne pripreme za popis 2011. koji će biti diljem Evrope. Napravimo jedan budžet za 2008. godinu kojim ćemo predvidjeti taj milion maraka, ovaj, potreban za ove aktivnosti i 200 miliona maraka za sprovedbu Aneksa VII, za povratak ljudi. Dakle, neka ovo Vijeća ministara ovu stvar razmotri, nek' nam to predloži, ali ja mislim da ove dvije stvari moramo vezati.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Izetbegoviću. Ja se nadam da ću imati priliku da zaključim raspravu, evo sat i po je oko dnevnog reda. Izvolite, gospodine Džaferoviću. Izvolite, jeste trebali nešto?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja.

BERIZ BELKIĆ

Ja, nešto govorite. Ne govorite, je li? Dakle, zaključujem raspravu i imamo dva prijedloga vezano za dva, za dvije inicijative.

Dakle, gospođica Marković predlaže da se tačka 16. pod f) skine sa dnevnog reda. Dakle, znamo o čemu se radi, dobro smo i diskutovali, nisam ni znao da smo ovakvi poznavaooci religije. Dakle, molim vas da se pripremite za

DRAGO KALABIĆ

Dvadeset minuta pauze prije

BERIZ BELKIĆ

Pa mogli ste to, gospodine Kalabiću

DRAGO KALABIĆ

Pa ja sam mislio da ste me razumeli kad sam najavio

BERIZ BELKIĆ

Pa niste tražili, gospodine Kalabiću. Sada ste oficijelno tražili, 20 minuta pauze na zahtjev Kluba SNSD-a.

/PAUZA/

DRAGO KALABIĆ

Gospodo predsjedavajući, razmatrajući ovu situaciju oko našeg predloga i sve ove diskusije, pojedine su bile vrlo razočaravajuće. Pojedine diskusije su i poslale određene poruke. Vrlo su bile zanimljive poruke gospodina Lagumdžije, vezano za njegovo gledanje na cjelu ovu situaciju. Vrlo zanimljive, ja sam ih shvatio i kao poruke.

Imajući u vidu jasan i principelan stav SNSD-a koji smo u nekoliko navrata kazali da mi apsolutno ne dovodimo u vezu, i pitanje, ovu tačku dnevnog reda i sam sporazum, znači sam sporazum. Smatrajući da se stvari u BiH, ako se žele posmatrati principelno, onda će naše diskusije biti za sve prihvatljive i potpuno jasne šta smo htjeli.

Htjeli smo na, na, na ovaj način da se odredimo prema jednom drugom problemu koji je očito problem, koji je očito problematizovana stvar i danas se to vidjelo iz dosta nejasnih i nemuštih komentara i svega onoga što je rečeno vezano za Sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom.

Mi ćemo povući svoj predlog za, znači skidanje ove tačke dnevnog reda, uz podršku prijedlogu gospodina Lozančića, ako sam ga dobro razumio, a što se mene tiče to može biti i predlog Kolegijuma. Da se obavezuje Vijeće ministara da zajedno sa ostalim institucijama koje učestvuju u toj proceduri za narednu sjednicu ovog parlamenta pripremi ovaj Sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom i uputi ga u parlamentarnu proceduru i da se on nađe na sjednici na dnevnom redu sledećeg našeg zasjedanja. Na taj način bismo mi mogli izaći iz ove situacije i ovaj njegov prijedlog bi za nas bio prihvatljiv, još bismo više željeli da to bude prijedlog Kolegijuma ovog doma.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kalabiću. Evo, suština je, dakle, SNSD povlači prijedlog za skidanje tačke 16. f) uz zahtjev da se izjasnimo o prijedlogu zaključka kojeg je gospodin Lozančić, na neki način, ovaj, ovdje iznio, a evo i gospodin Kalabić ga, ovaj, na neki način definirao.

Dakle, da se obavezuje Vijeće ministara da zajedno sa ostalim akterima procesa ratifikacije obaveže da do sljedeće sjednice, a to je 13. juni obezbijedi na razmatranje Prijedlog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom.

Dakle, to je prijedlog zaključka, ali evo da vidimo prvo da riješimo pitanje, pitanje i ovo drugo, druge ove inicijative ili da se odmah izjasnimo i o ovom zaključku koji je vezan za povlačenje. Dakle, molim, gospodine Novakoviću. Nisam vas čuo.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zaključak, čini mi se da ste različito, Vi i gospodin Kalabić, ovaj.

BERIZ BELKIĆ

Ja vjerujem da jesmo, mislim, sve je u nas različito. Evo ja se izvinjavam, evo ja se slažem sa gospodinom Kalabićem.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa i ja se izvinjavam sad, zato mislim.

BERIZ BELKIĆ

Ja se slažem sa gospodinom Kalabićem, sve što je gospodin Kalabić rekao i ja se slažem. Ja više neću riječi progovoriti o ovome.

Dakle, evo čuli ste prijedlog zaključka kojeg je gospodin Kalabić iznio, odnosno to je zaključak gospodina Lozančića. Ja evo izjavljujem da nemam ništa protiv zaključka da ga podržavam. Dakle, sad je samo stvar procedure. SNSD praktično povlači tačku dnevnog reda, na neki način, uz zahtjev da se donese ovaj zaključak, dakle, ja predlažem da se mi izjasnimo o prijedlogu ovog zaključka. Suština je da do naredne sjednice obavežemo Vijeće ministara i one koji učestvuju procesu da do 13. juna obezbijede na razmatranje prijedlog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom, da za zasjedanje Parlamenta.

Dakle, možemo li o ovom se izjasniti. Pripremite se, glasajte sad.

Sa 27 glasova za, bez protiv,

5 uzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom

Usvojili smo ovaj zaključak da ga ne ponavljam. A istovremeno SNSD povlači svoj zahtjev za skidanje tačke 16. f).

Imamo još jednu inicijativu vezanu za promjenu dnevnog reda. Dakle, radi se o predlogu zaključka kojeg je podnio gospodin Živković. Dobili ste ga na sto da ga ne čitam, ali evo radi zapisnika.

Dakle, radi se, radi se o zaključku da se obavezuje Savjet ministara BiH da u saradnji sa Vladom Federacije BiH, Vladom RS, te Agencijom za statistiku BiH, Republičkim zavodom za statistiku RS, Federalnim zavodom za statistiku donese odluku o početku priprema i sprovođenju popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH kojom će se definirati zadaci i obaveze nadležnih institucija u BiH za sprovođenje ove aktivnosti.

Pod 2. Savjet ministara će u roku od 30 dana Predstavničkom domu podnijeti izvještaj aktivnosti preduzetih na realizaciji ovog zaključka. Dakle, glasamo o uvrštavanju u dnevni red prijedlog zaključka o pripremama za provođenje popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Glasajte sad.

Sa 16 glasova za,

protiv 21,

Prijedlog ovog zaključka za uvrštavanje u dnevni red nije prošao.

Dakle, ja sada mogu konstatirati da smo usvojili sljedeći dnevni red za 9. sjednicu Predstavničkog doma:

1. Zapisnik sa 8. sjednice Predstavničkog doma;
2. Poslanička pitanja i odgovori;
3. Zahtjev poslanika Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku u skladu sa članom 127. Poslovnika;
4. Predlog zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje);
5. Predlog Okvirnog zakona predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje);
6. Predlog zakona o dopunama Zakona o industrijskom vlasništvu - predlagači: poslanici Selim Bešliagić i Mirjana Malić, također (drugo čitanje);
7. Predlog zakona o izmjeni Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
8. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovima sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini – predlagač: poslanik Mehmed Suljkanović, također (prvo čitanje);
9. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama Bosne i Hercegovine – predlagač: Momčilo Novaković, također (prvo čitanje);
10. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, sa Izvještajem Komisije za finansije i budžet – predlagači: poslanici Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešliagić;
11. Izvještaj Predsjedništva BiH o donesenim odlukama o pomilovanju za 2006. godinu;

12. Godišnji izvještaj Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine za 2006. godinu;
13. Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine za 2006. godinu;
14. Predlog Odluke o osnivanju i djelokrugu međuparlamentarnih grupa prijateljstva Parlamentarne skupštine BiH za bilateralnu saradnju sa parlamentarnim tijelima drugih zemalja;
15. Imenovanje tri poslanika iz Predstavničkog doma u interesornu radnu grupu za pripremu teksta predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona, radi se o Izbornom zakonu, Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH i Zakona o finansiranju političkih partija i
16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
  - a. Sporazuma o vojnom grantu između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Turske i Implementacionog protokola koji se odnosi na finansijsku pomoć između Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Generalštaba Republike Turske,
  - b. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Sjevernoatlantske ugovorne organizacije (NATO-a) o sigurnosti informacija,
  - c. Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Slovenije o saradnji na polju odbrane,
  - d. Sporazuma o uspostavljanju željezničke mreže velikih mogućnosti u Jugoistočnoj Evropi,
  - e. Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vijeća ministara Srbije i Crne Gore o vraćanju i prihvatanju lica koja ne ispunjavaju, ili više ne ispunjavaju uslove za ulazak ili boravak na teritoriji druge države,
  - f. Osnovnog ugovora između Bosne i Hercegovine i Svete stolice i Dodatnog protokola na Osnovni ugovor.

Dakle, prelazimo na tačku 1.

#### **Ad. 1. Zapisnik sa 8. sjednice**

BERIZ BELKIĆ

Otvaram raspravu o Zapisniku sa 8. sjednice. Zapisnik ste, naravno uz materijale, uz poziv dobili. Vidjeli ste u kojem je smislu Zapisnik dopunjen, Zapisnik sa 7. sjednice povodom primjedbe poslanika Bećirevića, ja se njemu zahvaljujem, on je prihvatio ovakvo rješenje.

Ako nema primjedbi na ovaj Zapisnik, možemo li se izjasniti. Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Sa 37 glasova za, bez protiv, dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo usvojili Zapisnik sa 8. sjednice Predstavničkog doma.

Idemo na tačku 2. današnjeg dnevnog reda, dakle

## **Ad. 2. Radi se o poslaničkim pitanjima i odgovorima**

BERIZ BELKIĆ

Do ove sjednice odgovore na poslanička pitanja dobili su poslanici: gospodin Sadik Bahtić, Denis Bećirović, Slavko Jovičić, Sadik Ahmetović, Remzija Kadrić, Denis Bećirović, Rifat Dolić.

U međuvremenu smo, pred početak same sjednice, također dobili odgovore na još jedno pitanje Rifata Dolića koje je postavio na 4. sjednici, dobili smo odgovor, također, gospodinu Rifatu Doliću kojeg je postavio na 7. sjednici i dobili smo također odgovor gospodinu Rifatu Doliću koji je, također, postavio na 7. sjednici. Nadam se da ste vi ovo dobili na, na klupe. Također je odgovor od Vijeća ministara dobio i gospodin Denis Bećirović, također na pitanje koje je postavio na 7. sjednici.

Evo, to je što imamo odgovora do sada. Dakle, ja sam dužan da vas podsjetim da smo na zahtjev gospodina Bećirovića vam dostavili jedan pregled, pregled poslaničkih pitanja. Gdje smo označili pitanja na koja su dosada dobijeni odgovori. Dakle, ova markirana pitanja su boldirana.

Jedino ima jedna mala greška, dakle, nije markirano pitanje Azre Alajbegović, postavljeno na 6. sjednici, a odnosi se na Izvještaj Instituta za kreditiranje koji je također realiziran. Evo, što se tiče ovih uvodnih napomena, dakle, idemo sada redom. Dakle, poslanici koji su dobili odgovore imaju komentare.

Evo, idemo redom. Gospodin Sadik Bahtić pa Denis Bećirović pa Rifat Dolić.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Dobio sam odgovor, zadovoljan sam odgovorom i ja ovo što je odgovoreno, to sam ja znao.

Međutim, ja sam postavio pitanje da li ćemo mi Krajišnici jedini ostati odsječeni od centra BiH? Ovdje je napisano da Koridor Vc, da ne čitam sad ove četiri, pet, da će se Krajina spajati preko mreže evropskih puteva kroz BiH E 761 Bihać, Petrovac, Jajce, Sarajevno, Višegrad, Vardište, granica sa Srbijom, što je sasvim OK.

Međutim, vi znate da Koridor Vc ide sasvim sporo. Ja ovo sam potencirao više puta iz razloga što po mojim nekim nezvaničnim informacijama u Federalnom ministarstvu za promet i komunikacije postoji projekat da se radi brza cesta do Donjeg Vakufa. Ima i brza cesta Tuzla-Orašje i mislim da bi ovo državno ministarstvo u koordinaciji sa Federalnim Ministarstvom za promet i komunikacije trebalo da vidi da se taj projekat proširi i da ide do Jajca i od Bihaća do Ključa do Mrkonjića.

Jer, vjerujte mi, u Bihaću trebamo pet sati, pogotovo kad je nevrijeme, to je stvarno odsječeno. Znači, da se u tim prioritetima i brzih cesta vodi računa Bihać, Krajina pa do Sarajeva.

Toliko hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodinu Bahtiću. Ja samo da konstatiram da trenutno na sjednici prisustvuje 41 poslanik, 27 iz Federacije, 14 iz RS, uz opravdano odsustvo Huskića Adema. To radi evidencije.

Imamo komentar gospodina Denisa Bećirovića.

DENIS BEĆIROVIĆ

Odgovore koje sam dobio na vrijeme, ovo što je stiglo, je li, pred početak sjednice ostavićemo priliku i za narednu sjednicu, eventualno ako se ne slažemo sa odgovorima.

Jedno od mojih pitanja bilo je zašto Ministarstvo odbrane BiH ne prihvata zahtjev Univerziteta u Tuzli za učešće u raspodjeli objekata koji su u nadležnosti Vojske Federacije BiH i to kasarne Husein Kapetan Gradašćević u Tuzli, te streljište Paša Bunar za potrebe Univerziteta u Tuzli.

Dobio sam odgovor u kojem između ostalog stoji da su Odlukom Predsjedništva BiH određene kao perspektivne lokacije i za razliku od drugih gradova u BiH jedino je ova u Tuzli izgleda perspektivna itd.

Čim treba podržati razvoj nekog dijela, u ovom slučaju Univerziteta u Tuzli, odmah imamo ovakvu situaciju, ovakav odnos kakav proizilazi iz ovog odgovora na poslaničko pitanje. Ja jedino šta se pitam jeste zašto nije perspektivna i brza cesta prema Tuzli od Sarajeva ili eventualno priključak na Koridor Vc? Zašto nije perspektivan tuzlanski aerodrom? Sada kada evo imamo opremanja aerodroma u Banja Luci, u Mostaru, u Sarajevu. Tuzla je i tu marginalizirana. Zašto nije perspektivan neki ministar iz Tuzlanskog kantona? Jer evo već u drugom sazivu Vijeća ministara imamo situaciju da nijedan ministar nije iz Tuzle ili tuzlanskog regiona.

Tuzla izgleda jedino perspektivna ovima koji su danas na vlasti, kad treba kopati ugalj, kopati so, proizvoditi električnu energiju. I za ovakav marginalizatorski odnos prema najvećem regionu u zemlji, između ostalog, najodgovornije smatram prije svega predstavnike Stranke za BiH i SDA u vlasti.

I tražim ovdje da mi se dopuni odgovor, stručno mišljenje. Zašto je kasarna u Tuzli perspektivna, a druge kasarne kada se daju drugim univerzitetima u drugim gradovima to nisu?

Drugo pitanje je bilo za Vijeće ministara. Šta konkretno planirate uraditi prvih 100 dana rada Vijeća ministara BiH? Odnosno, šta ćete realizirati iz sporazuma koje su vladajuće stranke potpisale 03. januara ove godine?

I dobio sam odgovor Vijeća ministara koji je stao na jednu stranicu. A i na toj jednoj stranici, između ostalog, se može vidjeti da nije realizirana nijedna tačka iz sporazuma kojeg su potpisale danas vladajuće stranke i stranke koje čine parlamentarnu većinu ovdje.

I treće pitanje je bilo za Vijeće ministara. Šta ste do sada konkretno učinili i šta ćete konkretno učiniti u narednom periodu da pomognete nedužnoj starici Fati Orlović?

Iz odgovora vrlo jasno stoji da ništa konkretno nisu uradili i da ništa konkretno, izgleda, ne mogu ni uraditi. Ni Vijeće ministara ni predsjedavajući Vijeća ministara ni ministar za Ljudska prava, što je zaista poražavajuće.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, Denise Bećiroviću. U okviru poslaničkih pitanja nema replika i diskusija. Gospodin Rifat Dolić. Možete li Vi to Sadik na licu mjesta raspraviti.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja sam dobio odgovore na četiri poslanička pitanja od kojih je jedan odgovor dupliran, znači tu vjerovatno dva puta jedan odgovor poslan.

Sa odgovorom Vijeća ministara koji se odnosi na kolektivne izbjegličke centre u BiH sam zadovoljan i zahvaljujem na odgovoru. I ovaj odgovor je dupliran, dakle.

Sa pitanjem koje se odnosi na kriminal i zaštitu imovine "Agrokomerca" koje je bilo upućeno predsjedavajućem Vijeća ministara, on se proglasio nenadležnim za to pitanje. Molim da ovo pitanje prosljedite Državnoj agenciji za istrage i zaštitu pri Ministarstvu sigurnosti BiH.

I sljedeće pitanje bilo je upućeno SIPA-i. To je pitanje za grupu lica i firmu "Galaksija" iz Bihaća koje se odnosi na istragu o nezakonitom uvozu visokotarifnih roba preko graničnog prelaza Izačić.

Molim da ovo pitanje prosljedite Financijskoj policiji i Upravi carina Federacije BiH.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Doliću.

Ima li još komentara na dobijene odgovore? Ako nema, prelazimo na drugi dio.

Izvolite, gospodine Jovičiću. Je li komentar na odgovor?

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ

Što sam dobio poslaničko pitanje, odgovor, naravno.

BERIZ BELKIĆ

Da, da, pitam Vas već tri puta, nudim da se javite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući. Od pet postavljenih poslaničkih pitanja, dobio sam odgovor na jedno poslaničko pitanje i moram reći da sam djelimično zadovoljan jer su se oni makar potrudili da odgovore, no nisam ja tražio poslaničko pitanje da mi dostave Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pa su tamo naveli

savjetnik, ministar. Mene to nije interesovalo. Ja sam tačno postavio pitanje i tražio da mi dostave poimenično zaposlene u Ministarstvu inostranih poslova, ambasadama i DKP-ovima, da vidim ko se je tamo zapošljavao po rodbinskim i drugim linijama. I dakle, tih imena nema.

Dakle, postavljam dopunsko poslaničko pitanje, da mi se dostave ti podaci koje sam postavio u prethodnom pitanju.

Naravno, izražavam ovom prilikom zahvalnost Ministarstvu inostranih poslova što se je jedino potrudilo, a ja sam tražio poslaničko pitanje za 52 institucije koje nose atribut i prefiks državnih, da mi dostave nacionalnu strukturu. Niko od njih ništa nije uradio. Njima barem hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Jovičiću.

Evo, jesmo li na ovaj način završili komentare na dobijene odgovore? Ako jesmo, prelazimo na ovaj drugi dio.

Dakle, postavljanje poslaničkih pitanja. Ja sam imao prijavljenog gospodina Lozančića, on nije do sada koristio. Evo samo da idemo redom. Dakle, gospodin Lozančić, gospodin Živković, gospodin, samo polako, Šemsudin Mehmedović, Milica Marković, gospodin Todorović je li, gospodin Remzija Kadrić, Azra Alajbegović, gospodin Matić, Novaković, Okolić, gospodin Sefer Halilović, Denis Bećirović i gospodin Dolić.

Ja bih molio da svi oni koji imaju eventualno namjeru da sada se izjasne da stavimo jedan redoslijed, a ne kada završimo u neko doba da se sjetite. Evo, možemo li zaključiti da smo prijave zaprimili, da tako kažemo.

Idemo redom. Gospodin Lozančić, pa gospodin Živković.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ja ću se vama unaprijed ispričati. Evo ovo je deveta sjednica, ja do sada nisam koristio ovu zastupničku povlasticu da pitam bilo koga. Nadao sam se čak da neću morati nikad ni pitati, ali evo, pa zato mi oprostite što ću danas postaviti 3-4 pitanja koja vjerujem interesiraju i jedan značajan broj vas ali i drugih u ovoj zemlji.

Prvo pitanje želim postaviti ministru pravde BiH, a ono glasi;

- Tko je, kada i temeljem kojeg propisa ili odluke uspostavio poseban odjel za hrvatska pitanja u Tužiteljstvu i Sudu BiH?

Obrazloženje – nedavno smo u ovoj istoj dvorani razmatrajući Izvješće Informaciju Državnog tužiteljstva imali prigodu čuti kako je Državno tužiteljstvo nedovoljno kapacitirano, da nije u stanju odrediti poseban tim za procesuiranje ratnih zločina počinjenih u zaštićenoj UN zoni Srebrenica. Ovih dana sam čuo prosjede iz Tuzle o sporosti u procesuiranju nekih sličnih kaznenih djela na prostoru Tuzle. Imali smo nedavno pitanje

jednog uvaženog zastupnika koji je evo dobio odgovor kojim nije zadovoljan, koji je pitao za neke navodne kriminalne radnje u poduzeću Agrokomerc. Čuli smo isto tako u ovoj dvorani o nekim navodno kriminalnim privatizacijama nekih pivovara i mnogo drugih poduzeća u BiH. Svi ti i ini slučajevi čekaju punu osposobljenost Tužiteljstva i drugih organa gonjenja kako bismo i mi i javnost konačno znali da li su optužbe, izrečene i u ovoj dvorani, utemeljene ili nisu.

U isto vrijeme, eksplicitno se provode istražne radnje i u ranim jutarnjim satima, po pravilu prije svanuća, iz kreveta se kupe ministri, premijeri, policijski komesari pa i poneki član, bivši doduše, Predsjedništva BiH i po nalogu nekog specijalnog odjela privode i pritvaraju u posebnoj pritvorskoj jedinici Suda BiH. Kako se slučajno ili ne radi o isključivo dužnosnicima koji su isključivo hrvatske nacionalnosti, i ja i javnost koja to mene isto pita, zaključili smo da je uspostavljen poseban odjel za hrvatska pitanja u Tužiteljstvu i Sudu BiH koji se bavi isključivo Hrvatima i to po pravilu kada se trebaju donositi neke političke odluke. Nekada se to događalo kada je trebalo donijeti ustavne amandmane na Ustav entiteta, nekada kada se otvori priča o ustavnim reformama u BiH, nekada opet kada se otpočne pričati o policijskoj reformi, a nekada iako se kasni u uspostavi vlasti.

Bilo kako bilo, ja tada nakon ovih najnovijih akcija u Mostaru, očekujem ekspresno implementiranje i uspostavu vlasti i mislim, a mislim da će i reforma policije ići puno brže.

Zato ministra pravde molim da mi što prije odgovori na pitanje dok se netko nije sjetio da smo i ja i on Hrvati pa se može desiti da ja sljedeći put moradnem pitati gdje nam je ministar ili možda ministar neće imati kome dostaviti odgovor. Odgovor može biti usmen ali bih više volio pisani i pismen odgovor na ovo pitanje.

Drugo pitanje želim postaviti državnom tužitelju i predsjednici Suda BiH.

- Jesu li Sud i Tužiteljstvo BiH institucije BiH i ako jesu, da li su suci i tužitelji koji su strani državljani uposlenici ove države ili neke druge države, odnosno tko im daje plaće i druge naknade koje primaju? Da li se njihove plaće i druge naknade koje primaju isplaćuju iz Proračuna BiH i jesu li iste kao i plaće i naknade sudaca i tužitelja koji su državljani BiH? Ako slučajno plaće primaju od nekog drugog, a ne od ove države, da li za svoj rad odgovaraju nekom drugom ili nekome u ovoj državi? Ako za svoj rad odgovaraju nekom u ovoj državi, molim da mi se odgovori koja je to institucija ili pojedinac kojim odgovaraju, jer bih mu se želio obratiti zbog brojnih primjedbi na njihov rad. Jesu li predsjednica Suda BiH i državni tužitelj zadovoljni radom svojih kolega koji nisu državljani BiH i razinom suradnje i međusobnog uvažavanja, te ako jesu, da li kao čeljni ljudi ovih institucija prihvaćaju i odgovornost za eventualne propuste svojih kolega koji su strani državljani?

Treće pitanje ide Uredu Visokog predstavnika u BiH.

- Zašto je nametnuo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku BiH i tko je i s kakvim obrazloženjem to tražio od Visokog predstavnika. Ako su moje informacije točne, to je traženo iz Suda i

Tužiteljstva BiH koji se s takvim zahtjevom nikada nisu obratili ni resornom ministarstvu ni Vijeću ministara, a ni ovoj Parlamentarnoj skupštini. To što se nisu obratili institucijama ove države meni nije ništa novo. Meni je veći problem što se i na ovakav način ruši kredibilitet institucija ove zemlje kojima se na ovakav način svjesno imputira da nisu dovoljno dobro osposobljeni ni za benigne promjene zakona ili to znači nekakav poseban odnos sudbenih institucija i institucije OHR-a?

I, četvrto pitanje ide ovom Zastupničkom domu i evo Ustavnom pravnom povjerenstvu Zastupničkog doma.

- Ima li itko u ovoj državi da mi može garantirati da će se poštovati moj zastupnički imunitet i da neću biti proganjan od specijalnih odjela za hrvatska ili politička pitanja zbog pitanja koja sam danas postavio?

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Lozančiću.  
Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja ću postaviti kratko pitanje. Međutim, moram da odgovorim na prošloj sjednici sam rekao da ću kandidovati pitanje u vezi sa otvaranjem Kulturnog centra BiH u Zagrebu, ali s obzirom da je došla reakcija ministra u kome kaže da će se zatražiti sankcije da sekretara Ministarstva spoljnih poslova, odustao sam od tog pitanja.

I kandidovaću jedno drugo pitanje, a tiče se posjete ministra za vanjske poslove od 30.04. do 04.05. SAD-u i s obzirom da, po mom mišljenju, u toku te posjete se nije susreo sa ravnopravnim sagovornicima i ljudima od uticaja, da li je prilikom te posjete SAD zastupali, da li je on, znači, zastupao usaglašene stavove Predsjedništva BiH ili svoje lične stavove i da li je ta posjeta bila u funkciji pripremanja Protokola posjete Predsjedništva BiH ili samo jednog člana tog Predsjedništva?

Ima znači ovih pitanja do sada 5 ili 6, tiču se spoljne politike BiH, sjednica krajem juna će biti u kome će se ta sjednica posvetiti samo poslaničkim pitanjima i kada ćemo sa Savjetom ministara, nadam se, moći da ova pitanja razmotrimo i da o njima dobijemo odgovore.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću.

Imamo gospodin Slavko Matić je i predao pisano pismo, pitanje. Izvolite, gospodine Slavko, imate li potrebu da ga javno iznesete?

## SLAVKO MATIĆ

Da, zahvaljujem. Moje pitanje je izravno upućeno Upravi za neizravno oporezivanje, a odgovor tražim preko Vijeća ministara.

- Temeljem kojeg zakonskog propisa je Uprava za neizravno oporezivanje donijela Odluku o raspodjeli prihoda ostvarenih od terminala na graničnim prijelazima? Kojim razlozima se rukovala u donošenju ovakve odluke? Je li retroaktivno i prisilno naplaćivanje sa računa pojedinih općina ovih mjeseci za iznose iz 2006.godine uopće u skladu sa zakonom, obzirom, koji je svojevremeno Uprava ponudila, koji bi riješio ove odnose Uprave i općina nikada nije potpisan sa tim općinama.

Kratko obrazloženje - Uprava za neizravno oporezivanje koncem 2005.godine je kontaktirala vlasnike terminala, a između ostalih vlasnika su pojedini terminali u vlasništvu općina, lokalnih zajednica, tražila da se uspostavi odnos o raspodjeli prihoda koji su ostvareni na terminalima, a uglavnom se radi o prihodima od naplate parkinga za one robne terete koji se tamo moraju zadržati. Ugovor koji su oni ponudili sa općinama poput Orašja, Domanica, Šamca iz Federacije BiH i pojedinih općina u RS-u Brod, Gradiška, ako ne grijšim ili, ne znam, Luka Brčko, pa u Mostaru granični prijelaz, takvi ugovori nikad nisu potpisani, ali ovih mjeseci Uprava za neizravno oporezivanje skida iznose finansijskih sredstava sa računa ovih općina i time dovodi u situaciju pojedine općine da bi uskoro mogle biti blokirane u izvršenju svojih temeljnih zadaća i poslova.

Tražim pisani odgovor od Uprave preko Vijeća ministara. Hvala.

## BERIZ BELKIĆ

Hvala. Molim vas, ja sugerišem da pitanja budu sa što kraćim obrazloženjem ne oduzimajući nikom pravo, ali naša obrazloženja sve više i više se šire i postaju nešto drugo u odnosu na pitanja. I u pismenoj formi ko god je podnio pitanja da nam dostavi ovdje pismenu formu.

Izvolite, gospodine Šemsudine.

## ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja imam dva kratka pitanja.

Prvo upućujem Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu pravde i Predsjedništvu, a ono glasi – šta će učiniti da se dokumentacija Međunarodnog suda pravde u Hagu vrati institucijama BiH da bi budućim istoričarima bila dostupna?

Kao što je poznato, u skorije vrijeme se vode određene aktivnosti raznih, što vladinih, što nevladinih organizacija, da se haška dokumentacija preuzme na čuvanje. A što je najčudnije, ta dokumentacija bi mogla završiti i van BiH.

I drugo pitanje upućujem Vijeću ministara – naime, svjedoci smo u zadnjih 10-ak dana enormnog povećanja cijena građevinskog materijala posebno čelika i cementa. Obzirom da u BiH ovu granu imaju u većinskom vlasništvu po jedan subjekt, tražim od Vijeća ministara da otvori razgovore sa ovim subjektima, uključivo i Konkurencijsko vijeće jer određeni subjekti u BiH ozbiljno razmišljaju da podnesu prijave protiv istih zbog monopolskog ponašanja na tržištu.

Činjenica je da su prvo napravljene vještačke krize ovih materijala, a potom iznenada na početku građevinske sezone došlo je do enormnog povećanja cijena ovih materijala. Trebalo bi tražiti razloge toga ako znamo da nije došlo do povećanja ni cijena ulaznih sirovina ni cijena energije koja se koristi.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, gospodine Mehmedoviću.  
Imamo prijavljenu gospođicu Marković.

MILICA MARKOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući. Moje pitanje je upućeno, imam jedno pitanje samo, upućeno Ministarstvu inostranih poslova, a glasi:

- Zašto Ministarstvo inostranih poslova BiH se nije izjasnilo povodom inicijative Narodne skupštine RS za uspostavljanje međuparlamentarne saradnje između Narodne skupštine RS i Parlamenta Mađarske.

Obrazloženje za to je sledeće – naime, blagovremeno je Narodna skupština RS uputila, tražila, zapravo, mišljenje i saglasnost Ministarstva inostranih poslova kao jedne od državnih institucija koja je potrebna da se izjasni povodom takvih inicijativa koje dolaze iz entiteta i mi smo na Komisiji za spoljne poslove 21. maja imali na dnevnom redu tu inicijativu. Na moje pitanje i konstataciju zašto nije, nemamo mišljenje Ministarstva inostranih poslova u vezi sa tim, sekretar Komisije nas je obavijestio da je redovno i blagovremeno tražio pismenim putem mišljenje nadležnog ministarstva. Traženo je da se ono dostavi do trenutka te sjednice, dakle, komisiji, međutim ono nije dostavljeno. Ja postavljam pitanje zašto nije dostavljeno i tražim, naravno, da mi u pismenoj formi Ministarstvo dostavi svoje mišljenje povodom te inicijative.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospođice Marković.  
Gospodin Todorović.

JOVAN TODOROVIĆ

Moje pitanje se odnosi na podršku rešavanja posledica funkcionisanja graničnog prelaza u Gradišci.

Obrazloženje – granični prelaz u Gradišci nalazi se u centru grada i uzrokuje ozbiljne posledice na organizaciju i funkcionisanje života u gradu i oko grada. Zbog velike frekvencije vozila, infrastruktura u Gradišci se permanentno urušava. Prijedlog – da se za tekuće inivesticiono održavanje saobraćajnica i infrastrukture koja je u funkciji graničnog prelaza i terminala obezbijede redovni prihodi u Budžetu opštine iz prihoda za usluge korištenja terminala i to na način da se najmanje 50% ovih prihoda uplaćuje direktno u budžet opštine Gradiške.

Na ovakav prijedlog nas obavezuje Evropska povelja o zaštiti prava lokalne samouprave kao i jakih trendova centralizacije vlasti, pogotovo u oblasti fiskalne politike što onemogućuje i uskraćuje finansijska sredstva lokalnoj samoupravi. Odogovor tražim u pismenoj formi.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Todoroviću.  
Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Ja se zahvaljujem. Imam dva kratka pitanja. Prvo pitanje glasi:

- Da li je i dalje na snazi Zakon o praznicima koji je objavljen u „Služenom listu SR BiH“ br.2/92?

Ovo pitanje upućujem Vijeću ministara i tražim pismeni odgovor. Ovo pitanje je vezano za moje ranije pitanje o važnosti propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu Dejtonskog mirovnog sporazuma. Ja sam na to pitanje dobio odgovor, kako je nabranje tih propisa obimno i nepotrebno, međutim, ja ću ići od propisa do propisa i pitaću konkretno Vijeće ministara, između ostalog, i za ovaj zakon o praznicima, da li je on na snazi ili nije?

I drugo pitanje upućujem Vijeću ministara ili drugoj nadležnoj instituciji koje glasi:

- Kakve to ima uzročnopsljedične veze u negativnom značenju entitetsko glasanje i Policija RS sa islamom?

Obrazloženje kratko - Milorad Dodik, predsjednik SNSD-a i premijer Vlade RS je prije nekoliko dana na konferenciji za štampu u Banja Luci, kako prenosi Dnevni avaz, izjavio – mi u RS u uslovima snažnog jačanja vezabizma i stalnom viđenju da po svijetu hodaju ljudi za terorističke akcije koji se obučavaju u BiH ne možemo ostati bez svoje policije niti to želimo. Također Milorad Živković, prvi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma i član Glavnog odbora SNSD-a je nešto ranije, također na konferenciji za štampu u Banja Luci, kako prenosi Dnevni avaz i Glas Srpske, izjavio - da neće biti

pregovora o entitetskom glasanju jer, kako stoji, je svima u RS jasno da entitetsko glasanje predstavlja jedini zaštitni mehanizam od nastojanja da se BiH pretvori u unitarnu islamsku zemlju sa bosanskim i arapskim jezikom kao zvaničnim jezikom i pismom. U vezi tih izjava tražim od Vijeća ministara da mi dostavi pismeni odgovor.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Azra Hadžiahmetović. Alajbegović, izvinjavam se.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam jedno poslaničko pitanje i dvije inicijative.

Poslaničko pitanje glasi;

- U kojoj fazi je proces pripreme gradnje auto-puta na relaciji Dobrinje-Kakanj?

A inicijativa se odnosi, upućuje se Vijeću ministara i odnosi se na inicijativu određene grupe građana Opštine Kakanj da se auto-put kroz Kakanj provede tunelom tako da bi taj tunel bio od termoelektrane do Bilješeva.

Obrazloženje je – da bi se ovakvim rješenjem postojeći put koji je sada u prometu mogao držati kao regionalni put, što je, inače, obaveza. Ne bi se morao graditi novi regionalni put, spriječilo bi se dalje zagađivanje Općine Kakanj koja je inače sinonim zagađenja za čitav region, a samim tim i oboljevanje stanovnika Općine Kakanj od bolesti vezane za zagađivanje.

I još jedna inicijativa, kratka, Vijeću ministara – da se razmotri mogućnost da se u parlamentarnu proceduru dostavi set ekoloških zakona, obzirom da se 2002.godine donio set istih zakona na entitetskim nivoima i kojim je bio predviđen jedan zajednički fond za zaštitu okoliša na nivou države sa osnovnim principom da zagađivač plaća i da se ono što se zagađuje kasnije vraća kroz unapređenje infrastrukture općina koje se zagađuju pošto ti zakoni nisu aplikabilni i pokazali su se dosta nemogućim da se implementiraju na entitetskim nivoima. Molim Vijeće ministara da dostavi u parlamentarnu proceduru set ekoloških zakona.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo.

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja imam dva pitanja i urgenciju.

Naime, prvo tražim od nadležnog ministarstva da mi se dostavi prepiska između tog ministarstva i Srpske pravoslavne crkve u vezi sa Sporazumom odnosno, Osnovnim ugovorom između BiH i Srpske pravoslavne crkve.

Drugo, šta Savjet ministara namjerava da uradi kako bi se otklonio debalans u rukovođenju bezbednosnim službama odnosno agencijama?

Naime, kao što je poznato u ovom momentu, ako se uzme Ministarstvo bezbednosti, SIPA, Granična policija ili Državna granična služba, ne znam da li je taj zakon usvojen u Domu naroda i OSA, onda na čelu tih institucija nema nijednog predstavnika srpskog naroda.

Također želim da ponovim pitanja postavljena na sjednici od 12.aprila 2007.godine.S obzirom da je punih 45 dana prošlo, a da nisam dobio odgovor ni na jedno od ova dva postavljena pitanja.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Novakoviću.  
Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ

Ja upućujem inicijativu prema Javnom preduzeću Novinsko-izdavačka organizacija Službeni List BiH.

- Na osnovu primjedaba mnogih korisnika Službenog glasnika BiH, Oglasnik javne nabavke, zbog teškog snalaženja prilikom pregleda istog, dajem inicijativu da se obaveštenja o nabavci, dodjeli ugovora, poništavanju postupka nabavke i ispravke, obaveštenja o nabavci, a koja se objavljuju u Službenom glasniku BiH, svakog ponedjeljka ustroje na način da korisnicima omoguće lakše snalaženje i primjenu. U tom smislu da sva gore navedena obaveštenja budu složena azbučnim, odnosno abecednim redom po imenu opštine ili grada iz kog obaveštenje dolazi.

Mislim da obrazloženje ne treba, izuzev toga da je nekome što je potrebno u Službenom glasniku, evo prilažem u pismenoj formi, potrebno da nadete, potrebno da izgubi najmanje 45 minuta jer nije hronološki složeno.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Okoliću.  
Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, cijenjeni gosti, ja ću pokušati da preskočim ovaj dio obrazloženja, ali kao poslanik insistiram obzirom da dostavljam inicijativu i pitanja u pisanoj formi, da u zapisniku objavite i obrazloženje, odnosno da zapisnik sadrži i obrazloženja o ovome o čemu ću sada iznijeti pred Parlament

obzirom da su i obrazloženja itekako vezana za ovo o čemu ću govoriti. Prvo ću poslaničku inicijativu predložiti i tražim da se Parlament na kraju ove tačke dnevnog reda izjasni.

BERIZ BELKIĆ

Ako drugi budu to isto tražili kao i ti, zapisnik će biti 50 do 100 strana.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ne znam za druge.

BERIZ BELKIĆ

Možda ćemo štampati, dogovorićemo se na kraju, možda ćemo tvoje obrazloženje štampati.

DENIS BEĆIROVIĆ

Nije problem tri, četiri stranice, ionako šampamo što šta što, tako da nije problem.

BERIZ BELKIĆ

Štampaćemo, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Poslanička inicijativa glasi ovako: Imajući u vidu potrebu izgradnje povjerenja među bh. narodima, a želeći promovisati pozitivne primjere u odbrani zajedničkog života i elementarnih ljudskih prava naroda i građana BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvaja inicijativu kojom zadužuje Vijeće ministara BiH da u saradnji sa nadležnim organima opštine Trebinje finansijski pomogne izgradnju spomenika Srđanu Aleksiću u Trebinju.

Obrazloženje: Dvadesetsedmogodišnji Srđan Aleksić je ubijen januara 1993. godine u Trebinju braneći svog sugrađanina Alena Glavovića kojeg su tukla trojica pripadnika Vojske RS-a. Srđan je uspio da spasi život svom sugrađaninu, ali je ovaj veličanstveni čin ljudske hrabrosti i čovječnosti platio sopstvenim životom. Njegov otac Rade napisao je u čitulji – umro je vršeći svoju ljudsku dužnost. U znak sjećanja na Srđana Aleksića, Igmanska inicijativa i Centar za regionalizam podnijeće inicijativu vlastima u Novom Sadu da jedna ulica u ovom gradu dobije ime po Srđanu. Helsinški odbor će posthumno Srđanu dodijeliti plaketu. Takođe u znak sjećanja na ovog hrabrog čovjeka, kojeg je građanska solidarnost odvela u smrt, autorica Sanja Dragičević napravila je 30-o minutni film koji nosi naziv „Srđo“.

Smatram da Srđanova pogibija ne smije biti zaboravljena već da treba biti trajna poruka za budućnost koju trebamo čuvati kao svijetli primjer građanske solidarnosti. Vrijeme je da organi vlasti, svi u ovoj zemlji, mediji i drugi segmenti društva u BiH počnu snažnije isticati i pozitivne primjere iz bliže i dalje istorije ove zemlje. Da nije bilo takvih ljudi kao što je bio Srđan Aleksić, smatram da ova zemlja ne bi imala nikakve budućnosti i smatram da zaista u ovoj zemlji trebamo početi govoriti i o pozitivnim ljudima, a ne samo da su nam na dnevnom redu i u prvim minutama vijesti: fašisti, ratni zločinci, banditi i kriminalci. Ovu inicijativu dostavljam i tražim, dakle, da se o njoj izjasnimo.

Poslaničko pitanje prvo postavljam za Tužilaštvo BiH. Tražim od Tužilaštva BiH da odgovori: zašto, 12 godina nakon stravičnog zločina na Kapiji u Tuzli, počinjenog 25. maja 1995. godine, nije podignuta optužnica obzirom da se radi o jednom od najdokumentovanijih zločina. Građani Tuzle i BiH razočarani su spoznajom da još uvijek nije podignuta optužnica ni 12 godina nakon stravičnog zločina koji se dogodio 25. maja 1995. godine kada je jedna granata, ispaljena sa položaja Vojske RS na Ozrenu, na lokalitetu Kapija, ubila 71, a ranila 172, uglavnom, mlada čovjeka. Ovo pitam tim prije što je i ovogodišnje podsjećanje na ovaj zločin bilo popraćeno informacijama koje su zbunjivale javnost. Tako je primjer, recimo, „Oslobođenje“ od 02. maja 2006. godine objavilo tekst pod naslovom neimenovanog tužioca Kantonalnog tužilaštva u Tuzli gdje se precizira da je podizanje optužnice zbog masakra na tuzlanskoj Kapiji u domenu fantastike. Neimenovani tužilac za „Oslobođenje“ izjavljuje da Haški tribunal traži pisanu naredbu za granatiranje, a do nje je, u ovom momentu, nemoguće doći. Ovim se, navodno, objašnjava blokada mogućeg procesuiranja izvršilaca ovog zločina. Sve ovo govori da zločin na tuzlanskoj Kapiji prati neefikasna domaća istražna mašinerija koja nije sposobna, izgleda, podignuti optužnicu. Zbog svega toga, kao poslanik u Predstavničkom domu, javno postavljam pitanje i očekujem odgovor: zašto je u slučaju Kapije pravda spora?

Imam nekoliko pitanja koji se odnose na sljedeće: U povodu spornog i, osnovano sumnjam, nezakonitog pritvaranja državljanina BiH Ilije Jurišića, a koje se dogodilo 11. maja 2007. godine na aerodromu u Beogradu u Republici Srbiji, postavljam poslanička pitanja Vijeću ministara – Ministarstvu vanjskih poslova BiH i Ministarstvu pravde, a za koje tražim precizan odgovor u pisanoj formi.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas strpljenja, molim vas tišina. Merdžana, molim Vas, tišina.

DENIS BEĆIROVIĆ

Šta su nadležni organi BiH – Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo pravde i ambasade, odnosno konzularna predstavništva, dužni učiniti da zaštite građane BiH koji se nađu u situaciji da iz bilo kojih razloga budu pritvoreni od strane organa vlasti druge države?

Da li shodno odredbama međunarodnih konvencija, sporazuma ili drugih međunarodnih dokumenata iz krivično-pravne oblasti, te imajući u vidu odredbe Ustava BiH i zakonodavstva BiH, može biti sklonjen državljanin BiH u stranoj državi, a na temelju krivične prijave koja obuhvata događaj koji se desio na području države BiH.

Da li je Parlamentarna skupština BiH ratificirala sve međunarodne konvencije koje se odnose na ekstradiciju i prenos postupka u krivičnim stvarima, a ako nije zašto nije?

Zašto BiH sa Republikom Srbijom nije potpisala sporazum ili protokol po uzoru na tzv. Zagrebački protokol kojim je predviđeno da će svaka strana goniti svoje državljane osumnjičene za krivična djela ratnog zločina?

Da li Ministarstvo pravde BiH raspolaže saznanjem da se protiv Ilije Jurišića vodi istraga u povodu događaja koji se desio, je li, 15. maja 1992. godine u ... na teritoriji međunarodno priznate države?

BERIZ BELKIĆ

Molim Vas, malo pažnje, gospodine Novakoviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ministarstvo pravde pitam: da li su pravosudni organi Republike Srbije pokušali da obezbijede prisustvo Ilije Jurišića njegovim pozivanjem, a što su, uostalom, poštujući odredbu člana 166. Zakona o krivičnom postupku Republike Srbije, vlastite države, bili dužni učiniti? Ukoliko jesu, tražim da mi se odgovori preko kojeg su to organa učinili? Da li su to oni učinili na propisan način preko Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva pravde i drugih nadležnih organa BiH ili putem entitetskih organa i kojih?

Obrazloženje: Gospodin Ilija Jurišić, pošto su zaista malo opširnija pitanja, ja vam dostavljam u pisanoj formi i obrazloženje.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Korektno. Gospodine Haliloviću, jeste li se Vi prijavili?

SEFER HALILOVIĆ

Jesam.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite. Imamo gospodina Dolića, imamo gospodina Sadika Ahmetovića. Evo prilike ako još se neko predomislio da i to registrujemo. Evo vidim, naravno da imamo. Gospodin Erić.

SEFER HALILOVIĆ

Gospodine, gospodine predsjedavajući.

Ja ću pokušati da budem kratak pošto imam utisak da ste malo nervozni zbog ovih naših pitanja, al' eto naše je da pitamo.

BERIZ BELKIĆ

Nisam uopšte. Moram reći mnogo sam nervozan.

SEFER HALILOVIĆ

Pa zato ću ja malo skratiti ova svoja obrazloženja.

BERIZ BELKIĆ

Dva i po sata radimo, ništa.

SEFER HALILOVIĆ

Ovaj, na početku bih htio samo da, da prije ova dva pitanja koja mislim kratko postaviti, jednu urgenciju, ja bih vas zamolio još jedanput, kao Kolegij ovog Predstavničkog doma, da pokušate što je moguće prije odgovoriti na ono poslaničko pitanje koje sam postavio na prošloj sjednici jer radi se o TV prenosima sjednica Parlamenta, Parlamentarne skupštine BiH i htio bih vas samo podsjetiti da, koliko je meni poznato, u čitavoj Evropi, uključujući i cijelu jugoistočnu Evropu ... Turskom, jedino dva, jedina dva parlamenta sa kojih se ne vrši TV prijenos jeste Parlament BiH i Parlament Federacije BiH i zaista mislim, nema nikakvog razloga da se ne vrše prijenosi, a još manje ima razloga da se ne odgovori na to pitanje.

BERIZ BELKIĆ

Evo Kolegij pokušava da to riješi. Još smo u toku pregovora.

SEFER HALILOVIĆ

Ja vas podsjećam samo da je ovih dana se u medijima oglasilo Udruženje penzionera i još neka nevladina udruženja koja traže, takođe, da se vrše prijenosi jer hoće da vide šta ovdje rade poslanici i ministri jer stvara se nekakvo mišljenje, odnosno javno mnijenje u, kreira se javno mnijenje da smo mi, zapravo, ovdje kriminalci koji primamo visoke plate, a koji ništa ne radimo, ljudi hoće jednostavno da vide za koga su glasali i na koji način i kako mi radimo.

Dva kratka poslanička pitanja odnose se na donacije koje je BiH dobila od '96. do 2006. godine. Na parlamentarnoj komisiji koja je formirana, na izlaganje gospodina Pedija Eždauna, ovaj, da je 9 milijardi maraka pronevjereno, odnosno nenamjenski potrošeno u BiH i da, mislim da nema potrebe da, da vam skratim muke, ovaj i vrijeme, sa obrazloženjem ja ću dostaviti, odnosi se na Kolegij Predstavničkog doma i na Ministarstvo za vanjsku trgovinu, pošto su i oni radili po tom pitanju i tražim da mi se dostavi ta dokumentacija na osnovu koje ćemo kasnije pokušati da, da, ovaj, iniciramo raspravu ovdje na parlamentu i da konačno ova dokumentacija završi tamo gdje joj je mjesto. Ako je bilo zloupotreba onda u tužilaštvu, ovaj Državnom tužilaštvu BiH.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Haliloviću. Gospodin Dolić.

RIFAT DOLIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti. Ja u skladu s Poslovníkom, možda jedan sam od poslanika koji intenzivnije koristi mehanizam poslaničkih pitanja iz razloga što pripadam opoziciji i ne mogu izravno dobiti odgovore na neka poslanička pitanja kao kolege iz pozicije i druga stvar što imam potrebu, znači imati oficijelne odgovore po pitanjima koja interesiraju građane koje zastupam.

Imam danas dva poslanička pitanja. Prvo pitanje je ministru inostranih poslova u Vijeću ministara BiH. Pitanje glasi: kakva je sudbina inicijative koju su, prije nekoliko godina, pokrenuli općina Velika Kladuša i nekoliko susjednih općina u Republici Hrvatskoj,

za otvaranje malograničnih prelaza Zagrad, Drmaljevo i Obljaj u općini Velika Kladuša, koji su od velikog interesa za ove općine, a posebno građane koji gravitiraju ovom prostoru i imaju imanja i s jedne i s druge strane granice? Od pokretanja ove inicijative otvoren je 1 malogranični prelaz Zagrad, a otvaranje ostala 2 se iz godine u godinu odlaže bez ikakvog obrazloženja. Zbog stalnih upita građana s obje strane granice, molim da mi se odgovori na pitanje: da li je ranija inicijativa za otvaranje ovih malograničnih prelaza još uvijek aktuelna ili u proceduri i kakva joj je sudbina? Ako nije aktuelna ko može pokrenuti novu inicijativu, kome i u kakvoj formi?

Drugo pitanje je pitanje ministru za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH. Kome se mogu obratiti građani, povratnici u Unsko-sanski kanton ili njihovi predstavnici koji već godinama slušaju ili čitaju informacije o raznim sporazumima između vlada i Elektroprivrede o tome da se povratnicima priključi struja? A unatoč tome oni ni 6 ili 8 godina nakon povratka nemaju ni ono osnovno za život što se zove struja i voda. Ovi ljudi su umorni od priča i vožanja od općina do Elektroprivrede i obrnuto i krajnje je vrijeme da im se, u stvaranju uslova održivog povratka, obezbijedi ono bez čega je danas život nezamisliv, a to je dakle struja. Osobno sam se uvjerio da nakon ovakvog ponašanja nije mali broj onih koji su povratak zamijenili novim izbjeglištvom ili definitivnim odlaskom. Ovakvi slučajevi su posebno u Unsko-sanskom kantonu izraženi u Sanskom Mostu, a ima ih i u Bosanskoj Krupi, Bihaću i Velikoj Kladuši i ja za ovo ne mogu naći drugu riječ osim namjernog opstruiranja povratka na svoja ognjišta.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Doliću i imamo još gospodina Ahmetovića i gospodina Erića.  
Izvolite, gospodine Ahmetoviću.

SADIK AHMETOVIĆ

Ja ću kratko, gospodine predsjedavajući, gospodo kolege i kolegice.

Dakle, šta, pitanje je upućeno Vijeću ministara BiH: šta čini Vijeće ministara BiH o naplati po osnovu potopljenog zemljišta u BiH u svrhu akumulacije za hidroelektrane Bajina Bašta i Mali Zvornik? Naime, još jedna rečenica obrazloženja. Po zakonu iz '76. godine značajan dio sredstava se uplaćivao u ove lokalne zajednice i od rata na ovamo nije uplaćeno ništa zbog nepostojanja sporazuma. Molim da se o ovom pitanju, da mi se na ovo pitanje odgovori.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, hvala lijepo, evo imamo još pitanje gospodina Erića.  
Izvolite, gospodine Eriću.

SAVO ERIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege.

Ja imam jedno kratko pitanje: šta je Tužilaštvo BiH uradilo da se razotkriju vinovnici te okolnosti masakra nad nedužnim vojnicima tzv. tuzlanska kolona na Brčanskoj Malti u Tuzli? Na ovo me ponukalo pitanje poslanika Bećirovića koji je, pored svog pitanja, trebao i ovo pitanje postaviti radi suživota u Tuzli i BiH.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Eriću, odnosno svima vama koji ste postavili pitanja i iskoristili svoje pravo. Na ovaj način zaključujemo. Pa ja se nadam da ćete svi dostaviti. Praksa je da se dostavi u toku sjednice, da se pitanja dostave, molim vas i inicijative, dakle imamo inicijativu gospodina Denisa Bećirovića i gospođa Azre Alajbegović je, takođe, imala inicijativu. Mi ćemo sa inicijativama postupiti po Poslovniku, idu na Kolegij i odredićemo dalju proceduru prema ovim inicijativama.

Ne, ne, ova vrsta inicijative, kad završimo komisiju, ova vrsta inicijative ide prvo na Kolegij, određujemo nadležnu komisiju i vraćamo je ovdje. Naravno, mi smo vrlo ažurni i obavljamo posao. Dakle, zaključujemo ovu tačku dnevnog reda. Prelazimo na, konačno, na posao nakon 3 sata.

Dakle, imamo tačku tri

**Ad. 3. Zahtjev poslanika Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH po hitnom postupku u skladu sa članom 127.**

BERIZ BELKIĆ

Prijedlog ovog zakona sa zahtjevom za hitni postupak dostavljen je ovdje kod nas u proceduru 11. maja. Uvršten je u dnevni red, da vas podsjetim, u skladu sa Poslovnikom. Dakle, prvo razmatramo zahtjev za hitni postupak. Dakle, prvo razmatramo zahtjev za hitni postupak. Otvaram raspravu o zahtjevu za hitni postupak. Ima li prijavljenih? Ako nema, molim vas da se pripremite za izjašnjavanje o zahtjevu za hitni postupak.

Glasajte sad.

Sa 17 glasova za, 3 protiv, 9 suzdržanih, bez entitetske većine, nažalost, moram konstatirati da ovaj zahtjev nije prihvaćen. Dakle, ide u usaglašavanje, evo, očigledno, dakle, usaglašavanje će biti za sljedeću sjednicu.

Prelazimo na tačku, naravno, izvoli, Azra, izvinjavam se.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Da vas podsjetim da 31. maja, dakle, prije termina koji je predviđen za narednu sjednicu, ističe rok koji je već proglasio Visoki predstavnik, a koji se odnosi na zabranu raspolaganja državnom imovinom, prema tome prolongiranje, bilo kakvo prolongiranje znači praktično neusvajanje ovog zakona. Evo da završim.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, malo pažnje, da saslušamo, ovo je vrlo važna stvar. Ima odgovornost ovog parlamenta jer smo preuzeli taj zakon.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Dakle, ishod ovog zakona, hoću samo da skrenem pažnju da nema potrebe usaglašavanja, kolege, obzirom da je termin koji je pred nama, neposredno pred nama. To je jedno, a drugo, ja ću zamoliti listing uobičajeno, zaista, bez imalo šale, ali ovo se radi o jednom ozbiljnom pitanju, ozbiljnom problemu. Drugo ja sam povodom ovog zakona, bez obzira na to kakav je on ishod doživio, predložila i zaključak i ja molim da Kolegij stavi zaključak na glasanje, odnosno 2 zaključka. Povodom, dakle, Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom – prvi zaključak da Vijeće ministara inicira pregovore sa vladama entiteta i Brčko Distrikta u cilju prevazilaženja konceptualnih razlika u pogledu rješavanja pitanja državne imovine i drugi zaključak da Vijeće ministara BiH ovlasti komisiju, u ovom ili nekom drugim sastavu, da nastavi svoj rad na izradi odgovarajućeg nacrtu zakona na osnovu sporazuma između vlada, nakon što taj sporazum bude postignut. Ja molim da se o prijedlogu zaključka izjasni ovaj parlament.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Trebalo bi ovaj prijedlog, ova dva zaključka, u okviru je ove tačke dnevnog reda, bez obzira na ishod ja vjerujem da predlagač zna zašto ovo radi i siguran sam da zna zašto ovo radi i ovo ima smisla. Nemojte da vas zbunjuje što nismo prihvatili ovaj zahtjev za hitni postupak ali da bismo proceduralno mogli da uradimo. Azra, ja predlažem da zatražiš pauzu 10 minuta u ime kluba da to umnožimo i podijelimo da ljudi znaju o kakvim se zaključcima radi, ako treba. Jeste li dobili, odlično, odlično, ja se izvinjavam, ja se izvinjavam, molim vas, molim vas da se izjasnimo. Evo otvaram raspravu o zaključcima. Izvolite. Ja nisam dobio ovdje te zaključke.

Gospodine Novakoviću, jeste li Vi tražili riječ? Ne. Dakle imamo jedan prijedlog zaključka sa dvije tačke, jel' tako? OK.

Izvoli, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja bih prvo želio reći da visoko cijenim inicijativu i dobru namjeru kolegice Azre Hadžiahmetović i sa ovim pokušajem izmjene zakona i sa ovim zaključcima. Ali ono što želim reći jeste da me iznenađuje ovakav pasivan odnos Vijeća ministara prema ovom pitanju. Vidite, Vijeće ministara je formiralo tu komisiju, razmatralo izvještaj o radu te komisije, sagledalo probleme zašto kasni komisija. Ni riječi o tome u javnosti. Sada trebaju zastupnici, odnosno poslanici voditi računa o nekim rokovima vrlo važnih zakona. Zar nije bilo logično da Vijeće ministara danas izađe pred Parlament i kaže koji su to problemi u radu komisije. Šta treba donijeti od zakona da bi se ta komisija osnažila i kvalitetno i odgovorno završila svoj posao? Mi preuzimamo, čini mi se, ulogu onu koju ne možemo preuzeti. Na ovaj način, čini mi se, da vršimo amnestiranje za nerad i nemar Vijeća ministara. I zbog toga,

principijelno kažem, svjestan sam i važnosti ovoga, ali principijelno ne mogu prihvatiti ovakav način rad.

Naši poslanici predlažu popis stanovništva. Zašto Vijeće ministara ne izađe sa programom popisa stanovništva itd., itd.? Ja vrlo cijenim, kažem, te napore, ali bojim se da nećemo imati krajnje rezultate efekta od toga, da to predstavlja, da kažem, jedan bolećiv odnos prema Vijeću ministara. Bolje ga učiniti odgovornim ... pa makar i na jednom ovako važnom pitanju nego, nego ga vaditi, ovaj, da kažem, preuzimati odgovornost za taj nerad. Evo, zbog toga ja, uz sve uvažavanje značaja ovoga, neću ovo podržati.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Križanoviću. Gospodin Novaković pa ja.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Kad ste već otvorili raspravu, lično mislim da niste trebali.

BERIZ BELKIĆ

Ja mislim da jesam.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

S obzirom, ja sam rekao da ja lično mislim.

BERIZ BELKIĆ

Ja kažem da mislim da jesam.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ovaj, ja bih volio, ja bih volio da znam na osnovu kog člana Poslovnika ste to uradili?

BERIZ BELKIĆ

Sad ću Vam ja reći.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

S obzirom da smo izvršili glasanje o ovome, dakle i drugo, ne vidim hitnost usvajanja ovog zaključka s obzirom da on nema puno veze sa ovim zakonom. Naime, zakonom je definisano da se riječi „31. maj“ zamijene riječima „31. decembar“, a onda imamo zaključke koji kažu da Vijeće ministara inicira pregovore sa vladama entiteta. Nije valjda da će to završiti do 31. maja, kako bi eventualno dotle stigao zakon kojeg bismo onda mi usvojili pa evo riješili ovo pitanje. Dakle, ja ne mislim da ovaj prijedlog zaključka je hitan i predlažem da uvažena kolegica predloži na sljedećoj sjednici ovaj zaključak onako kako to ide po Poslovniku. U protivnom kršimo Poslovnik.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Novakoviću.

Vidite, dakle, Klub poslanika ili konkretnije predsjednik Kluba, gospođica Azra Hadžiahmetović je pokrenula jednu inicijativu i načinila jedan pokušaj, jedan pokušaj spasavanja cijelog procesa rješavanja pitanja državne imovine, davanja legitimnog prostora da se te stvari urade. Naravno, mi nismo imali, ovaj, razumijevanja za taj pokušaj i onemogućili smo to. Ja sam, gospodine Novakoviću, omogućio da se o zaključku raspravlja u okviru te tačke iste dnevnog reda i na istu temu. Dakle, ovo je jedna vrsta alternative itd.

Ali ja želim nešto drugo, zbog toga sam se javio, dakle oko ove tačke dva da Vijeće ministara ovlasti komisiju da nastavi rad. Ja tražim od Vijeća ministara, ja ću naći načina naravno da se i pismeno obratim, odgovornost ovih ljudi koji su 2 godine primali novac. Ja imam informaciju da je naknada bila 500, 600, 700 maraka. Dakle, ljudi koji su 2 godine radili i vidite šta mi radimo ovdje. Evo šta su uradili da se, da, da ne možemo poslovnički da izađemo iz ovoga itd., itd. Dakle, to su ljudi koji su sigurno primili po 15 hiljada maraka, dakle prvo odgovornost i tužba i treba te ljude tužiti da krivično odgovaraju za neizvršeni posao. To je, to je suština ove cijele stvari. Naravno, ja ću staviti ovo, gospodine Novakoviću, na glasanje, Vi ćete biti protiv i u redu je, nema problema. Sve su radili eksperti.

Molim vas, izvolite, gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja ne znam, gospodine predsjedavajući, ovaj, zašto se Vi obraćate meni na ovakav način. Naime, ja sam osporio poslovničku mogućnost i očekivao sam da se nećete obraćati meni nego da ćete mi reći po kom članu Poslovnika to radite. Nema potrebe da se meni obraćate, a pogotovu ne da kažete kako ću ja glasati.

/zajednička diskusija/

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja sam Vas molio kao predsjedavajućeg da mi kažete po kom članu Poslovnika ćete ovo staviti na raspravu.

BERIZ BELKIĆ

U okviru rasprave, u okviru ove tačke dnevnog reda, jer je u okviru teme.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ali smo mi završili glasanje.

BERIZ BELKIĆ

Jesmo o proceduri. Dakle, zakon je živ. Neće ići po hitnoj proceduri, ići ćemo na usaglašavanje itd., pa ćemo vidjeti na šta će izaći, jel'. Možda će ići u redovnu proceduru, možda ćemo se usaglasiti, vidjećemo.

Izvolite, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHEMTOVIĆ

Pa ja sam imala potrebu povodom intervencije kolege Novakovića da pomenem da su zaključci bili svima dostavljeni i prije, od početka današnje sjednice Parlamenta, prema tome oni nisu bili vezani za ishod glasanja. Jednako tako, bez obzira na ishod, dakle glasanja, ja molim da se ovaj Parlament odredi prema zaključcima.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Ima li još prijavljenih? Ako nema, ja ovo, molim vas da se pripremite za glasanje. Dakle, glasamo o prijedlogu zaključka kojeg je podnijela poslanik Azra Hadžiahmetović – ove dvije tačke su, dakle, sadržaj zaključka.

Glasajte sad.

Sa 21 glas za, 2 protiv, 13 suzdržanih, bez dovoljne entitetske većine, prijedlog zaključaka nije dobio, nije dobio, da, naravno, potpunu većinu. Ide na usaglašavanje. Gospodin Lozančić je, evo, odsutan i ne možemo ovog trenutka, ovaj, vršiti usaglašavanje. Naknadno ćemo izvršiti pa ćemo izvijestiti ovaj dom o sudbini ovih zaključaka.

Dakle, prelazimo na tačku četiri

#### **Ad. 4. Prijedlog zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH**

BERIZ BELKIĆ

Radi se o drugom čitanju. Kao što vam je poznato, na 5. sjednici smo imali na dnevnom redu prijedlog ovog zakona i on je tada vraćen komisiji na dodatno razmatranje i podnošenje novog izvještaja. Dakle, dali smo prostor za očuvanje ovog zakona u proceduri. Ustavnopravna komisija je dostavila novi izvještaj 24. aprila 2007. godine kao nadležna komisija i vidjeli ste da je i u ovoj fazi bilo novih amandmana, da je komisija u konačnom razmatranju usvojila 5 amandmana. U plenarnoj fazi poslanik Lazar Prodanović podnio je 4 amandmana koje želi, naravno, ponovno braniti u plenarnoj fazi.

Dakle, razmatramo prijedlog ovog zakona po starom Poslovniku i u drugom čitanju. Dakle, otvaram raspravu u drugom čitanju. Evo, gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Dugo se vremena radilo na ovom zakonu u BiH i niko ovdje ne može da kaže, na osnovu podataka koje smo dobili od meritornih institucija međunarodnih, ali i domaćih, da ovaj zakon ne treba BiH. Jedan njegov nacrt, koji je došao ovdje pred nas, vraćen je na doradu Ustavnopravnoj komisiji na kojem su razmatrani amandmani koji su u međuvremenu podneseni i na koji je svoju saglasnost dalo – entitetska ministarstva zdravlja, resorno ministarstvo i ekspert kojeg su iz resornog ministarstva za civilne poslove angažovali da bi se o ovome zakonu odredio.

Međutim, očigledno da amandmani koji su predloženi nisu usvojeni na Ustavnompravnoj komisiji. Usvojeni su neki drugi amandmani čime je, mogu da kažem, narušen Ustav BiH i doveden u pitanje prenos nadležnosti i to konkretno u članovima – član 5., stav 5., pri čemu je neispoštovano da se BiH sastoji od entiteta i da je isključiva nadležnost entiteta krucijalno pitanje koje se tiče ovog zakona, a to je zaštita od radijacijske i nuklearne bezbjednosti stanovništva. S druge strane, član 14., stav 2. gdje se kaže - da svako pravno lice koje namjerava da obavlja djelatnost ili da posjeduje izvor zračenja je obavezno da podnese Agenciji zahtjev za odobrenje koje mora da ima oblik registracije i licencu - je prenesena nadležnost sa dosadašnje prakse ali i dosadašnjeg stanja u BiH sa entiteta na nivo BiH kao i član 20., stav 1. gdje se kaže - da sva područja regulatorne odgovornosti iz ovog zakona su u nadležnosti agencija.

Time je narušen, da kažem, Ustav ali i duh ovog zakona i ovim amandmanom koji je, ovim amandmanima, ova 4 amandmana koje SNSD želi ponovo da brani u ovoj fazi trebamo i želimo da vratimo zakon na ustavne osnove i na ono što je već dogovoreno. Samim tim, koji ovdje u izvještaju navodi Ustavnompravna komisija obesmislena je i sama suština zakona, to je njegova opravdanost, pogotovo u članu 14., stav 2. gdje se kaže - da podnošenje zahtjeva može da se uradi samo na nivou Agencije u Sarajevu. Znači, dosadašnje podnošenje zahtjeva za obavljanje djelatnosti ili posjedovanje izvora zračenja, konkretno za one koji nisu u toj materiji, najčešće se radi o privatnim ili državnim, odnosno društvenim ordinacijama, koje traže dozvolu za rengen aparate, se dižu sa nivoa entiteta, odnosno dosadašnjeg nivoa na nivo države, odnosno centralizira na nivou Agencije u Sarajevu.

Isto tako član 20., stav 1. inspekcije sada više ne pripadaju entitetima niti entitetskim, odnosno regionalnim kancelarijama, nego pripada Agenciji što obesmišljava ekonomsku opravdanost koja se htjela postići ovim zakonom. Istovremeno je derogirano i mišljenje eksperta prof.dr. Arifa Smajkića koji je bio na sjednici te komisije i koji se apsolutno složio sa ovim amandmanima. Znači da je samim tim dovedeno u pitanje dogovaranje između entiteta, između ministarstava zdravlja unutar Savjeta ministara, ali i u ovome Parlamentu.

Ja ne želim ovdje da otvaram jednu drugu problematiku koja se dešava, pogotovo problematiku koja može da ozbiljno ugrozi rad u ovome Parlamentu, ako bude praksa, naročito naglašavam u Ustavno-pravnoj komisiji, zato ću se zadržati na ovom izlaganju i pozvati poslanike da prihvate ova 4 amandmana koja predlaže SNSD u drugom čitanju, kako bi BiH dobila, neosporno, dobar zakon.

Hvala.

**BERIZ BELKIĆ**

Hvala, gospodine Živkoviću. Izvolite dalje. Gospodin Ajanović.

**EKREM AJANOVIĆ**

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege. Nekako u posljednje vrijeme, baš kad je riječ o ovome zakonu, ja i moj prethodnik imamo prilično suprotna mišljenja i prilično suprotna obrazloženja. Ja bih počeo od jedne činjenice koja je data u smjernicama kod stvaranja ovoga zakona, a koja izrazito kaže da je to nadležnost države BiH. Znači, još 2006. godine, od Vijeća ministara, od Generalnog tajništva upućen je zakon u proceduru i u čijem obrazloženju stoji da je BiH, kao članica međunarodne Agencije za atomsku energiju i

potpisnica, po sukcesiji, brojnih međunarodnih konvencija čiji je depozitar ova međunarodna Agencija i nabrojano je počevši po – zaštiti od nuklearnih materijala, nuklearnih nesreća, nuklearnih radioloških katastrofa itd., itd. da ne nabrajam, a to su sve nadležnosti države BiH, a ne entiteta. Iz tih razloga zakon je svakako potrebno donijeti i nema nikakvog razloga da se priča i govori da to spada u nadležnost entiteta i prenos nekih nadležnosti sa entiteta, tim prije što svi međunarodni ugovori koji nastaju, zapravo, nadležna je međunarodna, nadležna je BiH, što se navodi i u obrazloženju ustavnog osnova za donošenje ovog zakona u skladu sa članom 4a Ustava BiH itd., itd.

To je jedna stvar. Druga stvar – istina je da je gospodin Živković bio podnio ovaj, 7 ili 8 amandmana, ne mogu baš tačno reći ovdje, a mogu ih naći, zapravo, podnio je tačno 8 amandmana i svih 8 amandmana odbijeni su od Agencije za atomsku energiju iz Beča. Ja ovdje imam, doduše na engleskom, i odbijanje svih agencija ... ovih amandmana koje je podnio gospodin Živković, zapravo koje je on preuzeo od ranijih amandmana koji su bili na Ustavnompravnoj komisiji i komisijama koje su radile, doduše i ne iz ovog sastava. Tada na Ustavnompravnoj komisiji gospodin, gospodin i cijenjeni naš kolega podnosi 5. maja, čini mi se, 5. maja podnosi amandmane, a 11. maja o tom amandmanima raspravlja Ustavnompravna komisija. Moram reći da je Ustavnompravna komisija tada usvojila od predloženih 7 amandmana, 4 amandmana. I ta sva 4 amandmana, s tim što je prvi amandman kojeg je, ovaj, kojeg su podnijela gospoda, hajmo reći, iz SNSD-a i pojedinačno, ovaj, poslanik koji je to podnio, na taj amandman uložio sam i ja jedan amandman da bismo to pitanje riješili što bezbolnije i taj amandman je, zapravo, usvojen u nešto izmijenjenom, nešto izmijenjenom obliku. A on glasi doslovno ovako: U sastavu Agencije osnivaju se regionalne kancelarije u Republici Srpskoj sa sjedištem u Banja Luci i Federaciji BiH sa sjedištem u Mostaru. Znači, vodilo se računa da mi nađemo određena kompromisna rješenja koja su zapravo i donesena i koja su prihvaćena.

Sada što se tiče eksperta gospodina Arifa Smajkića, ja opet imam svoje osobno mišljenje, koje ne mora biti tačno, ali ja ću ga na kraju iznijeti, prvo on obrazlažući, zapravo on se nije ni obratio ministarstvu, nego se obratio, kaže, kao koordinator obratio je se, mišljenje o amandmanima, gospodinu Sredoju Noviću, ministru civilnih poslova BiH. I obrazlažući prvi amandman, koji je podnesen, on je prekoračio svoja ovlaštenja i upustio se u materiju koja nije stav eksperata niti može biti stav eksperata, to, a to je u obrazloženju da se prihvati te kancelarije, administrativne kancelarije od Agencije. On dalje ide i kaže, kaže – ove kancelarije bi se trebale zvati entitetske, a ne regionalne jer termin region se trenutno ne koristi u političkoj teritorijalnoj organizaciji BiH, što i nije njegova nadležnost i o tome on ne može odlučivati, ne može predlagati, to je jasno kao dan da je prekoračio svoja ovlaštenja.

Drugo, idući dalje po amandmanima koje je tada gospodin naveo, ja moram da kažem, moram da kažem da su i njegova određena obrazloženja u suprotnosti, u suprotnosti sa Agencijom, ovaj, iz Beča, a engleski naziv Agencije je, odnosno njihove odgovore na određene amandmane ovdje imam, koji su zapravo, posebno na amandman, na amandman 5. i amandman 7. koji danas podnosi ovaj gospodin, čini mi se Petrović, čini mi se Prodanović ili ne znam, eto izvinjavam se, ako kažem, gdje je rečeno, koliko ja razumijem engleski, da se potpuno ti amandmani odbijaju i da nisu u skladu sa intencijama koje atomska ova, Agencija za atomsku energiju ima, a da o tome nije prokomentarisao ekspert nego je baš rekao da su oni dobri. Znači prevario je i obmanuo je određene članove komisije, među kojima i članove koji su bili iz SDS-a.

Ja tražim da se od Agencije, jer je bio zahtjev da se i od Agencije, ovaj, dobiju određene ... ja tražim da se taj prevod obezbijedi i da poslanicima, a da se povede odgovornost prema onima koji su to na jedan drugačiji način, ovaj, protumačili, znači uključujući i Ministarstvo za civilne poslove. I sada, znači, kada smo sve usvojili amandmane, 4 usvojena od gospodina koji je ... amandmana i jedan moj, moram opet da kažem, koji je malo izmijenjen, na moju inicijativu jer sam ja podnio amandman, sada dolaze novi amandmani. Ne zaboravite da je 11. maja bila Komisija za ustavnopravna pitanja. Ja postavljam sad pitanje jednog legitimiteta uopšte tih amandmana koji su danas došli ... jer je faza davanja ustavnih amandmana bila prošlost. Prema tome to je stvar o kojoj moramo se mi izjasniti i utvrditi činjenično stanje.

I druga stvar koju hoću da kažem, ako govorimo o određenim amandmanima, današnjim amandmanima, ovdje imate, gospodo amandmana, imate amandmana koji su zapravo, koji su već i ugrađeni u prijedlog Ustavnopravne komisije, čak i obrazloženje eksperta, koga sam malo iskritikovao, reći ćemo za amandman 3 kaže – i ovaj amandman je prihvatljiv uz direktnu komunikaciju entitetskih ministarstava za zdravstvo sa Agencijom. I to je tačno. Ministarstvo za zdravstvo, mi smo to usvojili, mogu direktno da komuniciraju sa Agencijom, to ne može zabraniti niko, ovaj, toj agenciji ... A što se tiče amandmana koji izričito kaže – da se član 5. Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj bolesti mijenja tako da u sastavu Agencije osnivaju se entitetske kancelarije za Republiku Srpsku ... Federaciju, itd. A to nisu entitetske kancelarije, to su kancelarije Agencije za atomsku energiju koju mi ovdje osnivamo ili za nuklearnu, kako je već zovemo, ne bih išao, to nisu entitetske kancelarije. Da je gospodin podnio amandman na taj dan, da se tu stavi, da se stavi npr. u sastavu Agencije osnivaju se kancelarije u entitetu Republika Srpska ili kome god hoće, pa ja bih prihvatio taj amandman jer sam reagovao na ovaj amandman koji je on prihvatio s tim što sam smatrao, i danas smatram, da te kancelarije u entitetu, bilo u Banja Luci ili u Mostaru, trebaju da budu na korist onih koji ih služe, a to znači da se poboljša da ljudi mogu da podnesu određene stvari, ovaj, tim kancelarijama. Zašto ne bih ja npr. iz Tešnja ili neko drugi jer nam je Banja Luka, ovaj, samo 80 km u odnosu na Sarajevo, zašto ne bismo mogli da podnesemo u tu kancelariju, ovaj, u Banja Luci određene, određeni podnesak kad je to, u redu, ali ako se insistira da to budu entitetske kancelarije, koje ne mogu da budu, jer je Agencija za atomsku energiju striktno rekla da to nije nadležnost entiteta, onda normalno to ne može se ni prihvatiti, ne može se usvojiti. To je, to je, znači, što se tiče toga.

I treća stvar. Amandman 3. kojeg je danas podnio gospodin, ovaj, Prodanović Lazar, cijenjeni Prodanović Lazar, amandman 3. njegov je, zapravo, amandman koji je još gospodin Živković podnio kao član 5. kao amandman 5. koji je striktno odbila Agencija za atomsku energiju iz Beča. Isto tako i amandman 4. koji on danas predlaže, a to je, radi se o članu ... a to je isto amandman koji je bio pod tačkom 6. gospodina Živkovića kojeg je Agencija za atomsku energiju potpuno odbila. Prema tome, kompromis je napravljen. Nema razloga da se ovaj danas zakon ne usvoji. Ja ovdje postavljam određeno pitanje: šta rade lektori za srpski, za bosanski, za hrvatski jezik koji postoje u ovom Parlamentu. Pa vi znate da nije sklop rečenica jezika južnoslavenskih naroda i jezika engleskog da nije istovjetan. U nas se kaže ako je nešto nečije može biti samo njegovo. Znači Agencija može imati svoju kancelariju u entitetu, ali ne može to biti entitetska kancelarija jer to nije, to je od Agencije kancelarija. I zato ja molim, pošto je Ustavnopravna komisija radila jako mnogo na ovome, na ovim, na ovoj doradi ovih amandmana, uz svo poštovanje, i usvojila od 7 predloženih amandmana

koje je gospodin Prodanović podnio, usvojeno je 4 amandmana, znači sva 4 amandmana koje je on tada predložio su usvojena izuzev amandmana 5. i 7. koje je tad bilo, a sad su to 3. i 4., koje, zapravo, ne možemo mi usvojiti jer to nije u nadležnosti entiteta. To je u nadležnosti Agencije na državnom nivou.

Hvala vam lijepa.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Ajanoviću. Evo imamo repliku i netačan navod. Gospodin Živković pa imamo prijavu za diskusiju gospodina Džaferovića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Krenućemo redoslijedom. Naime, ako se sjećate, na prijedlog Kolegija u drugoj fazi smo ponovo vratili samih 8 amandmana, odnosno kod mene ima 7 koje sam ja predložio na Ustavnopravnu komisiju. Međutim, tada ja nisam rekao da će ti amandmani ići prema Agenciji za nuklearnu energiju u Beču, niti sam ja tad prihvatio da to budu moji amandmani, nego su ti amandmani na samoj Ustavnopravnoj komisiji modifikovani od strane gospodina Lazara Prodanovića. Ja više sa tim amandmanima nisam imao ništa i niste uopšte morali da tražite od Agencije za nuklearnu bezbjednost iz Beča da se odredi prema tim amandmanima. To je bilo suvišno i pogrešno.

S druge strane, ako ste već dobili odgovore, mislim da bi dobro bilo da su dobili svi poslanici te odgovore pa makar to bilo na engleskom jeziku kao što ste dobili odgovore koje je ekspert prof. Smajkić dao svima vama. Prema tome, Vi iznosite dokumente sa kojima niste baratali kada ste bili na Ustavnopravnoj komisiji. Mi o tim dokumentima i o tom stavu iz Beča nismo razgovarali.

Kada govorite o entitetskim kancelarijama ili o tome čija je nadležnost u BiH, ja smatram, ne mora to da bude tačno, da je ovo nadležnost entiteta i da se entiteti mogu dogovoriti da dio svoje nadležnosti, koja im je u interesu, a neosporno je da je u interesu i Republike Srpske i Federacije ali i BiH da dio svoje nadležnosti prenese na BiH kako bi mogla da klasifikuje, sistematizuje i prema međunarodnim organizacijama vodi dijalog u vezi sa ovim pitanjem. I tu se razlikujemo po toj priči da mi smatramo da BiH može da funkcioniše kao decentralizovana zemlja u kome nema potrebe da se sve, osim institucija, evo čak smo došli i napravili kompromis da sjedište ove Agencije bude u Sarajevu iako nije moralo da bude u Sarajevu. Moglo je da bude u bilo kojem gradu BiH. Prihvatili smo da sjedište ove Agencije bude u Sarajevu, a da ostanu već formirane agencije koje rade na nivou entiteta u Mostaru i Banja Luci. S druge strane, zahtjev za licencu, gospodine Ajanoviću, tretira član 14., stav 2. – svako pravno lice koje mora da obavlja ... obavezno je da podnese Agenciji zahtjev, Agenciji zahtjev, koja je prema ovom zakonu, upravna organizacija je u Sarajevu i njoj se podnosi zahtjev. To znači iz Mostara i iz Trebinja se podnosi zahtjev u Sarajevo, a ne da se podnosi zahtjev u Banja Luku ili u Mostar. I time ste derogirali uopšte želju da ovaj zakon bude ekonomski opravdan.

I mi tražimo na ovome mjestu da na ovakav način, popravljanjem malim ovoga zakona, ovo što se već radi u BiH samo se i verifikuje, pri čemu bi BiH imala i dobila zakon koji bi radio. Ako bi se pokazalo da on u sljedećih godinu dana nije funkcionalan nikome ...

toj Agenciji koju bismo tad imali da podnese svoje primjedbe na ovaj zakon i da predloži da se on drugačije formira u BiH, a na ovaj način, ako budemo isključivi u ovim stavovima, mislim da nećemo moći imati zakon, a to je najveća šteta za sve u BiH.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću. Imamo prijavljene za diskusiju Šefika Džaferovića i Halida Genjca.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege.

Ovdje je bilo dosta govora o radu Ustavnopravne komisije pa ja imam potrebu da kažem nekoliko rečenica o radu Ustavnopravne komisije i o samom Zakonu, jel', o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH.

Prvo, Ustavnopravna komisija radi po procedurama koje je usvojio ovaj Parlament i dakle nema odstupanja od tih procedura isto kao što i ovaj dom radi po procedurama koje je predvidio Ustav i kako je to predviđeno Poslovníkom.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, malo tiše, dajte poštovanja jedni prema drugima. Molim vas, ljudi, da ne pričate, gospodine Novakoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja sada, ja ne bih sada govorio, ja ne bih sada govorio o procedurama, one se moraju poštovati i primjenjivati dok se ne promijene, a sasvim je druga stvar šta je problematičnije. Da li je problematičnije donijeti odluku većinom glasova uz, od prisutnih, jel', uz to znajući da o osjetljivim pitanjima postoje mehanizmi zaštite tih osjetljivih pitanja, ili je normalnije donijeti odluku tako što od 42 čovjeka samo 5 ljudi neće glasati, pa da opet bude donesena odluka. Odluka da nema odluke. Dakle, to su otvorena pitanja. O njima ćemo mi voditi rasprave na dugo i na široko u ovoj zemlji i ja bih vas molio, dakle, da sve dotle dok ne promijenite procedure po kojima radi Ustavnopravna komisija, ne govorite o načinu rada Ustavnopravne komisije i procedurama koje ona primjenjuje. Onda kada budu povrijeđene, evo mi smo tu, pa izvolite gospodo.

To je, dakle, jedna stvar. Druga stvar. Potpuno je, dakle, jasno da mi danas imamo jedan novi kurs prema državi BiH kada je SNSD i njegova politika posrijedi. To se vidi iz mase zakona, to se vidi iz mase postupaka koje smo imali do sada, to se vidi iz ovog zakona. Ovaj zakon je došao u parlamentarnu proceduru 03.08.2006. godine je datiran od Vijeća ministara, 04.08.2006. godine je legao u Parlament BiH. Ustavnopravna komisija u prošlom sazivu je 13.09.2006. godine jednoglasno podržala principe predloženog zakona, konstatirala da je Momčilo Novaković uložio 1 amandman, a nakon provedene rasprave i glasanja komisija je jednoglasno prihvatila taj amandman. Ponavljam riječ jednoglasno, i nakon toga je komisija jednoglasno prihvatila tekst Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH

kako ga je predložilo Vijeće ministara sa uložnim amandmanom i konstatovala da je predloženi zakon neophodno donijeti, a prije objave tekst usaglasiti sa jedinstvenim programom za izradu pravnih propisa u institucijama BiH. Ponavljam jednoglasno.

U Ustavnopravnoj komisiji, naravno, sjedili su predstavnici koji oslikavaju strukturu ovoga Parlamenta i ovaj zakon, koji je bio u izvornom tekstu, ovakav kakav je inače usaglašen na Vijeću ministara i sa Agencijom za atomsku energiju, dakle jednoglasno 13.09.2006. godine podržan od Ustavnopravne komisije. Nije bilo vremena da dođe u Parlament u ranijem sazivu. Došao je u novom sazivu i u novom sazivu, zbog ovog zaokreta o kojem sam, dakle, ja govorio, a i o tome će se jednoga dana raspravljati u ovoj državi, došli su, dakle, amandmani i mi smo iskazali spremnost da vidimo šta možemo da uradimo sa tim amandmanima, da imamo zakon jer je, dakle, potpuno jasno da ovoj državi treba ovaj zakon i oko toga nema nikakve dileme. Vi ste nas na jednoj od proteklih sjednica zadužili da doradimo 3 zakona i vjerujte mi da, ovaj, je bilo teže uraditi to nego sav ovaj redovan posao koji smo mi imali kao Ustavnopravna komisija. I hvala Bogu završili smo Zakon o koncesijama, izvještaj ste dobili, danas je na dnevnom redu. Završen je i Zakon o visokom obrazovanju, danas će biti potpisan izvještaj, Sekretarijat je završio komisije taj izvještaj i evo imamo ovaj zakon.

U ovom zakonu dakle, napravljen je iskorak u odnosu na izvorni tekst zakona, a na tragu onoga što je traženo u amandmanu. Istina, amandmanu nije u cijelosti udovoljeno, a iz sljedećih razloga. Amandman gospodina Prodanovića, dakle Vi ste u pravu, ovo su amandmani gospodina našeg kolege, člana komisije, gospodina Prodanovića. Dakle, ključni amandman se odnosio na član 5., stav 5. ovoga zakona koji kaže – radi racionalnijeg i efikasnijeg obavljanja poslova, Agencija može organizirati rad preko organizacionih jedinica i van sjedišta Agencije u entitetima i Distriktu Brčko. Ovo je izvorni tekst zakona. Kolegin amandman je tražio da taj stav glasi: „U sastavu Agencije osnivaju se entitetske kancelarije za Republiku Srpsku sa sjedištem u Banja Luci i za Federaciju BiH sa sjedištem u Mostaru“. Taj amandman nije prihvaćen u toj formi nego je kolega Ajanović uložio amandman i onda je komisija prihvatila taj amandman, a on glasi: „U sastavu Agencije osnivaju se regionalne kancelarije u Republici Srpskoj sa sjedištem u Banja Luci i Federaciji BiH sa sjedištem u Mostaru“. Ovdje je, kako to se u svakodnevnom govoru kaže, fazon u tome je li slovo „u“ ili je slovo „za“. Mi smo prihvatili ovu prvu formulaciju da je sjedište ovih kancelarija u entitetu Republika Srpska u Banja Luci i da je sjedište kancelarije u Federaciji BiH u Mostaru, a nismo kazali kancelarije za entitet sa sjedištem tu i tu, za drugi entitet sa sjedištem tu i tu. Zašto? Zbog toga što, ako se usvoji ovaj tekst, neće biti moguće pravilnikom o organizaciji koji će uslijediti nakon ovoga zakona, napraviti normalnu prohodnost unutar ove institucije koja treba da funkcioniše, ja se sa Vama slažem, gospodine Živkoviću, kao institucija BiH.

I onda neće biti moguće da građani, Agencija će napraviti pravilnik kojim će napraviti ove dvije podružne jedinice, dvije kancelarije. Ako mi kažemo da je to za Republiku Srpsku kancelarija onda će građanin iz Bihaća, da bi aplicirao, jer Agencija će rasporediti svoj posao po svojim podružnim jedinicama, neće svako, neće se morati doći u Sarajevo da se podnese zahtjev, nego, radi građana će to biti negdje tamo na terenu, da građani mogu da komuniciraju sa njenim organizacionim dijelovima. Onda će građanin iz Bihaća, da bi aplicirao, morati ići u Mostar, građanin iz Trebinja će morati ići u Banja Luku, ako to bude za entitet, jer Bihać nije u entitetu Republika Srpska niti je Trebinje u entitetu Federacija

BiH. Ovo sam naveo kao primjere. I sav problem je u tome, nikakvog drugog problema nema.

Sljedeći problem koji se javlja. Vi tražite amandmanima koji su podneseni ovdje, uvaženi kolega Prodanoviću, da se u izvještajima u relacijama ove entitetske kancelarije praktično stave, najblaže kazano, u konkurentski odnos sa Agencijom. Onda se postavlja pitanje šta je Agencija, a šta su ove kancelarije? Ono što ste Vi tražili amandmanom, tome je udovoljeno. Dakle, napravljena je regionalna kancelarija u Republici Srpskoj, u Banja Luci. Ona struktura koja danas radi, ima tamo i prelazne i završne odredbe, Vijeće ministara će to urediti, ima, dakle, pozicije koje trebaju, koje trebaju da ostanu. I na taj način je udovoljeno osnovnom zahtjevu kojeg ste Vi tražili, s jedne strane, a s druge strane, omogućeno je normalno funkcioniranje ove Agencije. Ja nisam vidio, moram, dakle, biti iskren, otvoren, moram, prije nego što je sačinjen ovaj izvještaj i izvorni stav napisan na engleskom jeziku Međunarodne agencije za atomsku energiju, kojeg sam evo sada uspio da prelistam, i mogu vam kazati da u tom izvještaju stoji da amandmani koji su podneseni ne trebaju biti prihvaćeni jer oni utiču na funkcionalnost, evo neka nam doktor Genjac pokaže, on će diskutovati, ja sam to vidio sada, kako se zove, kod njega, ali evo i mimo toga mi smo se upustili pa prihvatili nekoliko amandmana da bismo bili na tragu onoga o čemu ste Vi prošli puta za govornicom govorili.

Prema tome, ja Vas molim, dakle da, ovo je važan zakon, mi smo imali dovoljno, nekoliko puta se ovo na Ustavnompravnoj komisiji raspravljalo. Vi ste imali dovoljno sluha, ovaj, dajte da, da prihvatimo, ovaj, na kraju krajeva glasanje u komisiji je bilo tako, ja mislim, ja mislim, evo neka me kolege isprave ako ja griješim, koliko se ja sjećam ni predstavnici iz Republike Srpske nisu bili protiv nego su bili uzdržani kada, kada se glasalo, ovaj, o ovome zakonu. Dajte da, da, da dođemo do ovoga zakona, mislim da nam ovo zaoštavanje odnosa oko ovih nadležnosti, da nas ne vodi nikamo. Inače ćemo morati otvoriti priču o ovaj, o tome i dok to ne raspetljamo, evo vidite, gospodin Belkić se s pravom ljuti, mi danas radimo tri i po, četiri sata, prethodni parlament smo radili isto toliko, rezultat, kako se kaže ovdje, nula bodova. Nema ništa, mislim džaba, džaba meljemo. Evo toliko.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Džaferoviću. Gospodin Genjac. A ima replika, evo, ima replika, malo strpljenja, gospodine Genjac.

Gospodine Živkoviću, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja mislim da su veoma važne stvari ovdje koje je potegao gospodin Džaferović i nakon kojih to riješimo da ćemo vjerovatno vrlo brže ići u ovaj posao. Jedan od načina da se to riješi je sljedeća tačka dnevnog reda i kao što vidite sa tom tačkom dnevnog reda, u vezi sa okvirnim Zakonom o predškolskom obrazovanju, neće biti problema. Neće biti problema ako se u BiH možemo dogovoriti da minimum onoga što treba prema Evropskoj uniji i prema međunarodnim standardima entiteti trebaju da prenesu na nadležnost BiH, a ne sve ono što ljudi misle u reformama da stave na nivo BiH time i praveći kao centralističku zemlju. To je

razlika u onome što ste Vi rekli i onome što mi mislimo da treba i kako treba BiH u budućnosti da izgleda i na koji način se ovi zakoni mogu da donose.

Isto tako, ja nisam mogao da nađem u ovome zakonu ovo što ste Vi govorili u vezi sa podnošenjem licenci, odnosno podnošenje zahtjeva u regionalnim kancelarijama jer da ste iskreno to mislili, onda nema nikakvog razloga da ne usvojite naš amandman gdje kaže: - svako pravno lice koje namjerava da obavlja ... postoji izvor zračenja je obavezno da podnese Agenciji ili entitetskoj kancelariji. Ne kažemo ko će odlučivati o tome, i znači, i to bi bilo sporno, da se i ovaj amandman prihvati, gdje se daje mogućnost u zakonu, a ne da neko to podzakonskim aktima riješi onako kako on misli da to riješi. Ja samo tražim da se to zakonom stavi da se može entitetskim kancelarijama podnijeti taj zahtjev. Je li i to sporno? Je li sporno da inspekcija, koja je i sada u nadležnosti tih entitetskih agencija, ostane na nivou entitetskih i da radi svoj posao, ili i to treba iz Sarajeva da im kažu kako treba da radi se u Banja Luci, u Mostaru. Evo i pokušavamo da razmišljamo zar je sporno i to da se u zakon ubaci?

A o ovome ostalome, ovaj, vjerovatno, ćemo imati vremena da dogovaramo se i u BiH. Činjenica je, govorili ste i o Zakonu o visokom obrazovanju, odnosno o okvirnom Zakonu o visokom obrazovanju što je veoma važno, nadam se da ćemo i tu naći zajednički jezik, ali moramo se ovdje, da kažem, uvažavati, kompromisno dogovarati, može ići ono što minimum u BiH se može dogovoriti. Ja znam da i u ustavnim promjenama, policijskim strukturama i ostalim reformama svako bi htio najviše, ali mislim da je rješenje da, oko onoga minimum što se možemo dogovoriti, da na takav način trebamo funkcionisati.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću. Imamo dvije replike, dakle, gospodin, dakle, prijavio se i Izetbegović za repliku jel'? Dakle, imamo repliku Izetbegović, samo malo, samo malo, repliku Džaferović, repliku Denis Bećirović, repliku gospodin Kalabić, Prodanović replika. Ima li još replika da popišem? Evo zaključujemo prijave za repliku. Imamo dva, četiri, pet replika. Izvolite, naravno biće ih petnaest.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, neko kapriciozno insistiranje da se vlada iz Sarajeva, da se neka hegemonija tu, ovaj, pravi do besmisla iz Sarajeva ili pak da se zadržava ono entitetsko, ovaj, po svaku cijenu, svakako da nas ne bude naprijed. Trebamo napraviti efikasan sistem da se zaštitimo, evo ovaj put od nuklearnog otpada, jel', pa onda da imamo jednu policiju koja će nas štititi od kriminalaca, od ovaj, prolaska droge, trafikinga ljudi itd. Svaki put treba napraviti neki kompromis između toga dvoga. Sve što je efikasno, a pri tom ostaje na entitetu, nema nikakvog problema, ali nije efikasno da čovjek iz Nevesinja ide u Banja Luku, niti čovjek iz Bihaća da ide u Sarajevo. Treba napraviti tu ... ali ne insistirati, mislim, na entitetskom principu jer nije, kažem, efikasno putovati iz Trebinja gore na, na, na sjever Banja Luke ili pak iz Bihaća, umjesto do Banja Luke, ići do Mostara ili do Sarajeva.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Idemo redom, Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvaženi kolega Živkoviću, dakle, ja sve što kažem, dakle, kažem ozbiljno, to znate, bar se trudim da to tako bude u ovom Parlamentu pa i ovo što sam govorio, zaista sam ozbiljno, dakle, mislio i ozbiljno govorio. Tek toliko kada je u pitanju moj odnos i moj pristup prema poslu. To je, dakle, jedna stvar.

Druga stvar, ako ste me pažljivo pratili, među nama praktično nema razlike, ako su nam, dakle, ciljevi da građanima ove zemlje bude bolje. Ja sam rekao da će Agencija morati donijeti svoj pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i o načinu funkcioniranja i svakako da se ja zalažem da građanin iz Banja Luke ne mora doći u Sarajevo da bi aplicirao za ostvarivanje nekog zahtjeva, da to može da uradi u toj kancelariji. Svakako da sam za to da građanin iz Bihaća može doći u Banja Luku i zajedno kao i građanin iz Banja Luke aplicirati u istoj toj kancelariji za određeni zahtjev. Ali za to treba napraviti zakon koji će omogućiti donošenje takvog pravilnika. Ako Vi kažete u zakonu da je to kancelarija za Republiku Srpsku sa sjedištem u Banja Luci ili kancelarija za Federaciju BiH sa sjedištem u Mostaru, Vi ste onda Vijeću ministara, koje će donositi taj pravilnik vezali ruke i niste omogućili ono što i Vi i ja, nadam se i Vi i ja, zajedno želimo, da ljudi ne moraju putovati, da mogu da realiziraju, ovaj, svoje potrebe i svoja prava. Ja sam samo o tome govorio.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Replike, Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja imam repliku i kolegi Džaferoviću iz SDA i kolegi Živkoviću iz SNSD-a. Obzirom da smo mi na tački dnevnog reda – Prijedlog zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH, pozvao bih ih da prestanu zamarati i javnost BiH i ovaj Parlament sa pričama o nadležnosti i da počnu raditi ono za šta su se dogovorili i potpisali da će raditi. U ovoj zemlji postoji nešto što se zove politička i moralna odgovornost. Vi ste potpisali 03. januara ove godine sporazum da ćete nešto uraditi u ovoj državi. Očigleno je da ništa ne provodite iz tog sporazuma i nemojte zamarati ovdje i na Parlamentu, ako već ne možete na Kolegiju i na drugim mjestima da se dogovorite, da prenosite vaše svađe i da zbunjujete dalje ljude i javnost u BiH. Ili radite ili se povlačite.

BERIZ BELKIĆ

Je li to replika, Denise?

DENIS BEĆIROVIĆ

Da ja završim.

BERIZ BELKIĆ

Je li replika?

DENIS BEĆIROVIĆ

Da je završim, pa ću ti reći je li ili nije replika. Vi ste, vi ste jedan paket ovdje, vi ste ovdje glasali jedni za druge. Svi ste vi glasali, je li, iz SDA za ministre iz SNSD-a i ovi iz SNSD-a za ministre iz SDA i Stranke za BiH itd. Ja zaista najozbiljnije želim reći da trebate početi raditi ono što ste potpisali da ćete raditi. I nemojte dezinformisati javnost sa izjavama, kaže nula bodova. Jest nula bodova, ali za koga. Za vas koji činite parlamentarnu većinu i svi u ovom Parlamentu ne želimo snositi odgovornost zato što vrlo jaka parlamentarna većina ne radi ono za šta se dogovorila da će raditi.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Replika Kalabić.

Gospodine Džaferoviću, čekaju ljudi, pa red je, za Denisa, je li?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, gospodine Bećiroviću, mladi kolega. Ja ne zamaram javnost, ja branim izvještaj Ustavnopravne komisije po konkretnom pitanju i nemojte više nikada mene, prema meni se odnositi na način na koji ste to uradili sada, a ja Vas u ovom Parlamentu pozivam da budete pristojni. Toliko.

BERIZ BELKIĆ

Nisam Vam dao riječ, gospodine Bećiroviću. Jel' se Vi javljate, naravno da ću Vam dati, samo nemojte se dizati prije nego što Vam dam riječ, polako.

DENIS BEĆIROVIĆ

Jeste li sad dali riječ?

BERIZ BELKIĆ

Jesam.

DENIS BEĆIROVIĆ

Hvala vam. Ovo gospodinu Džaferoviću da kažem da nema potrebe da u pežulativnom smislu koristi termin mladi kolega. U ovom Parlamentu niko nije za to što je stari ili mladi kolega, već zato što su ga birali ili nisu birali građani. A konkretno u ovom slučaju ja sam jedan od 42 poslanika u ovom Parlamentu ili jedan od trojice koji je dobio najveći broj glasova od građana BiH i kao takav djelujem u ovom Parlamentu. I pravo da vam kažem, nije mi ni krivo to, ali nema potrebe da na takav način se oslovljavamo sa mladi, srednji ili stari kolega. A ja još jednom ponavljamo ono što sam vam maloprije rekao, a rekao sam vam da ne radite ono za šta ste se dogovorili da ćete raditi i da ne provodite sporazum koji ste potpisali. A to ako Vama, gospodine Džaferoviću, smeta to je Vaš problem, nije moj.

BERIZ BELKIĆ

Idemo dalje. Gospodin Kalabić – replika.

DRAGO KALABIĆ

Slažem se da opozicija ima pravo na stav i na kritiku, ali gospodin Bećirović je zaboravio da je žarko želio da bude dio ove, da se trudio da, kad sjednete na klupu onda morate biti strpljivi i disciplinovani, ne možete ući poslije ako niste na klupi dobri, znači Vi ste željeli da igrate u ovoj većini, ali tako i možda ćete jednog dana igrati tako da nemojte baš previše teške riječi oko toga kako će se stvar dalje odvijati.

Druga stvar oko Ustavnopravne komisije i stavova koje iznosi gospodin Džaferović. Gospodine Džaferoviću, država BiH nije taraba zakovana negdje na brdu, pa kad se ne možemo oko nečega složiti, pogledajte u brdo kako izgleda taraba pa to je to. Država je živ organizam sa svim svojim dobrim i lošim manama, ona pulsira, a BiH će pulsirati onako kako se mi dogovorimo. I neće moći pulsirati bez dogovora. Nigdje ne piše kako treba i kako mora biti, nego jedino važi kako se dogovorimo. A ono kad se dogovorimo, onda piše kako treba biti. Ja apsolutno prihvatam, unaprijed da kažem, da ono što trenutno piše, sve ono što je zapisano u procedurama, da apsolutno ispoštujemo. Evo bjanko, da ispoštujemo. Ali u jednom momentu važe procedure, a u drugom postoji negdje nedefinisani nekakvi centri moći koje mi treba da pogodimo kako po njihovom mišljenju izgleda država. Pozivamo se na građane i brigu o građanima i da oni treba da budu, gospodo, kako vi mislite da sve i jedan građanin Nevesinja trči da stigne u Sarajevo da donese određeni dokument. Ako je volja građana da taj dokument donese u Banja Luku, to je njihova volja. Odakle je pretpostavljena volja da je to tako. A zašto smo mi u ovoj zemlji doveli do te situacije da je to tako i da je to bez obzira kako nama izgledala čudna ili normalna odluka tih građana, ali ona je takva. Ona je legitimna i ona se mora poštovati, a ne pretpostavljati njihovu suprotnu volju i želju koja nije tačna. Moram da kažem, nemojte se pozivati na stvari koje nisu tačne. Ako govorimo o argumentima, onda moraju biti provjereni. Danas smo nudili priču oko popisa, da provjerimo određeno stanje u BiH koje mi sad nagađamo, te ovakvo je, te onakvo je, tako i ovde. Ako ljudi žele, a hoćemo da pogodimo ono što oni žele, bar da baratamo tim stvarima. I oko procedura isto tako. Mi se moramo dogovoriti. Ako ćemo se dalje dogovarati da poštujemo ono što je dogovoreno. I apsolutno sam za to. Sve procedure koje ste uradili ustavnopravne komisije u Ustavu BiH, u ustavima entiteta i svemu ostalom, da to ispoštujemo. Da to ispoštujemo. A o svemu i apsolutno da uz to ide i dogovaranje o izmjeni tih procedura. I kad ih dogovorom izmijenimo, opet ćemo to poštovati. Jer, gospodo, ako sad rušimo neke procedure, ko garantuje nekim budućim generacijama da neće rušiti ono što mi dogovorimo. U svemu ovome mora postojati jedno normalno ponašanje i mi smo došli do te situacije da kažemo i kad se ne slažemo, da se normalno ponašamo, kako ćemo se slagati u tom neslaganju. I o tome mora postojati određeni dogovor.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kalabiću. Samo malo. Malo strpljenja. Imam prijavljenu već ranije jednu repliku. Čovjek čeka. Eh, ako je diskusija, idemo, gospodin Bećirović. Jeste li Vi, Selime Bešliću, se javili?

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja želim da kažem gospodinu Kalabiću da ne obmanjuje javnost sa tezom da smo mi kao željeli da igramo, je li, u ovoj parlamentarnoj većini. Stav SDP-a je vrlo jasan. Mi smo politička stranka koja nikad neće bježati od odgovornosti. Prema tome, nećemo bježati

ni od učešća u izvršnoj vlasti, ali smo i prije formiranja ove vlasti i danas i uvijek govorili da to hoćemo činiti isključivo kada se obrazuje parlamentarna većina na zajedničkom imenitelju, kada budemo imali jasan zajednički program, političku spremnost da provodimo taj program, tačne rokove i nosioce posla. I to je nešto sasvim drugačije od ovoga kako je to Kalabić, gospodin Kalabić, želio prezentirati.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Imamo repliku. Samo malo. Samo malo. Imamo gospodina Ajanovića, replika.

EKREM AJANOVIĆ

Replicirao bih ovom mom uvaženom kolegi Kalabiću, samo sa jednom stvari koja nije tako, ovaj, ja postavljam samo jedno pitanje. Prvo, amandmani koji su uloženi 05.05.2007.godine i prvi amandman glasi – u sastavu Agencije osnivaju se regionalne kancelarije za RS sa sjedištem u Banja Luci i za Federaciju u BiH sa sjedištem u Mostaru. A, 11.05. kaže se – u sastavu Agencije osnivaju se entitetske kancelarije za RS sa sjedištem u Banja Luci i za Federaciju BiH sa sjedištem u Mostaru. Kako ovo 2205.godine nije prenošenje nadležnosti a ovo, znači 5. maja nije prenošenje nadležnosti a 11.maja ovo je prenošenje nadležnosti, a isti amandman. Potpuno isti amandman koji je zapravo usvojen na Ustavnompravnoj komisiji.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Evo, je li Vi tražite pauzu, gospodine Raguž? Pa evo, ako tražite pauzu napravićemo,

MARTIN RAGUŽ

Ne tražim ja pauzu zbog, ja pokušavam biti racionalan kao i Vi.

BERIZ BELKIĆ

Ja Vas čak i podržavam, evo ako tražite pauzu, ja Vam je odmah dajem za ručak, sat vremena. Nema problema, samo molim Vas, oficijelno mi zatražite pauzu, odmah je dajem. Sat vremena ručak. Odlično, pauza sat vremena.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ

Prije pauze, ja sam imao, barem po mojoj evidenciji, prijavljene za repliku Denisa Bećirovića, Kalabića Dragu, Prodanovića Lazara i za diskusiju sam imao gospodina Halida Genjca. Pardon, Prodanović je bio za diskusiju, je li tako? Ne za repliku, za diskusiju. Dakle, dvije diskusije, dvije replike.

Izvolite, odustaje. Gospodine Drago? Odustaje. Diskusije? Prodanović.

## LAZAR PRODANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, ja bez obzira na sve ovo vrijeme koje smo utrošili za usaglašavanje o Zakonu o radijacionoj nuklearnoj aktivnosti, bezbednosti u BiH, veoma uvažavam Vaš stav sa nekih od prethodnih sednica da se ovaj materijal vrati ponovo na Ustavnu pravnu komisiju, dakle nadležnu komisiji, da se pokuša naći saglasnost u amandmanima. Također, smatram da je Ustavna pravna komisija, ovaj, nastojala koliko je god moguće postići minimum zajedničkog konsenzusa o saglasnosti u ovom zakonu. Ja sam bio u situaciji da u ime Kluba SNSD-a podnesem dodatne amandmane koje ću braniti u ovoj drugoj fazi. Mišljenja sam, duboko sam uvjeren da ovi amandmani suštinski apsolutno ne mijenjaju niti zakon. Dakle, BiH dobija zakon o radijacionoj nuklearnoj bezbednosti, dobija izuzetno značajnu instituciju, agenciju koja proističe iz ovog zakona. Kao što vam je poznato da su nadležnosti iz oblasti zdravstva u BiH prema Ustavu apsolutne u nadležnosti entiteta, svakako mi smo svi zainteresovani da se pitanje racijacione sigurnosti i nuklearne bezbednosti od radijacione i nuklearne bezbednosti, neophodno da se reguliše u skladu sa zahtjevima i EU i u skladu na državnom nivou. Donošenje zakona je dobra vijest. Mislim da je to dobra vijest i dobra poruka u BiH. Formiranje agencije kao upravne organizacije, znači kao centralne institucije u BiH je veoma značajan korak. BiH se suočava ovih mjeseci sa nekim, barem kako mediji pišu, opredjeljenjima susjednih zemalja da se dio nuklearnog otpada, odnosno da se odlaganje nuklearnog otpada u neposrednoj njenoj blizini, ovaj, locira, što nije u skladu sa međunarodnim konvencijama. BiH treba ugradnja, postavljanje aparata za mjerenje radijacionih djelovanja na graničnim prelazima.

Ja smatram da je potrebno da napravimo još jedan korak da bismo ovo usvojili. Mi smo predložili amandmane i ja ću pokušati, izvinjavam se što ću biti nešto duži. Ja sam ubijeđen u to da ovi amandmani suštinski apsolutno ne mijenjaju zakon. Zato ću biti u situaciji da ih moram da pročitam u cjelini.

Reći ću za član 5. On, dakle, u sadašnjem svom glasi – Agencija je samostalna upravna organizacija. Agencija izvršava svoja ovlaštenja pod neposrednim nadzorom Savjeta ministara BiH. Agencija je nezavisna od drugih vladinih i nevladinih agencija i pravnih lica uključenih u pro... radijacionih tehnologija, sjedište Agencije je u Sarajevu. I mi predlažemo, dakle iza, u članu 5., stav 5. Zakona o racijacionoj i nuklearnoj bezbednosti u BiH mijenja se, dodaje se, mijenja se i glasi – u sastavu Agencije, dakle, osnivaju se entitetske kancelarije za RS sa sjedištem u Banja Luci i za Federaciju BiH sa sjedištem u Mostaru. Prvi stav člana 5. derogira bilo kakvu sumnju samostalnosti, nadležnosti kancelarija. Radno pravni status zaposlenih u ovim entitetskim kancelarijama je apsolutno u okviru Agencije i najdirektniji naredbodavac za njihovo izvršenje, bilo kakvih obaveza je na kraju krajeva direktor Agencije. To je što se tiče člana 2.

Što se tiče člana 10. mi smo dodali, apsolutno mi nije jasno zbog čega je to problem, da entitetska ministarstva zdravlja mogu zahtijevati od Agencije i entitetskih kancelarija koje su opet dio, znači, kancelarija i Agencije dostavu podataka iz njihovog djelokruga rada.

Član 3., u stavu 2. iza riječi – Agencija, dodaju se riječi – i entitetskoj kancelariji.

I u amandmanu IV, u članu 20. iza riječi – Agencija, dodaju se riječi – i entitetske kancelarije.

Svako, sa iole minimalnim pravnim obrazovanjem, mora shvatiti da entitetska kancelarija svaki svoj navod koji bude izvršavala, biće u skladu sa zahtjevom Agencije.

Ja smatram da mi imamo sve, ovaj, mogućnosti i uslove da ovaj zakon, da prihvatanjem ovih amandmana izglasamo ovaj zakon. Rekao sam već da imamo pozitivno mišljenje koordinatora naučne.... saradnje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju u Beču, uvaženog profesora doktora Arifa Smajkića(?) imamo pozitivan stav ministarstva o ovim amandmanima. Bila bi velika šteta da, ukoliko ne prođu ovi amandmani, ne prođe ni zakon. Smatram da SNSD ne može prihvatiti dio odgovornosti za ovo. Još jednom ponavljam, ako želimo da se razlikujemo u nekim finesama, ako želimo da se sukobljavamo, ako želimo da kažemo koliko manje zakona možemo da donesemo ovdje, koliko ništa nećemo uraditi, onda možemo tako da se ponašamo.

Mi moramo naći dio kompromisa. Da li ćemo za 6 mjeseci, da li ćemo za 10 mjeseci, da li ćemo nakon promjena Ustava imati amandmane, odnosno Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama ovog zakona, mislim da to uopšte nije sporno. Mi danas možemo da donesemo zakon sa minimumom ustupaka jedni prema drugima i minimalnog kompromisa i možemo da ga ne donesemo, da govorimo kako je neko opstrukcioni faktor i kako je neko konstruktivni faktor. Defakto mislim da smo svi destruktivan faktor u takvom ponašanju i ja vas molim da imate u tom smislu razumjevanje. Ja mislim da je najveće od svega ovog imati zakon u BiH o racijacijskoj i nuklearnoj bezbednosti i imati Agenciju kroz ovo. Svaka druga priča koja ne bude bila u skladu, ukoliko se neko smatra nije, moraće biti zakonski sankcionisana ili popravka određenih članova ovog zakona koji bude bio donešen. Hvala vam lijepo.

Na kraju, agencija svojim pravilnikom uređuje svu svoju organizaciju i istog pomenuta, dakle, od nadležnog, odnosno od Vijeća ministara čiji je, koji je osnivač iste, mora da traži obrazloženje ukoliko postoje neke smetnje. Republika Srpska, želim ovo da kažem, ni na pamet nam ne pada da imamo ingerencije na ovako značajne segmente, ali smatram da imamo obavezu da možemo u ovoj državi imati kancelariju i na jednom i na drugom mjestu i na trećem gdje je centralno i da to poštujemo. Nema BiH ni približno kapaciteta da se ovako značajni segmenti obave. Reći ću vam još nešto, obzirom da sam zdravstveni radnik, ovde nije priča da li mi želimo ovo ili ne želimo. Ovdje je bitka za farmaceutsko medicinske lobije koji će šta gdje više dobiti i davanjem licenci ili saglasnosti za kupovinu nekih aparata. I u toj priči, možemo mi pričati šta god hoćemo, stojim iza toga. Ovo je ista priča kao i o Zakonu o lijekovima. Ne želim izazivati polemiku o ovom, ali o ovom iskreno govorim, možemo mi reći da li je ovo ovako ili onako, ja sigurno znam da Agencija nikada neće izdati nijedan nalog niti u Banja Luku, ni u Banja Luci, ni u Mostaru ukoliko ne bude imala saglasnost direktora Agencije ili Upravnog odbora ili kako bude bila organizovana. Dakle, svaka druga priča može da bude samo u ovom. Mi ćemo opet gubiti vrijeme. Mislim da ja vrlo uvažavam Vas predsjedavajući što ste to vratili Komisiji, rad Komisije. Ali mislim da sada sa malim pomacima možemo ovo uraditi. Možda je to nakaradno, ali to je mnogo više da nemamo ovoga.

BERIZ BELKIĆ

Je li replika?

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući. Dakle, nije ovo replika kolegi Prodanoviću. Zaista nemam namjeru da mu repliciram, ali povodom njegove diskusije, možda samo da neke stvari pojasnimo. Dakle, ovo je javljanje povodom diskusije.

Ja, dakle, vidim da kod kolege Prodanovića postoji dobra volja da mi dođemo do zakona, međutim način na koji on predlaže, ja mislim da ako krenemo tim putem da ćemo napraviti onda konfuziju u samom zakonu. Sve je ovo tačno o čemu je govorio gospodin Prodanović. Agencija je samostalna upravna organizacija, to niko ne spori. Agencija izvršava svoja ovlaštenja pod neposrednim nadzorom Vijeća ministara. Agencija je neovisna od drugih vladinih i nevladinih agencija i pravnih lica uključenih u prolongiranje racijacijskih tehnologija. Sjedište agencije u Sarajevu, sve su to nesporne odredbe koje niko ne pobija.

I onda sada, dakle, postoji zamisao da ona ima svoje kancelarije na terenu. I sad je sav problem u tome hoćemo li mi formiranjem tih kancelarija napraviti tri agencije i razbiti, zapravo, ovu agenciju ili će to biti jedna agencija koja će u svom sastavu na terenu imati kancelarije koje su pod njenom ingerencijom i njenom nadležnošću. Ako mi kažemo, dakle, u članu 5. da je to za određen prostor, onda je to već problem. Ali evo idemo sad dalje. Idemo sad dalje u amandmane koje predlaže gospodin Prodanović, pa se kaže, u članu 10. koji glasi – na zahtjev Agencije izvršna, upravna i druga tijela entiteta i kantona, te Distrikta Brčko su obavezna dostaviti podatke, izvještaj i drugu dokumentaciju iz domena rada i odgovornosti Agencije. A ovde se kaže – entitetska ministarstva zdravlja mogu zahtijevati od Agencije i entitetskih kancelarija dostavu podataka iz njihovog djelokruga rada, dakle, agencije i entitetskih kancelarija iz njihovog djelokruga rada. Nema smetnji da ovde stoji da entitetska ministarstva zdravlja iznose svoja mišljenja, ovo nije stav komisije niti je stav mog kluba, mi se o tome još nismo, ovo je moje individualno mišljenje. Dakle, nema smetnje po mom, dakle, mišljenju da ovde stoji da entitetska ministarstva zdravlja mogu zahtijevati od Agencije, ako kažem agencija, onda se podrazumijeva sve. Dakle, mogu od Agencije zahtijevati dostavu podataka. Nema problema. Zašto to ne bi mogla raditi entitetska ministarstva zdravlja. Ali Agencija, ne možemo kazati agencije i entitetskih kancelarija jer smo ih onda izjednačili. Jer su entitetske kancelarije sastavni dio Agencije.

Ili recimo, u članu 14., u stavu 2., iza riječi - Agencija, dodaju se riječi - ili entitetskoj kancelariji. Član 14., stav 2. kaže – svako pravno lice koje namjerava da obavlja djelatnost ili da posluje ili da posjeduje izvor zračenja je obavezan podnijeti Agenciji zahtjev za odobrenje koje mora imati oblik registracije ili licence. A ovde se kaže – iza Agencije dakle, - može podnijeti zahtjev Agenciji ili entitetskoj kancelariji. Pazite, ova riječ – ili, ona praktično izjednačava Agenciju i entitetsku kancelariju. Možemo kazati, može podnijeti zahtjev putem Agencije u sjedištu ili putem regionalne kancelarije. A zna se ko to rješava. Da izbjegnemo i ovo, da čovjek ovo, o čemu je govorio gospodin Živković. To je stvar unutrašnje organizacije, ali ako se insistira, ali onda to može, po mom, dakle, mišljenju da ide na ovaj način.

Ili amandman IV koji je po meni, dakle, ovaj, u svemu ovome vrlo problematičan. Kaže u članu 20. – u članu 20. amandman, kaže u stavu 1., iza riječi – Agencija, dodaju se riječi – i entitetskih kancelarija. Pazite sada, u članu 20., stav 1. kaže se – sva područja regulatorne odgovornosti, iz ovog zakona, pazite sada, sva područja regulatorne odgovornosti iz ovog zakona u nadležnosti su Agencije u čijem sastavu je inspekcija za racijacionu i nuklearnu sigurnost. A predlaže se da tekst glasi – sva područja regulatorne odgovornosti iz ovog zakona u nadležnosti su Agencije i entitetskih kancelarija. Pazite. Nadležnost Agencije i entitetskih, to su tri agencije. Tri institucije. U tome je, dakle, problem. I onda smo, šta smo onda napravili u zakonu. Onda smo u zakonu napravili nešto što neće biti provodivo. U članu 5. stoji sve ono što sam ja govorio. Agencija je samostalna upravna organizacija. Ovamo kroz ove članove, mi, praktično, pravimo nekonzistentno, razrađujemo odredbu člana 5. kroz daljnji tekst zakona. Ne bježim, dakle, da se sve što će biti u sastavu agencije, a pomoći ljudima na terenu, ako je cilj ovih amandmana da se pomogne ljudima na terenu se u ovo ugradi i ima prostora da se na tom tragu traži rešenje. Ali, ako će to biti kancelarije koje će praktično biti agencije i nekonzistentno se odraziti kroz daljnji tekst zakona u odnosu na član 5., stav 1., onda to postaje problem.

Evo, toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Evo imamo nešto kao replika, je li?  
Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

S obzirom da se pod replikom može povesti i naknadna diskusija o amandmanima, ja ću iskoristiti to pravo da suočim svoje mišljenje sa ovim što je gospodin Džaferović rekao.

Znači, ovde imamo dva problema. Jedan problem je na koji način je organizovana agencija i drugi problem je šta rade entitetske agencije. Mi imamo nekoliko agencija u BiH. Imamo i Agenciju za statistiku, znate, ali isto tako imamo i Zavod za statistiku u BiH, pri čemu je Agenciji za statistiku dato samo da koordinira rad, da objavljuje podatke čiji izvorni stvaraoci podataka su zavodi za statistiku RS. Ovaj zakon je mogao da bude konstituisan i na način da ima samo agencija za radijacionu nuklearnu bezbjednost u BiH koja samo skuplja podatke koje će proizvesti agencije koje već postoje na nivou entiteta. Mi predlažemo da idemo korak više, da toj agenciji damo mogućnost da osim što skladišti te podatke, objavljuje ih i razgovara sa međunarodnom zajednicom, u svom sastavu ima već agencije koje rade. I ovim amandmanima je to dozvoljeno, znači, to je korak više od onoga što imamo sa nekim drugim agencijama kao što je Agencija za statistiku. Zar ni to nije dovoljno da se ovde može u BiH da kaže da možemo da napravimo. To već funkcioniše i tu ništa nije sporno. Mi samo to uokvirujemo u okvir zakona s ovim amandmanima i dovodimo u ono što može u BiH da nastavi da funkcioniše.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću.

Evo imam još, dužan sam prema gospodinu Genjcu koji se je već poodavno prijavljivao za diskusiju. Izvolite, gospodine Genjac.

## HALID GENJAC

Zahvaljujem. Ma u dilemi sam da li da i odustanem, međutim, pokušaću što je moguće više sažeti ono da kažem što je bitno, što možda nije rečeno. Ovaj, samo da podsjetim. Dakle, od '95. godine Bosna je članica Međunarodne agencije za atomsku energiju. I kao takva obavezna i potpisnica niza sporazuma i ugovora po subsidijarnom principu koji važi za tu agenciju. Cijeli taj niz sporazuma, znači i ugovora, koje je BiH prihvatila i potpisala, znači, sve te konvencije i ugovori znače da BiH mora osigurati postojanje državnog zakona, to je prvi princip koji će regulisati oblast zračenja radijacije nuklearne sigurnosti kako na normativnom, pa onda pred zakonom, tako i uspostavom jedinstvenog regulatornog tijela, odnosno agencije. I ovu obavezu su izvršile sve zemlje na svijetu osim BiH.

Dakle, nije ovdje mogućnost poređenja sa drugim agencijama i drugim tijelima. Postoje ovde međunarodni standardi i tri ta standarda zakona, principa i jedinstvenog regulatornog principa od strane jednog tijela, oni međunarodni standardi ispod koga se ne može ići.

Vrlo oštri komentari na one prethodne amandmane su bili u smislu da se uspostavlja nejasna koordinacija između državne agencije i postojećih tijela u entitetima, sad na način kako se pitanje problematizira, otvaraju se dva pitanja. Jedno pitanje je funkcionalnosti i drugo pitanje nadležnosti.

Kad je o funkcionalnosti riječ, kaže se da bi bilo funkcionalno da se omogući na terenu da se rade itd. i ja se slažem. Međutim, princip koji predlaže da se terenska kancelarija formira za RS nije princip funkcionalnosti ili za Federaciju. Pa kaže, dobro imali smo u diskusiji, neki će željeti iz Gacka da idu u Banja Luku, uvažavam. I treba i to, u Banja Luci kancelarija, želi neko iz Gacka da ide u Banja Luku, ali šta je sa onim iz Bihaća koji ne žele da prevale put do Sarajeva, hoće da svrati u najbližu kancelariju u Banja Luku, treba i njemu omogućiti. Dakle, i ovom iz Gacka omogućiti ako želi da ide u Banja Luku, a i ovom iz Bihaća da ode u Banja Luku, dakle. To bi bio princip funkcionalnosti i princip poštivanja želja. Dakle, ako o tome govorimo.

Ali očigledno, da se ne zavaravamo, nije princip funkcionalnosti, druge su stvari u pitanju, da budemo otvoreni. Druge stvari su u pitanju, u pitanju je nadležnost. Pitanje, to famozno pitanje koje se promiče, a kada je u pitanju nadležnost, nismo mi država koja će pulsirati i koja pulsira u zavisnosti od volje nekog i drugog, u ovom pitanju mi smo država koja će pulsirati kao i sve evropske države na način da se poštuju određeni principi i kako poštuju sve članice Evropske Unije i one koje su kandidati, jer drugog principa nema. A to podrazumijeva postojanje agencije na državnom nivou, jedinstvene agencije, neovisne agencije, politički neovisne agencije i koja ima sve regulatorne nadležnosti u svom tijelu, u svom biću.

Dakle, i kod tog principa nije moguće razgovarati. Da li je moguće zadovoljiti neke ideje koje smo ovdje čuli i da li je moguće ovo dokle smo došli u ovoj fazi kompromisa napraviti još neki

kompromis da se i ovo zadovolji, a da se zadovolje i neke ambicije. Ja mislim da vrijedi pokušati i ja predlažem evo, da, da, ovu tačku odgodimo, izjašnjavanje do naredne sjednice.

Možda postoji mogućnost. Kolega Prodanoviću, zašto se ne bi u Sarajevu u agenciji izdavale dozvole medicinskim ustanovama za, ako u Sarajevu u tom tijelu sjede predstavnici oba entiteta i predstavnici svih naroda, zašto ne bi? Zašto se ne bi ta odluka donosila u Sarajevu, jer to traže međunarodni standardi ili gdje bude sjedište te agencije, to traže međunarodni standardi i zašto, zašto, ako su tu zastupljeni i svi građani i svi narodi i svi entiteti itd.

Ja mislim da bi vrijedilo, ovaj, budući da je ogroman posao urađen, da ima tu još prostora, možda neka pojašnjenja, jer zaista ovo

BERIZ BELKIĆ

Malo pažnje, molim vas, strpljenja.

HALID GENJAC

Ovo što je, dakle, ova četiri amandmana kako su formulisana. Ako se kaže da se i agenciji ili entitetskoj kancelariji, onda se daje u istu ravan, dakle, daje se mogućnost da jedno i drugo tijelo ima te, te nadležnosti. Ne, nije moguće u skladu sa članom 5. to tako formulisati. Treba tražiti rješenje kako je moguće to formulisati i kako dalje. Dakle, na tragu ovoga što je rečeno, ja mislim da ima prostor za kompromis i mislim da ima i poslovnička mogućnost, naša je suverena volja da odlučimo da se ostavi mogućnost još za razgovore i da se izjašnjavanje odgodi za narednu sjednicu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Evo, čuli smo jednu ideju. Izvolite, gospodine Prodanoviću.

LAZAR PRODANOVIĆ

Replika samo. Najprije želim reći da su svi amandmani rađeni u skladu sa mišljenjem eksperta koji je, samo ću završni dio reći – prispjeli amandmani su veoma korisni i znatno unapređuju predloženi tekst Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH.

Drugo, ako BiH dobije dobije primjedbu od Međunarodne agencije za nuklearnu energiju u Beču, da ovaj zakon je ovim amandmanima ili bilo čim drugim nije u skladu. Šta vi mislite, pa šta ćemo mi drugo uraditi nego izvršiti, ovaj, promjene. Do sada nismo dobili niti jedno upozorenje u tom smislu, dakle, oficijelno, niti jedno.

I drugo, mom uvaženom školskom drugu i kolegi Halidu Genjcu, da kažem ko je to rekao, ko je to uopšte rekao, gdje će neko moći da ostvaruje, ovaj, pravo na podnošenje zahtjeva. Pa da li Vi mislite da će o načinu rada agencije odlučivati Federalno Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo zdravlja RS. Dajte, nemojte da se zaludujemo, ali tjerate nas da u svakoj priči budemo do bola poniženi, da onda kažete, evo tako i ovo što vi radite, da ste destruktivni i to niti jednom stvari ovo nije rečeno, niti jednom jedinom stvari.

Šta Vi mislite da će ministar Zdravlja RS moći da naredi direktoru agencije i Savjetu ministara BiH. Pa ne misle da smo do te mjere maloumni da mislimo da mi sada možemo da

naređujemo nečemu. Mislim, nema niti jednog razloga da se ne glasa za ove amandmane. Ima samo ako se želi da se ne usvoji ovaj zakon. Niti jednog razloga, ja govorim ovako, ja sam ovdje četiri godine poslanik, tužan sam što sam poslanik, odmah moram da kažem. Ako se ovako bude radilo to je samo izgubljene, imaju tada 54 godine i 4 godine apsolutno izgubljene. Ja želim da sve što je u skladu sa principina EU, sve što je u interesu svakog građanina i naroda u BiH i odmah ću reći i entiteta, jer je sada ustavno tako uređeno da bude što je moguće prije donešeno u našem interesu.

Ako mi ovo odlažemo, da kažem, da ovo ne funkcioniše i da za to ima samo jedan krivac, onda to nije nikakav bojkot, to nije nikakav kompromis. Mi ovdje, nas ovdje građani plaćaju da ih vučemo u provaliju u kojoj su bili od '92. do '95. ja sam bio i tada protiv toga i sada sam protiv toga kad se kao čovjek mogu boriti za neke demokratske procese u ovoj državi. Ona je moja država i tako je osjećam, ali moja država u onolikoj mjeri u kojoj ću biti slobodan kao i svako onaj koji je, ovaj, građanin ove zemlje.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Prodanoviću. Niste komentarisali šta vaš školski drug predlaže, da odložimo izjašnjavanje, ali evo, ovaj, ako nema prijavljenih diskutanata, ja, evo, zaključujem raspravu i ja ću provesti proceduru kako je Poslovníkom i predviđeno. Mi, praktično, dolazimo, praktično, dolazimo u trenutak izjašnjavanja o amandmanima, o amandmanima, dakle, imate. Ja razvlačim, razvlačim, a Vi ne koristite, pa, evo, javite se odmah.

Izvolite, pa izvolite.

HALID GENJAC

Ovaj, dakle, mislim možda nije ni potrebno pominjati, ali prije amandmana ovaj moj prijedlog da se stavi na izjašnjavanje, odgađanje. Dakle, imate jedan prijedlog

BERIZ BELKIĆ

Pa ja sam testirao, ja sam testirao, testirao na neki način Vaš prijedlog očekujući da čujem šta kaže gospodin Prodanović i šta neko od poslanika kaže na to, ali evo, trebamo provesti jednu proceduru i ovo je sve na neki način, ovaj, improvizacija, ali eto.

Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kažem, predsjedavajući, ovaj, nikad nije kasno oboriti zakon. Dakle, ovdje su stavovi, ovdje su stavovi, dakle, ovakvi kakvi jesu. Ovaj, iskren da budem, niti mi se prihvata ovo što se predlaže niti mi se obara zakon. Isto tako, koliko vidim, ovaj,

BERIZ BELKIĆ

Muka jedno, muka drugo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Po gospodinu Prodanoviću, nit' mu se prihvata zakon bez ovih amandmana, nit' mu se obara. Ovaj, mislim, govorim o nama, dakle, ovo je samo personifikacije dva mišljenja ovdje u Parlamentu.

Ja sam rekao, dakle, u svojoj diskusiji kako ova agencija, po mom, dakle, mišljenju treba da izgleda. Gledao sam i ovo ekspertsko mišljenje koje je došlo iz Beča iz ove agencije. Mislim da mi ništa nećemo izgubiti ukoliko vi, ukoliko svi zajedno odlučimo da uzmemo još nekih 15 dana i da Ustavnopravna komisija onda, kao nadležna Komisija, još jedanputa pokuša da ovu stvar razmotri. Jedina poslovnička mogućnost, uvažavajući ovo o čemu je gospodin Genjac, ovaj, govorio, ako može i ovo o čemu je gospodin Genjac govorio, ni to nije problem

BERIZ BELKIĆ

Ja, neki novi aspekti da se nađu i tako.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovaj da, ovaj da uzmemo još 15 dana i da na Ustavnopravnoj komisiji pokušamo napraviti novi, novi izvještaj.

BERIZ BELKIĆ

Dobro, hvala, gospodine Džaferoviću. Evo, ja se nadam da ste svi čuli šta se predlaže i evo ja ću, ja ću to staviti na glasanje. Molim vas, da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad. Odgađanje glasanja.

Sa 21 glas za, bez protiv,

8 suzdržanih, s dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo donijeli odluku da se izjašnjavanje o amandmanima i zakonu odgodi za sljedeću sjednicu.

Hvala, za 15 dana u međuvremenu da Ustavnopravna komisija pokuša u skladu s tim novim aspektima, tom direktivom, odnosno tim pismom iz Agencije za atomsku energiju i daljim pregovaranjem, uključujući naravno i resorno ministarstvo, iznaći neke aspekte koji bi približili, u ovom trenutku, oprečne stavove.

Idemo na tačku 5.

#### **Ad. 5. Prijedlog Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH**

BERIZ BELKIĆ

Nema potrebe da vas podsjećam na istorijat. Mi smo ovaj Zakon, praktično, u prvom čitanju usvojili. Mi oficijelno nemamo amandmana. Istini za volju, gospodin Denis Bećirović je 07. maja dostavio 6 amandmana s pozivom na član 109. Međutim, ovi amandmani nisu podneseni u skladu sa Poslovníkom i neće se uzeti u razmatranje. Mi smo o tome gospodina Bećirovića, jeste, mi smo o tome gospodina Bećirovića obavjestili sa žaljenjem, ovaj, tako je, tako stvari stoje.

Dakle, mi smo sada u drugom čitanju, nemamo amandmana. Otvaram raspravu. Izvolite, Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Evo, predsjedavajući, kao što ste rekli, ja sam dostavio 6 amandmana, međutim ovaj zakon se razmatra prema starom Poslovniku, a ne prema novom. Pa možda ne bi bilo loše prilikom utvrđivanja dnevnih redova naših sjednica, možda u zagradi staviti tamo gdje se odnosi na stari Poslovnik kako eventualno ne bi dolazilo do ovih nesporazuma.

BERIZ BELKIĆ

Primjedba je na mjestu. Premda smo to pojašnjavali u nekoliko navrata i analizirali.

DENIS BEĆIROVIĆ

No, evo koristim priliku da nešto kažem i u raspravi o ovom za mene i za Klub SDP-a vrlo važnom zakonu. Moram reći da ovaj Prijedlog zakona ima i zaista dosta nedostataka i slabosti. Međutim, ovaj zakon je, ipak, bolji od onog postojećeg, a postojeći da nemamo nikakvog. Ovaj zakon govori o tome kako početi odgajati i obrazovati onu generaciju koja će za 20, 30 godina preuzeti vođenje BiH.

Dakle, ovo je zakon o budućnosti BiH i želim primijetiti da nisam baš ohrabren činjenicom da i u prvom čitanju, na prošloj sjedinici Parlamenta, izuzev, je li, Kluba nas iz SDP-a, niko se nije ni prijavio za diskusiju o ovoj temi. Izgleda čim je neka tema kad se govori o budućnosti, o egzistenciji, o životu nema nekog velikog interesovanja i velike rasprave.

Nažalost, djece se uglavnom sjetimo kao i drugih ugroženih kategorija kad se dogode određene katastrofe. Kad imamo situaciju da, je li, djeca gore ovdje u Sarajevu ili kada djeca umiru itd. Da raspravljamo vjerovatno o nekoj nacionalnoj temi ovdje bi bilo desetina diskusija, rasprava, a sve s ciljem da se zaštite ili da se zaštiti ugroženo srpstvo, hrvatstvo, bošnjaštvo itd.

Obzirom da smatramo da u ovom zakonu ima zaista dosta nedostataka, koristimo i ovu priliku u raspravi da kažemo nekoliko riječi. U ovom zakonu zaista fali odredba koja govori o tome šta jedan akt o osnivanju predškolske ustanove sadrži. Nažalost, to u ovom zakonu nema. Nema čak ni činjenice da tražimo program rada predškolske ustanove da imamo, je li, obrazloženje kako i na koji način i u kojim uslovima sa ostvaruje. Nemamo takođe ni odredbi koje govore o odgajateljima i stručnim saradnicima, o uslovima i načinu osiguranja prostora i opreme. Nemamo, takođe, u zakonu precizirano ni uslova koji su potrebni za početak obavljanja djelatnosti u okviru predškolskih ustanova.

Takođe smatram, obzirom na situaciju u BiH, da bi bilo dobro, možda kada ovaj zakon usvojimo da putem izmjena i dopuna reagujemo. Ali da je bilo potrebno u ovom zakonu staviti jednu odredbu koja bi između ostalog naglasila da se u BiH u predškolskim ustanovama zabranjuje svaki oblik nacionalne i vjerske segregacije. Da je ovo, vjerovatno, normalna zemlja, ovo ne bi trebalo, međutim kada imamo u vidu šta se sve događa u BiH, mislim da to uopšte ne bi bilo viška u ovom zakonu.

Takođe, kada je riječ o programima, mislim da ovdje vjerovatno to podrazumijeva se u pojedinim odredba zakona, ali ne bi bilo loše posebno precizirati da su i u predškolskim ustanovama potrebni programi ranog učenja stranih jezika i drugi programi umjetničkog, kulturnog i sportskog sadržaja.

Takođe, u ostvarivanju programa predškolskih ustanova, smatram da bi bilo dobro precizirati zakonom, dakle, da su predškolske ustanove dužne stvarati primjerene uslove za rast i razvoj svakog djeteta, dopunjavati porodični odgoj sa svojom otvorenošću i uspostaviti efikasnu saradnju kako s roditeljima tako i sa neposrednim dječijim okruženjem. I takođe, bilo bi dobro da u ovom zakonu imamo da i radno vrijeme predškolskih ustanova uskladimo sa potrebama djece i zaposlenih roditelja.

No evo, šta je tu je, mi iz SDP-a podržaćemo ovaj Prijedlog Okvirnog zakona iako on ima, kažem, brojnih nedostataka i slabosti, ali to je jedini način da dođemo do ovog zakona pa da onda putem izmjena i dopuna predlažemo određena poboljšanja.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, hvala gospodinu Bećiroviću. Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Koleginice i kolege, dakle, Parlament BiH do sada je uspio, kada je oblast obrazovanja u pitanju, donijeti Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, nadam se da ćemo danas usvojiti zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH.

Na Ustavnompravnoj komisiji napravljen je pozitivan izvještaj o Zakonu o visokom obrazovanju. Ja vjerujem da će on biti na idućoj sjednici. I na idućoj sjednici Ustavnompravne komisije, 30. ovog mjeseca je Zakon o Agenciji za osnovno, predškolsko i srednje obrazovanje i zbog toga sam, zapravo, zatražio riječ i htio da vas, dakle, sve podsjetim da osim ovog zakona, ova oblast kao i oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja, biće uređivana sa aspekta ingerencija te Agencije i Zakonom o Agenciji za osnovno, predškolsko i srednje obrazovanje.

I mi ćemo, praktično, ukoliko, dakle, danas usvojimo ovaj zakon, na kojem smo mi radili, inače, duže vremena u Ustavnompravnoj komisiji, kao što ste vidjeli sa visokim stepenom saglasnosti smo napravili ovaj izvještaj i usvojili jedan amandman, ćemo zapravo zaokružiti ovaj set zakona koji se tiču, koji se tiču obrazovanja u BiH. Naravno, ostaje, također, vrlo težak dio posla koji se tiče implementacije, ja vjerujem da ćemo na tragu ovih zakona koje smo već donijeli ili ćemo donijeti, ovaj, ozbiljno ući i od strane resornog ministarstva i ostalih institucija, pogotovo, dakle, ovih agencije i u fazu implementacije. Imamo problema kod implementacije Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju kao što vam je, kao što vam je poznato.

Ja vam predlažem, dakle, svima da podržimo ovaj zakon, Okvirni zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH i dakle, da znate, materija, zajednička materija koja se tiče ovoga zakona, Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju je sadržala, sadržana dijelom i u ovom zakonu koji još nije na dnevnom redu, a koji govori o ovoj agenciji kao regulatoru.

Toliko i hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Džaferoviću, na informacijama i preporukama. Imamo još samo prijavljenog gospodina Kalabića. Evo, imamo i gospodina Izetbegovića. Samo za informaciju, ovaj proces traje, gospodine Bećiroviću, nekoliko godina i ovi ljudi koji ovdje sjede raspravljali su satima i danima itd., ali eto.

Izvolite, gospodine Kalabiću.

DRAGO KALABIĆ

Pa evo, na žalost nekih, Klub poslanika SNSD-a glasaće za ovaj zakon.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepa.

DRAGO KALABIĆ

I mi ovim želimo da pokažemo naš odnos i prema reformi, reformskim zahvatima u oblastima obrazovanja i smatramo da ovaj zakon može biti ogledni primer kako stvari treba raditi u BiH. Mi smo ozbiljno radili na ovom zakonu, mi smo imali ovdje i amandmansku fazu i učestvovali u njoj, jedan dio amandmana je prihvaćen, za jedan smo tražili određene kompromise, pronašli ih i dobili jedan prijedlog zakona.

Okvirni zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju u BiH koji upravo sadržava ono što smo mi cijelo vrijeme zastupali. To je jedan dobar pomak naprijed, to je dio cijelog sistema obrazovanja, uređen onako kako mi smatramo da u ovom momentu u BiH stvari treba uređivati da se normativna, principi, standardi, kriterijumi i ono što sadrži ovaj zakon treba da bude na nivou BiH. A ostali nadležni organi u BiH rade jednostavno svoj posao za ono za što su zaduženi i ono što njima prirodno pripada.

Mislim kada bismo tako stvari postavili i u mnogim drugim sferama da bismo vrlo brzo i lako se dogovarali kao što je to bio slučaj i ovdje. Ponovo kažem, nažalost, uz puno uvažavanje stavova nekih drugih političkih partija, SNSD pokazuje danas ozbiljan pristup ovoj problematici i tako će se ponašati i dalje.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kalabiću. Gospodin Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Ja bih da podržim ovaj zakon koji je za jedan okvirni zakon vrlo obuhvatan, a u vezi ovoga što je kolega Bećirović govorio, mislim da nema potrebe da je to već obuhvaćeno zakonom.

Evo, obraćam pažnju na član 3. u kojem se kaže - da će se ovim zakonom osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uslovima za svu djecu. Pa onda član 8. u kojem se kaže - da opći ciljevi odgoja i obrazovanja proizilaze iz opće prihvaćenih univerzalnih vrijednosti demokratskog društva sa vlastitim vrijednosnim sistemima zasnovanim na specifičnostima nacionalno-istorijske itd. vjerske,

ovaj, tradicije naroda te u članu 21. - da će u svim javnim, privatnim predškolskim ustanovama u BiH uspostavljen biti i primjenjen na zajednička jezgra cjelovitih, dakle, zajednička jezgra. Mislim da je ovo sasvim OK i sasvim obuhvatljivo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Izetbegoviću.

Evo, ja na ovaj način zaključujem raspravu. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 30 glasova za, bez glasova protiv,  
2 suzdržana, dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo usvojili u drugom čitanju Prijedlog Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH.

Hvala lijepo. Idemo na tačku 6.

**Ad. 6. Prijedlog zakono o dopunama Zakona o industrijskom vlasništvu - predlagači: poslanici Selim Bešliagić i Mirjana Malić**

BERIZ BELKIĆ

Takođe se radi o drugom čitanju. Na 7. sjednici smo usvojili Zakon u prvom čitanju. Nadležna Ustavnopravna komisija Izvještaj o Prijedlogu zakona dostavila je 03. maja. Komisija je usvojila jedan amandman u plenarnoj fazi, nemamo amandmana. Praktično, imamo veliku podršku, ovaj, i sa komisije.

Evo, ja otvaram raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju. Ima li prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 32 glasa za, bez protiv,  
bez suzdržanih, s dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo u drugom čitanju usvojili Prijedlog zakona o dopunama Zakona o industrijskom vlasništvu predlagača poslanika Selima Bešliagića i Mirjane Malić.

Prelazimo na tačku 7.

**Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o službi u Oružanim snagama BiH**

BERIZ BELKIĆ

Ovdje se radi o prvom čitanju Prijedloga ovog zakona Vijeća ministara. Dakle, predlagač je Vijeće ministara, dostavilo je Parlamentu 13. septembra 2006. godine za proceduru, po članu 104. starog Poslovnika. Na 4. sjednici našeg saziva usvojen je zahtjev za proceduru. Mišljenje Ustavnopravne komisije je dostavljeno 27. februara, nadležna je Zajednička komisija za odbranu i

sigurnost koja je izvještaj dostavila 25. aprila. Komisija je prihvatila prijedlog zakona uz usvojena dva amana, dva amandmana, pardon. U plenarnoj fazi, plenarnoj fazi nema amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Molim vas da se pripremite za glasanje u prvom čitanju.

Glasajte sad.

Sa 28 za, bez protiv,

3 uzdržana, dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo ovaj zakon, dakle Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH usvojili u prvom čitanju.

Pošto nema amandmana i imamo jedan visok stepen saglasnosti i da li da se izjašnjavamo o tome, danas se izjašnjavamo i o drugom zakonu i u drugom čitanju. Dakle, da bismo se izjašnjavali, moramo donijeti odluku o tome. Dakle, evo, ako nema drugačijih mišljenja, ja predlažem da se...

Samo izvoli, izvoli Drago.

DRAGO KALABIĆ

Molim da se, ipak, danas ne izjašnjavamo u drugom čitanju.

BERIZ BELKIĆ

Da se danas ne izjašnjavamo.

DRAGO KALABIĆ

Da, da.

BERIZ BELKIĆ

Evo, očigledno je, ovaj, da nema potrebe provjeravati ovo jer nećemo dobiti entitetsku podršku. Dakle, na ovaj način smo završili s ovom tačkom dnevnog reda. Usvojili Zakon o izmjeni zakona o službi u Oružanim snagama u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 8.

**Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH – predlagač: poslanik Mehmed Suljkanović**

BERIZ BELKIĆ

Prijedlog zakona dostavljen u proceduru 06. marta, razmatra se u redovnoj proceduri. Ustavnopravna komisija dostavila 14. marta mišljenje, nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije dostavila mišljenje 13. aprila, podržala je principe predloženog zakona.

Dakle, otvaram raspravu Zakona u prvom, u prvom čitanju. Ima li prijavljenih za raspravu o ovom Zakonu? Ako nema, ja se izvinjavam, evo javlja se predlagač, gospodin Mehmed Suljkanović.

Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, predsjedavajući je iznio redosljed poteza koji su pratili ovaj obnovljeni Zakon, odnosno prijedlog izmjena i dopuna. Ono što od nadležne komisije nije navedeno u zapisniku je jedan prijedlog da se provede javna rasprava pa bi se možda trebalo ovdje izjasniti da vidimo da li u okviru ovoga da se organizuje i javna rasprava po ovom pitanju, jer je interesovanje za izmjene i dopune izrazilo, izrazio jedan veći broj kolega.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo mi sada odlučujemo, ne znamo da li će imati uopšte potrebe da vidimo, prvo da li će ovaj Zakon u prvom čitanju dobiti potrebnu podršku. Dakle, da li ćemo ga usvojiti u prvom čitanju. A onda, naravno, ovaj, apsolutno možemo dogovoriti da se provede javna rasprava prije, prije izjašnjavanja u drugom čitanju.

Izvolite, gospodine Okoliću.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala lijepa, predsjedavajući, ja mislim da bismo mi danas trebali da se izjasnimo i usvojimo ovaj Zakon u prvom čitanju zato što smo ga prošli puta skinuli

BERIZ BELKIĆ

Procedure

MIRKO OKOLIĆ

U postupku hitnome, jel' bio u hitnome ili je, jeste

BERIZ BELKIĆ

Skraćenome.

MIRKO OKOLIĆ

I ima razloga da on ide u dalju proceduru, zaista ima razloga zbog praktičkih razloga u primjeni toga zakona i ja

BERIZ BELKIĆ

Pa evo, ja očekujem od nadležne Komisije i predlagača da provedete sve to što treba.

MIRKO OKOLIĆ

Tako je, sad kad usvojimo ga u prvom čitanju nek' Komisija nadležna vidi treba li javnu raspravu. Moje lično mišljenje je da treba i oni će to dalje sprovesti.

BERIZ BELKIĆ

OK. Molim vas, dakle, ako nema više prijavljenih predlažem da se izjasnimo o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH u prvom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Glasajte sad.

BRANKA TODOROVIĆ  
Uz novi Poslovnik.

BERIZ BELKIĆ

Sa 30 glasova za, bez protiv, s 1 suzdržanim, s dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo usvojili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH u prvom čitanju, naravno, dalju proceduru će voditi nadležna Komisija i ocijeniti potrebu organiziranja javne, javne, rasprave. Dakle, tu nema prepreka.

Idemo na tačku 9.

**Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama BiH – predlađač: poslanik Momčilo Novaković**

BERIZ BELKIĆ

Dakle, radi se o prvom čitanju. Prijedlog ovog zakona smo imali na 5. sjednici, vraćeno je nadležnoj komisiji na dodatno razmatranje, podnošenje novog izvještaja. Novi izvještaj nadležne Ustavnopravne komisije došao je 03. maja tekuće godine. Komisija je usvojila Prijedlog zakona sa usvajanjem, sa 6 usvojenih amandmana i uradila jednu dobru stvar priložila nam je uz Izvještaj prečišćeni tekst zakona, dakle, uključujući, uključujući, ja ovo pozdravljam, uključujući, ovaj, usvojene amandmane. Dakle, mi smo, dakle, u prvom čitanju. Razmatramo zakon po starom Poslovniku. Nemamo amandmana u plenarnoj fazi.

Otvaram raspravu. Evo, javlja se predsjednik Ustavnopravne komisije, gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege. Dakle, ovo je obaveza koju je Ustavnopravna komisija preuzela zajedno sa Zakonom o visokom obrazovanju i ovim Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti sa jedne od prethodnih sjednica. Evo, mi smo nakon nekoliko sjednica u konsultacijama sa Komisijom za koncesije BiH, sa predlažačem na Ustavnopravnoj komisiji došli do ovog teksta zakona. Zbog toga što smo, dakle, imali zakon koji je praktično bio amandman na izvorni tekst zakona. Pa smo onda imali stav komisije koji je opet amandmanski bio postavljen u odnosu na amandmane predlažače. Pa smo onda imali usaglašen stav koji su bili amandmani na amandmane komisije i da se vi ne biste puno mučili oko toga, dakle, puno je bilo problema da se ovo sve skupa savrši.

Mi smo na komisiji odlučili da vam ponudimo i konačnu verziju Zakona o izmjenama i dopunama zakona o koncesijama i to je, dakle, tekst, zbog toga ustajem. Dakle, to je tekst o kojem danas glasamo i on se nalazi ovdje u izvještaju komisije. O tome se danas izjašnjavamo. Predlažem, naravno, pošto je ovo sve usaglašeno da ovaj dom podrži ovaj tekst zakona.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Džaferoviću na korisnim dodatnim napomenama. Dakle, ima li prijavljenih za raspravu? Ako nema, zaključujem raspravu i molim vas da se pripremite za izjašnjavanje. Dakle, radi se o prvom čitanju.

Glasajte sad.

Sa 31 glas za, bez protiv,

1 uzdržan sa dovoljnom entitetskom većinom,

konstatiram da smo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama BiH predlagača poslanika Momčila Novakovića usvojili u prvom čitanju. Dakle, obzirom da nemamo amandmana vrlo visok stepen saglasnosti je o ovom zakonu u prvom čitanju. Pitam vas da li da se izjašnjavamo, da idemo i na drugo čitanje.

Ja predlažem, evo, ja predlažem da to provjerimo, dakle, ko je za to. Pripremite se za glasanje. Ko je za to da ovaj zakon danas razmatramo i u drugom čitanju.

Glasajte sad.

Sa 28 glasova za, bez protiv, s 1 suzdržanim i dovoljnom entitetskom većinom.

Odlučili smo da se izjasnimo o ovom zakonu i u drugom čitanju. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad. Glasamo o zakonu u drugom čitanju

Sa 30 glasova za, bez protiv,

bez suzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom,

konstatiram da smo i u drugom čitanju usvojili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama BiH predlagača poslanika Momčila Novakovića.

Idemo na tačku, tačku 10. dakle,

**Ad. 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatnu vrijednost, sa Izvještajem Komisije za finansije i budžet – predlagači su: poslanici Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović, Selim Bešlagić**

BERIZ BELKIĆ

Prijedlog ovog zakona je u proceduri još od 07. jula 2006. godine. Poslanici Lagumdžija, Križanović, Bešlagić podnijeli su ga sa zahtjevom da se razmatra po hitnom postupku u skladu sa članom 105. ranijeg Poslovnika, na 83. sjednici prethodnog saziva nije usvojen zahtjev za hitni postupak pa je on u redovnoj proceduri. Ustavnopravna komisija dostavila je mišljenje 25. avgusta, utvrdila da postoji valjan ustavnopravni osnov. Nadležna komisija, ovo je bitno za finansije i budžet čiji smo izvještaj dobili, 24. je bila Komisija za finansije i budžet čiji smo izvještaj dobili 24. aprila.

Dakle, izvještaj nadležne komisije, kao što ste vidjeli, negativan je. Dakle, komisija nije prihvatila principe predloženog zakona. Prema tome, mi raspravljamo danas i odlučujemo o izvještaju komisije. Naravno uz napomenu, ako izvještaj komisije se usvoji zakon je pao i obratno, i

obratno, dakle, ako je obratno onda se otvara, otvara, druga vrsta mogućnosti. Dakle, otvaram raspravu o izvještaju, o Izvještaju Komisije za finansije i budžet kojeg ste dobili.

Izvolite, gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja temeljem današnjeg iskustva bi predložio Kolegiju, da kad Dom zapadne u ovakvu jednu situaciju u kojoj se dešavaju dramatične rasprave, da napravi pauzu za ručak i onda ide sve malo lakše.

BERIZ BELKIĆ

Nisam te čuo, Jozo.

JOZO KRIŽANOVIC

Da kad zapnemo u velike rasprave, da bismo stvar relaksirali, da se napravi pauza za ručak i onda ćemo.

BERIZ BELKIĆ

A hoćemo li sad pauzu za kafu?

JOZO KRIŽANOVIC

Nećemo, sad ćemo mi napraviti, ovaj, prekid ovog dobrog, dobre suradnje i konsenzusa i

BERIZ BELKIĆ

Dobro.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ

Dobro, dobro, u redu je. Izvolite, gospodine Križanoviću. Molim vas malo pažnje, molim vas, molim vas, pažnje malo.

JOZO KRIŽANOVIC

A dozvolite mi da u najkraćem podsjetim na Prijedlog zakona i da se osvrnem na izvještaj komisije, o tome raspravljamo. Dakle, prijedlog SDP-a, kao što je predsjedavajući rekao, datira iz 07.07. prošle godine i zbog poznatih okolnosti prolongirano je njegovo rješavanje do danas.

Ja bih želio samo kratko podsjetiti da se ovim prijedlogom tražilo uvođenje nulte stope za lijekove i pomoćna ljekovita sredstva, zdravstvena i ortopedska pomagala, proizvodi i usluge koji se koriste, koji koriste narodne kuhinje u pružanju svojih usluga, dnevne i nedjeljne novine i službena glasila, usluge izdavanja knjiga, brošura, časopisa, publikacija, stručnog, naučnog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog karaktera kao i papir koji se koristi za ove namjene, te učila uključujući i informatičku opremu i softver za predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Dakle, radi se o jednom setu koji bi pripomogao najsiriromašnijem dijelu stanovništva, ali i unaprijedio obrazovnu, kulturnu i informativnu sferu u BiH.

Mišljenje Komisije na Prijedlog ovoga zakona je, jeste, ustvari, citirano mišljenje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje. Ono što želim danas reći jeste da je poražavajuće za BiH, za ovaj parlament i Vijeće ministara da mi godinu i po dana, dakle, nije ovo prva inicijativa, odmah da se podsjetimo, koja je išla ka poboljšanju Zakona o PDV-u i da uporno imamo isti odnos Uprave za indirektno oporezivanje koja se nameće kao vrhovni autoritet u ovoj zemlji kad je u pitanju porez na promet.

BERIZ BELKIĆ

Ja vas molim malo strpljenja, ako treba pauza da damo pauzu jer izgubićemo kvorum ako ovako nastavimo.

Izvolite Vi, gospodine Matiću, nije, nemojte da se na Vama ovo slomi, ali vidim sve, dobro, dobro. Izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Dakle, prihvata se Uprava za indirektno oporezivanje kao jedini i vrhovni autoritet koji definira poreznu politiku u BiH. Nijednom za godinu i po dana inicijativa koje su vodile ka izmjeni ovog zakona nije došlo očitovanje Vijeća ministara, pa ni ovaj put. U obrazloženju, dakle, i mišljenju komisije koja je defakto citirala, zapravo mišljenje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, daje se neka pouka da je PDV u skladu sa direktivama, europskim direktivama itd., pa se onda tumači šta je to PDV i na kraju poentira se za time da bi uvođenje nulte stope na unutarnji promet vodilo ka narušavanju dostignutog nivoa poreske discipline i povećanje mogućnosti poreskih prevara.

Kaže se da u svim zemljama koje su nakon implementacije PDV-a s jednom stopom uvele nultu stopu na promet određenih dobara, odnosno usluga, nije došlo do značajnog pada cijena. Čujte, značajnog pada cijena. Zašto ovo mislim, nebuloze su ovo, zašto sam ovo citirao. Citirao sam zbog toga što mi od tog vrhovnog autoriteta nismo dobili ovdje nijednog egzaktnog pokazatelja da bi došlo do narušavanja poreznih prihoda, budžetskih prihoda itd.

Ja vas hoću podsjetiti samo da smo mi u protekloj godini imali 500 miliona viška prihoda u odnosu na plate. Što se pripisuje sistemu PDV-a i, naravno, svi smo mi za PDV. Samo šta je došlo sa ovih 500 miliona viška prihoda u budžetima entiteta i države. Kako se to odrazilo na siromaštvo, to niko ne pravi analizu. Nemamo čak ni analize da li je izvršena ona odluka da se 10 maraka po onom siromašnom stanovniku BiH kompenzira uvođenjem PDV-a.

Niko ne komentira da već ovi, u prva tri mjeseca ove godine imamo 7% viška prihoda nego prošle godine itd., itd. Dakle, znam ja da je ovo viška priča, ali sam htio ovo reći da prekinemo sa praksu da nemamo vlade koja vodi u neku ekonomsku ili fiskalnu politiku i da izbrišemo, brate, tu jednu minsku institucija koja nam drži prazno slovo i u koju mi vjerujemo kao u svetu kravu.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Križanoviću.

Ja se moram složiti s Vama, ovaj, prvo da Vaša priča nije viška priča, ali moram Vam reći da ova država sigurno nema viška prihoda. Taj izraz koji se upotrebljava stvarno je zbunjujući, ovaj, jedna od najsiriomašnjih zemalja Evrope, priča o višku prihoda i, izvinite, zbog loše planiramo. I moram Vam reći da se slažem u dvije stvari u potpunosti s Vama. Dakle, oko pozicije Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje o kojem evo diskutujemo deset puta, ali treba pokrenuti određen procedure, izmjene zakona itd. i pokušati te stvari popraviti.

I mi smo također rekli da prije godinu i po dana, dvije, da čekamo analize efekata uvođenja ovog sistema, nikad to dobili do sada nismo, to je bio jedan uslov itd. Ali, evo, nažalost smo u takvoj situaciji u kakvoj jesmo.

Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Nije nepoznata činjenica da evo SDP već nekoliko godina,

BERIZ BELKIĆ

Ma nije samo SDP, deset partija to radi.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa ja govorim u ime SDP-a,

BERIZ BELKIĆ

Ma, nemojte, mislim.

DENIS BEĆIROVIĆ

Kao poslanik SDP-a, Vi govorite u ime koga hoćete.

BERIZ BELKIĆ

Pa, naravno, evo da znate, da znate.

DENIS BEĆIROVIĆ

Dakle, govorim o prijedlogu SDP-a da već nekoliko godina insistiramo na izmjenama i dopunam Zakona o porezu na dodatnu vrijednost. I evo danas ponovo imamo ovaj prijedlog SDP-a na dnevnom redu sa Izvještajem ove komisije. Kao što je predsjednik Kluba SDP-a, Jozo Križanović već govorio, suština ovog prijedloga koji se danas nalazi na Parlamentu jeste da se traži oslobađanje od PDV-a lijekova i pomoćnih ljekovitih sredstava, narodnih kuhinja i da ne čitam šta sve sadrži prijedlog.

BERIZ BELKIĆ

Znamo sigurno šta sadrži.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja ću se zadržati prvo na ove dvije stavke lijekovi i pomoćna ljekovita sredstva. Vjerovatno i tu ćemo se možda svi složiti, najveći udar je upravno na penzionere i na ove ugrožene kategorije obzirom da su lijekovi zaista poskupili dosta za njihove standarde i za njihova primanja.

Kad je riječ o ovim narodnim kuhinjama, takođe, to nije više samo zahtjev SDP-a koji smo evo danas predočili putem ovih izmjena i dopuna već je to zahtjev i od ljudi koji rade u narodnim kuhinjama. Nije nepoznato da je siromaštvo u obimu u kakvom jeste u našoj državi i da imamo povećan broj korisnika, ljudi koji se obraćaju narodnim kuhinjama, a s druge strane, evo imamo i prijedlog ljudi koji rade u tim narodnim kuhinjama da se podrži ovaj prijedlog i da se ovi proizvodi i usluge koje koriste narodne kuhinje oslobode.

Ovdje mi želimo istaći, takođe činjenicu da SDP, i to više puta naglašavamo, nije protiv Poreza na dodatnu vrijednost, to nije idealan porez ali boljeg poreza nema, on je i donio i određene pozitivne efekte i mi ne bježimo da govorimo i o tome. Ali ponavljam to, jesmo protiv ove jedinstvene stope i mi mislimo da treba prije svega oporezovati luksuz. Zato je Klub poslanika SDP-a u prethodnom periodu predložio i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama u BiH, gdje smo tražili da se poveća porez na bisere, dijamante, drago kamenje, zlato i skupocjene jahte, automobile skupocjene itd. Međutim, evo znate svi kakva je sudbina tog prijedloga.

Ja mislim da ovaj parlament treba smoći snage da iskaže jednu veću socijalnu osjetljivost naspram ugroženih kategorija stanovništva u ovoj zemlji. Mi ovdje, evidentno moramo konstatovati da mi još uvijek nemamo efikasan socijalni program koji se efikasno može sprovesti na terenu.

Mi moramo, takođe, govoriti i o negativnim posljedicama uvođenja PDV-a, odnosno ove jedinstvene stope PDV-a, a ne PDV-a i moramo govoriti o tome zašto nema efikasnih socijalnih programa. Sada već sa ove distance možemo polako analizirati šta je obećavano i šta se govorilo, je li, prije nekoliko godina i šta su konkretni rezultati.

Ja ovdje moram reći i nekoliko riječi iz onoga šta je ondašnje Vijeće ministara obećalo građanima BiH.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Kadriću, sjedite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Naime, prije nepune dvije godine Vijeće ministara i parlamentarna većina, koja je manje-više u istom sastavu i danas, je tada, između ostalog, evo imam taj dokument ovdje, kazalo da PDV ne povećava cijene automatski i da PDV ravnomjernije raspoređuje teret poreza. Mi ovdje danas iz Kluba SDP-a želimo upozoriti da to nije tačno i naše je mišljenje: može se ko složiti ili ne da je ovdje teret PDV-a ustvari pao na one najugroženije kategorije stanovništva, na najsiromašnije tako kako neki kažu: nekom porez, odnosno PDV porez na dodatnu vrijednost, a nekom je bio izgleda i porez plus dodatna vrijednost.

Takođe, moram reći da je Vijeće ministara, između ostalog, najavilo da će jedinstvena stopa PDV-a od 17% vlastima u BiH donijeti prihode potrebne za poboljšanje socijalnih usluga i sad treba postaviti pitanje da li zaista su socijalne usluge u BiH bolje nego što su bile prije dvije godine. Takođe su doslovice iz Vijeća ministara i tada rekli da će to poboljšati poslovno okruženje u BiH i pomoći da se privuku bolja strana ulaganja i otvori više radnih mjesta. E sada se postavlja pitanje, imamo li mi kao Parlament snage da odgovorimo na ovo pitanje i da napravimo jednu analizu, zaista, šta je od ovog ostvareno. Da li nam je bolje poslovno okruženje? Kao što vidite, statistički podaci govore da je BiH od zemalja u tranziciji među, ako ne i zadnja je, sa stanovišta kvaliteta poslovne klime. Pogotovo

situacija se pogoršava u posljednjih 6 mjeseci i to nije nešto što govorimo samo mi iz SDP-a, iz opozicije, već o tome su, je li, ovdje govorili i ljudi iz i EU i SAD i drugi koji su dolazili u BiH.

Da li je PDV zaista otvorio više radnih mjesta i to je pitanje i za ovu parlamentarnu većinu, obzirom da su to najavljivali. Evo sada, kada pogledamo činjenice, vidimo podatak da samo u zadnjih 6 mjeseci imamo povećanje broja nezaposlenih kako u RS tako i u F BiH i generalno u BiH. Dakle, trend nezaposlenosti se nastavlja.

Mi želimo reći da ima dosta zaista argumentacije i obrazloženja zašto mi insistiramo da barem ove proizvode koje smo naveli oslobodimo od ove jedinstvene stope. Uostalom, nije to neka specifika samo BiH, ovdje, evo, mi smo, je li, našli pregled stopa PDV-a u zemljama EU, kao što vidite ogroman broj zemalja u EU ima više stopa, pojedine, evo Irska, gdje imamo takav razvoj, a bio je prije toga i ovaj direktor Uprave za indirektno oporezivanje, odnosno Upravnog odbora je bio Irac. Nama su ovdje, je li, rekli da nam je najbolja jedinstvena stopa jedna od 17%, a u Irskoj imamo pet stopa.

Nije ništa drugačija situacija i u zemljama tranzicije i tu većina zemalja ima više stopa. Mi iz SDP-a zaista smatramo da su se stvorili uslovi da mi zaista usvojimo ovaj prijedlog koji nudi Klub SDP-a, kojim bismo prije svega pomogli socijalno najugroženijim kategorijama stanovništva, jer je naše stanovište da je prije svega jedinstvena stopa PDV-a svalila se na teret onih najugroženijih kategorija stanovništva.

Nije loše da, evo koliko ima dvije godine nakon, uvođenja PDV-a da se vratimo na još jedan dokument ovdje i da ga analiziramo. Naime, u drugoj polovini 2005., kao što se sjećate, ponuđen je prijedlog mjera za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih živežnih namirnica usljed uvođenja PDV-a. Taj dokument je pripremila jedinica za ekonomsko planiranje i implementaciju srednjoročne razvojne strategije. I tačno su taksativno poredane mjere koje je trebalo uraditi u ove dvije godine. Između ostalog, rečeno je da entitetske vlade u sklopu pripreme budžeta za narednu godinu uključe sredstva za ublažavanje posljedica rasta cijena.

Potrebno je da Vlada Federacije i Parlament Federacije usvoje Zakon o zaštiti porodica sa djecom. Potrebno je da donesemo u Narodnoj skupštini RS izmjene Zakona o sistemu socijalne zaštite. Da penzioni fondovi sačine liste korisnika penzija ispod 200 KM. Da kantonalne vlade razrade program subvencioniranja za plaćanje PDV-a za lijekove koje nabavljaju korisnici socijalne pomoći itd., da ne navodim sve ono šta su mjere koje su predviđene.

Evo, ja vas sve skupa, da analiziramo koliko je od toga ostvareno i šta mi možemo dvije godine nakon toga da konstatujemo. Zbog toga još jednom evo pozivamo da svi poslanici, bez obzira danas jesu li u poziciji ili opoziciji, da podrže ovaj prijedlog SDP-a i da oslobodimo barem lijekove, ove proizvode koje koriste narodne kuhinje i ovo sve šta smo naveli u prijedlogu ovako kako je Klub poslanika SDP-a i dostavio.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Bećirević. Izvolite, gospođu Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Ja bih samo kratko replicirala gospodinu Bećiroviću, više bih zapravo dala

BERIZ BELKIĆ

Neće to biti kratko, biće to sad pola sata, izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Više bih dala komentar. Nisu građani BiH, zapravo i ove kategorije koje su u socijalnoj potrebi jedino ugrožene PDV-om, nego se radi o jednoj kompleksnosti ustavne, ustavnog uređenja BiH. Ja kao zdravstveni profesionalac odgovorno tvrdim da zapravo lijekovi trebaju da budu jedna esencijalna lista, državna esencijalna lista, sa generičkim imenima i time bismo na neki način, u svakom slučaju, uspjeli da te lijekove naši penzioneri imaju besplatno. U isto vrijeme, tvrdim da je socijalna politika zbrinjavanja ljudi u socijalnoj potrebi godinama bila na kantonalnom nivou zbrinjavanja i da smo tek prošle godine u Federaciji BiH uspjeli da donesemo zakon da, na neki način, te stvari se poprave i da se ljudi koji su u potrebi za tuđom njegom i pomoći ostvaruju svoja prava sa nivoa Federacije BiH. Mislim da bi bilo mnogo bolje i adekvatnije da ovakvo jedno socijalno zbrinjavanje ide sa nivoa države.

Tako da, zapravo, ja bih se, znači, nadovezala da nije samo ova, snižavanje stope PDV-a i njeno frakcioniranje način da se pomogne starijim, bolesnim i iznemoglim o kojima gospodin Bećirović priča, nego da postoji tu još jedan široki dijapazon mogućnosti u kojim nam je, prije svega, potreban jedna zajednički politički cilj i zajednički konsenzus u smislu jedinstvene strategije socijalnog zbrinjavanja ljudi koji su u socijalnoj potrebi i ljudi koji se na ovaj način liječe.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ

Hvala Azra. Evo, Bakir Izetbegović. Ima, nisam pogledao, izvinite. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, ovaj, uvođenje PDV-a je izazvalo inflaciju od nekih 7,45% koja je, normalno, najteže pogodila, ovaj, najsiromašniji dio naroda. I, niko, niko razuman nije protiv ovoga što predlaže uporno SDP, samo to treba jako dobro izanalizirati. To ne može, mislim, uraditi Parlament na osnovu onoga što možemo mi parlamentarci doći do podataka. To treba da uradi savjesno i kvalitetno Vijeće ministara. Dakle, da jedan paket da razmotri. Šta sa akcizama, šta sa carinama, šta sa PDV-om i unutar tog paketa da predloži.

Ja se bojim, dakle, PDV je imao ovu lošu stranu, izazvao je inflaciju, s druge strane, sve ostalo je, mislim, da je tu, da se tu svi slažemo s PDV-om bilo dobro on je zatvorio neke rupe. Jer očigledno te posude su imale rupe, ovaj, kroz koje je curilo, te su rupe začepljene, te su se posude, ti budžeti su se napunili poslije uvođenja PDV-a.

Da li da to ugrozimo, ako sad smanjimo to, ovaj, sa 17 na neki nulti, ovaj, ne znam koji procenat, da se nećemo za ... zbog mjesec dana, da će nama se naglo smanjili, ovaj, prilivi u budžete, a da su cijene ostale iste ili slične i da su počeli, ovaj, šverceri da rade ono što su ranije radili. Mislim, kao što rekoh, vlada to mora kvalitetno i savjesno da odmjeri pa da ponudi ili diferenciranu stopu ili socijalne programe kojima ćemo mi ljudima pomoći itd.

Dakle, SDA će danas podržati ovo što je komisija predložila i očekujem uskoro od vlade takvu analizu i prijedlog.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Izetbegoviću. Ima li još prijavljenih? Ako nema, izvolite, gospodine Jovičiću.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući. Dakle, da se ne bi ovdje stekao utisak da se samo jedna stranka ili jedan pojedinac u ime stranke bori da pomogne socijalnim kategorijama i sutra to na konferenciji za štampu bombastično pojasni kako smo, eto, mi svi protiv toga, da nećemo pomoći sirotinji, narodu, da smo mi jedan novi namet njima nametnuli.

Želim prvo da se ta tabu tema skine i da se ovdje demistifikuju neke stvari. Mi smo juče, recimo samo digresije radi, imali na spoljnoj, na Komisiji za spoljnu trgovinu i carine frapantne podatke, da je recimo u 2005. godini rebalans bio izvoz-uvoz 7,5 milijardni maraka. Zahvaljujući PDV-u u 2006. godini, izvoz je povećan za 38%, a uvoz je samo 1,5%.

Dakle, da bismo se izjašnjavali o ovom zakonu, mi moramo imati parametre od svih nadležnih institucija, prije svega Uprave za indirektno oporezivanje, šta su nam ti zakoni i šta nam je taj priliv novca donio. Koju je to korist i gdje je to izazvao štetu. Ali pošto mi još takvih nemamo analiza koje su ključne za izjašnjavanje o ovom zakonu, naravno da se o njemu danas ne možemo izjašnjavati.

Trebamo, dakle, da prikupimo sve te relevantne podatke i da onda kažemo da mi želimo, zaista, prvo da BiH ne dođe u bankrot, prvo to, drugo, da vidimo gdje to postoje mogućnosti da se smanji PDV, naravno na životne namirnice, knjige, lijekove kao što je već rečeno. Ali to neko mora pripremiti ovdje analizu i to je Savjet ministara sa svojim institucijama dužan da nama predloži. Ali pošto tog projekta nema, pošto tog prijedloga nema, mislim da bi sad bilo preuranjeno da mi ishitreno donosimo neke odluke i da ovo usvajamo.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine, pa znam, mislim, ja i očekujem, samo izvolite. Sad će gospodin Bećirović, ne sekirajte se.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa ja se ne javljam često.

BERIZ BELKIĆ

Naravno, svaka čast, svaka čast.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja uopšte ne želim replicirati, ja samo želim da naglasim kolegama poslanicima. Pitanje o kome vi diskutujete, svi ovdje koji smo diskutovali, i ti i ja i svi, je bilo i na prošlom Ministarskom vijeću gdje smo predlagali upravo da Ministarsko vijeće

BERIZ BELKIĆ

Desetine sjednica potrošeno.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ministarsko vijeće napravi analizu, je li tako bilo? Da napravi analizu i obećavaju nam k'o malom djetetu cuclu. I stalno obećavaju, a nikada nisu to napravili. Znači, mi jednostavno, mislim da je iluzorno ovo predlagati i Lijanović je predložio nešto pa je odustao od toga jer ne može to proći. Mi imamo jedan feler u sistemu i Vi ste to dobro rekli i Jozo je to dobro rekao. Mi imamo feler da je nama Uprava za indirektno oporezivanje iznad Parlamenta, iznad Ministarskog vijeća. Fiskalna politika

BERIZ BELKIĆ

Mi donijeli zakon, Selime.

SELIM BEŠLAGIĆ

Sve, i prema tome, mi moramo pokrenuti pitanje i, dozvolite mi, ćemo pokrenuti pitanje promjene nadležnosti u ovom sistemu. To je jedino rješenje da mi u Parlamentu možemo razgovarati.

BERIZ BELKIĆ

Bićete podržani odmah.

SELIM BEŠLAGIĆ

Eto, hvala Vam velika. Ako me još Vi pokrijete, biće mi drago.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Bićete podržani. Evo, ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu. Molim vas, da se izjašnjavamo se, dakle, o Izvještaju nadležne komisije. Dakle, ako se prihvati Izvještaj, zakon pada, ako se Izvještaj ne prihvati, zakon se vraća komisiji na ponovnu, na ponovno razmatranje. Dakle, pripremite se za glasanje. Glasajte sad. Glasamo o Izvještaju komisije. Pripremite listing, molim vas, trebaće. Ne, pa sigurno. Može, naravno.

Glasajte sad.

Sa 23 glasa za, 8 protiv.

3 suzdržana, dovoljnom entitetskom većinom,

konstatiram da je usvojen Izvještaj Komisije za finansije i budžet o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatnu vrijednost, predlagača poslanika: Zlatka Lagumdžije, Joze Križanovića i Selima Bešlagića. I na taj način zakon je pao.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, dakle,

**Ad. 11. Izvještaj Predsjedništva BiH o donesenim odlukama o pomilovanjima za 2006. godinu**

BERIZ BELKIĆ

Dakle, radi se o 11. tački. Izvještaj Predsjedništva ste dobili, takođe ste dobili i mišljenje, i mišljenje komisije, Ustavnopravne komisije i ona predlaže Predstavničkom domu da ovo obavještenje, jer se praktično radi o jednoj vrsti obavještenja, informaciji, odnosno obavještenja, primi k znanju zajedno sa mišljenjem Ustavnopravne komisije.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Šta je, Šefik, jesi li želio govoriti? Samo izvoli, Bakire?

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Evo, ovdje imamo pomilovanje.

BERIZ BELKIĆ

Nema imena, Bakire, vidio sam i ja.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Ima pomilovanje za narko dilera, dva puta. Mislim, ne mogu da se ne ogradim od toga. Narko dilere, trgovina ljudima, pedofilija, silovanje žena, ovaj, to ne bi trebalo pomolovati, mi ne možemo, nećemo o tome danas glasati, ali eto, da vam obratim pažnju, pomilovali su narko dilere koji nam truju omladinu.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Okoliću.

MIRKO OKOLIĆ

Ja nešto hoću slično da kažem kao što je gospodin Izetbegović rekao, da mi ovo možemo usvojiti, ali ovo je završena stvar. Sa jednom preporukom, da se preporučuje Predsjedništvu koje vrši pomilovanje, da u i nadležnim službama koje vrše pripreme, da to Predsjedništvo, da pomilovanja budu zaista u skladu sa svim normama koje su propisane za pomilovanje i da ne bude sutra u javnosti, kao što inače zna biti, reagovanja i to opravdanih reagovanja. Ja sam ubijeđen da ćemo mi sutra ili prekosutra, naći ćemo u sredstvima informisanja opravdana reagovanja pojedinih porodica za pomilovanjem pojedinih djela koja mi ovdje, da znamo da su to ta djela ne bismo sigurno izvršili pomilovanja niti bismo danas dali podršku ratifikaciji.

Ja predlažem, znači, da ide takav zaključak prema Predsjedništvu i svima onima koji pripremaju njima imena i prezimena za pomilovanje. Ako to, naravno, usvojimo.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo, ako se slažete, naravno, otvaram mogućnost. Ima li dalje diskutanta? Ako nema, evo zaključujem raspravu. Mi ćemo ove dvije sugestije, odnosno na tragu ovoga o čemu je gospodin

Izetbegović i gospodin Okolić govorio, možemo to prihvatiti i poslati kao jednu vrstu sugestije i našeg mišljenja. Ali evo, da se mi izjasnimo o tome da li primamo k znanju. Dakle, da primamo k znanju ovo obavještenje, odnosno informaciju, nema nam druge. Dakle, pripremite se da se izjasnimo. Molim, pa evo, da se izjasnimo da primamo k znanju.

Glasajte sad. Ko je za to da ovo primimo k znanju? Možda neko ne želi da ga primi k znanju. Sa stavovima komisije, naravno. Evo, vidite. Dakle, sa 10 glasova za, protiv 4, 5 suzdržanih, nešto nije regularno. Dakle, moraćemo, moraćemo ponoviti. Molim vas, malo pažnje da ponovimo ovo.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ

Glasajte sad, glasajte sad.

O primanju ili neprimanju k znanju. Ovo još gore. Dakle, nećemo izgleda primiti k znanju.

Sa 12 za,

5 protiv,

10 suzdržanih,

6 Federacija, poslanici RS, ovo je jedna vrsta, eto ti što je entitetsko glasanje. Dakle, nema, nema, praktično, podrške, odnosno nema primanja k znanju.

Molim vas, ja evo konstatiram da Parlament, jednostavno većinom glasova nije primio k znanju ovu informaciju.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ

Dobro, idemo, idemo dalje. Idemo dalje. Prelazimo na tačku, prelazimo. Molim vas, pažnje malo i ovo se dešava. Prelazimo na tačku 12. dakle,

## **Ad. 12. Godišnji izvještaj Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine za 2006. godinu**

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Periću, evo izvolite. Izvještaj ste dobili. Dok gospodin Perić dođe, ja ću samo dvije rečenice reći. Godišnji izvještaj ste dobili. Dobili ste i mišljenje o Izvještaju o radu naše Ustavnopravne komisije. Komisija predlaže, također, da primimo, primi izvještaj na znanje te, ovaj, naravno uz mišljenje Ustavnopravne komisije.

Evo, gospodin Perić naravno, predsjednik Vijeća ima potrebu da nam se obrati. Evo prijavljuje se i predsjednik Ustavnopravne komisije, odnosno gospodin Džaferović.

Izvolite, gospodine Periću.

BRANKO PERIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženi zastupnici, hvala vam što ste mi pružili priliku da ukratko kažem nešto o Izvještaju. Pokušaću da poštujem vaše vrijeme.

Kao što vidite, prvi put je pred vama jedan sveobuhvatan izvještaj za kompletan pravosudni sistem i za svaku pravosudnu instituciju posebno. Izvještaj, takođe, uključuje za svako poglavlje preporuke koje mogu pomoći i ovom parlamentu i Ministarstvu pravde kada su u pitanju zakonodavne inicijative ili donošenje nekih drugih, drugih odluka.

Ja bih samo ukratko želio da podsjetim na ciljeve reforme. Kao što znamo, reforma pravosudnog sektora bi bila jedan od ključnih uslova za BiH u procesu pridruživanja. I kao ciljevi reforme pravosuđa postavljena je, postavljeni su - ugradnja garancija nezavisnosti pravosuđa, racionalizacija mreže pravosudnih institucija, racionalizacija broja sudija i tužilaca prema opšteprihvaćenim evropskim standardima, izmjena procesnih zakona u cilju uspostavljanja efikasnih procedura, profesionalizacija sudija i tužilaca i konačno, konačno, kao cilj za uspostavljanje efikasnog, efikasnog pravosuđa.

Šta je ostvareno od ovih ciljeva u proteklom periodu? Prvo, uspostavljen je jedinstven sistem pravosudnih institucija koji se sastoji od 67 osnovnih, odnosno opštinskih sudova i 17 tužilaštava. Kakav je jedinstven sistem, dakle, sa prošlom godinom, sa pripajanjem sudova za prekršaje redovnim sudovima, uspostavljena je jedinstvena organizaciona struktura pravosudnih institucija.

Tako da danas imamo jedinstven, jedinstven sistem i da pojasnim, dakle, nemamo, nemamo, specijalizovane, odnosno specijalne sudove i sudovi za prekršaje su u sastavu redovnih sudova.

Takođe je okončan postupak reimenovanja svih sudija i tužilaca i izbor svih sudija i tužilaca na pozicije prema, prema, uspostavljenoj, prema uspostavljenom standardu broja sudija, odnosno tužilaca. Trenutno ima oko dvadesetak nepopunjenih pozicija, ali to se stalno pojavljuje zbog odlaska ljudi na druge pozicije, odlaska u penziju ili iz nekih drugih razloga. Trenutno smo imali situaciju da je jedan broj sudija i tužilaca otišao u notare tako da smo dobili jedan malo veći broj upražnjenih pozicija. Mislim da je oko 20 ljudi napustilo pravosudnu strukturu.

Takođe su, zaključno sa prošlom godinom, izmijenjeni svi osnovni procesni zakoni tako da smo dobili efikasne procedure u parničnim, krivičnim i izvršnim postupcima.

Takođe smo, uspostavljeno je Visoko sudske i tužilačko vijeće kao jedinstvena državna institucija. Nezavisna državna institucija koja treba da, da pruži garancije nezavisnosti pravosuđa. Osnovana su dva centra za edukaciju koji imaju zadatak da profesionalizuju sudije i tužioce koji su u strukturi i da pružaju početnu obuku svima onima koji ulaze u strukturu pravosudnih institucija.

Izvršena je i vrši se i taj proces je u toku, reforma sudske administracije, informatičko opremanje svih sudova i tužilaštava. Trenutno svi sudovi su informatički opremljeni, svaki sudija ima svoj kompjuter, svaki sud i tužilaštvo ima svoju lokalnu mrežu i trenutno radimo na uspostavljanju mreže širokog područja, dakle povezivanja svih pravosudnih institucija sa centralnim serverom koji će biti u Visokom sudskom i tužilačkom vijeću. To je jedan velik projekat koji pomaže Evropska komisija koji će znatno doprinijeti efikasnosti postupaka, a i efikasnim statističkim, efikasnom iznalaženju statističkih podataka i pravljenju godišnjih, godišnjih izvještaja.

Takođe je završena obuka oko 2 hiljade administrativnog osoblja i sudija za upravljanje, upravljanje ovim sistemima. Takođe uspostavljamo CMS, takozvani CMS sistem, sistem automatskog upravljanja predmeta, predmetima koji se trenutno testira u 6 sudova i planiramo da za 3 godine svaki sud i tužilaštvo budu, budu uključeni u ovaj CMS sistem. Dakle, elektronsko vođenje, vođenje predmeta i jedna komunikacija koja, koja u skladu sa informatičkim, sa razvojem informatičkih tehnologija.

Takođe smo realizovali nekoliko projekata rekonstrukcije sudova i tužilaštava i završili smo, zahvaljujući jednom projektu američke Vlade procjenu, procjenu rekonstrukcije svih sudova i tužilaštava u BiH sa finansijskim pokazateljima. Ti troškovi rekonstrukcije za sve sudove i tužilaštva u cijeloj zemlji košta oko 24 miliona maraka. Postoji tehnička dokumentacija i proračuni koja je spremna, dakle, za tender i ja bih molio da, da, ovaj parlament to uključi u svoje aktivnosti i da se ovaj problem pokuša riješiti ili kroz neki međunarodni kredit, za vašu informaciju mi smo razgovarali sa Svjetskom bankom, dali smo joj svu tu dokumentaciju pokušali smo da ih uvjerimo da, da je u interesu Svjetske banke da podrži pravosudni sistem zbog podrške biznisu i zamolili ih da to uključe u svoje projekte razvoja i podrške zemljama u tranziciji. Dakle, ovo je informacija koju možete koristiti u nekim eventualnim razgovorima na tu temu.

Takođe smo uspostavili etnički balans u svim pravosudnim institucijama i možda je to jedno od najvećih dostignuća. Trenutno u BiH ne postoji nijedan sud sa isključivo jednom etničkom strukturom. U svim sudovima i tužilaštvima su zastupljene sve nacionalnosti, ja ne znam da li je vama dostavljena tabela, tabela nacionalne strukture svih sudova i tužilaštava. Ako nije, mi ćemo to učiniti, ali evo, mogu vam reći da u trenutnoj strukturi imamo 514 Bošnjaka, 200 Hrvata i 377 Srba i 36 ostalih.

Mi smo uradili jednu tabelu i za sudije i za tužioce i za predsjednike sudova i za stručne saradnike za kompletan sistem i svaku pravosudnu instituciju. Status trenutno pravosuđa i stanja u pravosuđu, jedna konstatacija koja se može izvući iz ovog izvještaja jeste da sistem koji je kreiran rešava priliv sudskih predmeta.

Što ovo navodi na zaključak da je taj sistem optimalno kreiran i da ono što danas imamo može efikasno da rešava priliv predmeta. Naš problem su stari predmeti, predmeti koje smo zatekli, koji su neriješeni i naš drugi ogroman problem su komunalni predmeti kojih u cijeloj strukturi neriješenih predmeta ima 56%. Kad se tom procentu od 56% predmeta neplaćanja komunalnih usluga dodaju prekršajni predmeti koje smo, koje smo dobili u sistem prošle godine sa spajanjem prekršajnih sudova kojih je 26%, onda vidite da samo 24% nezavršenih sudskih predmeta se odnosi na one predmete koji su stvarni po svojoj strukturi stvarni, stvarni i strukturalni sudski predmeti.

Da nemamo ovaj balast neriješenih predmeta i ovakav pritisak i priliv komunalnih predmeta, mi bismo vrlo brzo za nekoliko godina bili najefikasniji sistem u Evropi. I mi se nadamo, ako nađemo rješenje za, za problem komunalnih predmeta da ćemo mi vrlo brzo biti efikasan pravosudni sistem.

Kad je u pitanju kvalitet rada sudova, statistike pokazuju da se on kreće u nekim okvirima koji su prihvatljivi i koji su do sad važili u praksi. 78% sudskih odluka je potvrđeno od strane žalbenih sudova, ukinuto je 11 i preinačeno 11%. Kad su u pitanju kazne, 64% je uslovnih osuda, 18% novčanih kazni i 18% kazni zatvora. To je prilično loša statistika, bolja je nego, nego u regionu, ali je još uvijek najveći broj uslovnih osuda i mi mislimo da je to nešto što, što je za analizu i što u

svakom slučaju nije prihvatljivo, ali vjerovatno refleksija svakodnevnog kriminala koji sudovi rješavaju i jedne loše strategije, strategije istraga kada je u pitanju rad tužilaštava.

Oduzeta imovinska korist, prvi put smo ove godine došli do tačnog podatka koliko je oduzeto imovinske koristi u krivičnim postupcima. Dakle, imovinske koristi pridobivene krivičnim djelom i koliki su efekti novčanih kazni izrečenih u krivičnom postupku. Oduzeta imovinska korist u 139 predmeta u prošloj godini iznosi 3 miliona 221 hiljadu 758 KM, što je nedopustivo, nedopustivo malo i to je ozbiljan problem koji ćemo mi

BERIZ BELKIĆ

I to je napredak već.

BRANKO PERIĆ

Ali je napredak u odnosu na, na

BERIZ BELKIĆ

Na onih 70 hiljada prije tri godine.

BRANKO PERIĆ

Jeste, na prethodne godine, ali još uvijek je to nedovoljno. Novčane kazne, suma novčanih kazni iznosi 4 milijarde 578, 505 miliona u 2 890 predmeta sve skupa, dakle, 7 miliona 800 hiljada i 263 KM. Takođe smo došli do podatka, zahvaljujući našem Odjelu za statistiku i budžet čiji šef mi danas pomaže ukoliko bude pitanja iz te oblasti. Došli smo do podatka koliko košta jedan, jedan sudski predmet na osnovnim, odnosno opštinskim sudovima. On košta 105 maraka, a jedan predmet na kantonalnim, odnosno okružnim sudovima košta državu 334 KM.

Na kraju nekoliko informacija o radu tužilaštava. Naravno, ovdje se koristim statistikom i ona nije loša kad je u pitanju struktura istraga u Tužilaštvu BiH, naime, od svih riješenih, od svih istraga koje se vode, 36% se odnosi na ratne zločine, 27 na privredni kriminal i 37 na opšti kriminal. Međutim, struktura istraga na kantonalnim, odnosno okružnim tužilaštvima je mnogo lošija, na opšti kriminal otpada 94%, na privredni kriminal 5%. I ovo je nešto što je nas zabrinulo, što je jako, jako loše, 5% sudskih postupaka koji se odnose na organizovani kriminal je nešto što je vrlo malo i jako loše.

BiH potpisala konvencija o sprečavanju, o borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Donesen je i Akcioni plan na nivou države, koliko ja, ja znam i pored toga imamo ovako, ovako loše efekte. Mi ćemo sa svoje strane ovo razmatrati i tražiti od tužilaca da naprave strategiju, strategiju postupanja u progonu krivičnih djela i da u tim strategijama bar 1/3 kapaciteta usmjere na organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, a ostale resurse na druge vrste kriminala.

Kad su u pitanju prijave koje dolaze tužilaštvu, 42% se odnosi na nepoznate počiniocce krivičnih djela, prave krivične prijave uzimaju procenat od 34%, maloljetnici oko 3% i ovi nepoznati oko 21%.

Na kraju da ukažem na neke od, od, prioriteta i u neke, na neke od strateških ciljeva koji stoje u ovoj reformi, reformi pravosudnog sektora. Visoko sudsko i tužilačko vijeće kao institucija ne postoji u Ustavu i mislimo da, da u razgovoru o ustavnim promjenama ovo pitanje treba uključiti i

Visoko sudsko i tužilačko vijeće kao i Sud i Tužilaštvo BiH kao državne institucije trebaju da nađu mjesto, mjesto u Ustavu.

Drugi problem koji ima pravosudni sistem trenutno jeste problem finansiranja. Pravosuđe se trenutno finansira sa 14 nivoa, 10 entiteta, 10 kantona, 2 entiteta, Brčko Distrikt i Država BiH. Tako fragmentirano finansiranje stvara niz teškoća, od planiranja do tekućeg poslovanja pojedinih sudova. Nekim sudovima se isključuje struja, pošta otkazuje otpremanje pošte, isključuju se telefoni, zbog toga što trezori ne isplaćuju, ne isplaćuju neke dospjele račune.

Treći problem jeste Državna strategija reforme pravosudnog sektora. Mi želimo da dio te strategije bude, u tu strategiju bude uključena strategija za pravosudni sektor. Mi imamo naš interni dokument, naša strategija za period 2007.-2012. godine, želimo, željeli smo da na taj način pomognemo izradi ove državne strategije. Naši strateški ciljevi su uključeni, koliko ja znam, u okviru strategiju, u Okvirni dokument državne strategije tako da mislimo da ćemo dobro sarađivati sa Ministarstvom pravde na izradi ovog državnog dokumenta.

Ima nešto što niko ne, ne, ne spominje i možda bi ovaj parlament mogao da, da pokrene raspravu na tu temu, a to je državna strategija prevencije. Mislimo da, da je to područje na kome treba razgovarati i na kome treba raditi, to imaju druge zemlje, to je nešto za nas jako važno jer moramo voditi računa da, da otklonimo žarišta kriminala tamo gdje su ona izražena i što predstavlja, predstavlja, najveći pritisak na pravosuđe.

Još jedna, jedan problem koj je trenutno aktuelan, vjerovatno ćete ga naći u medijima. Juče sam dobio podatak da odjeljenje zatvora u Busovači je vratilo 65 lica koja su upućena na izdržavanje kazne zbog toga što ne postoje kapaciteti za izvršenje kazni zatvora. To je jako loše za sistem i za državu. Da ljudi koji idu na izvršavanje kazne da se vraćaju zbog toga što nema kapaciteta. Dakle, ovo je problem za Ministarstvo pravde, odnosno za razgovore Ministarstava pravde da se ovaj problem na neki naći što prije riješi.

Još jedna stvar koju sam takođe saznao prije nego što sam ovamo krenuo, u Opštinski sud u Banja Luci danas je predato oko 2 hiljade tužbi, pojedinačnih tužbi ispred Saveza logoraša BiH i najavljeno, najavljena predaja još 40 hiljada tužbi. Dakle, ovo su stvari koje se moraju na sistemski način rješavati da bi se spriječio pritisak na sud, jer ovo će očigledno biti još jedan dodatni balast na sud, još jedan pritisak na sud koji će učiniti sudove, sudove, neefikasnim, a to je nešto što nam ne ide u prilog.

Zahvaljujem se i spreman sam da odgovorim na vaša pitanja.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Periću, na vrlo iscrpnom uvodnom i činjeničnom izlaganju. Ja imam prijavljene za diskusiju: gospodina Džaferovića, samo malo, samo malo, dakle, gospodin Džaferović, Nanić, Jovičić, Rajilić, Lijanović, Jukić, Ajanović.

Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dakle, neka vas ne čudi broj diskutanata koji se javljaju za raspravu o ovom materijalu. Mi smo na Ustavnompravnoj komisiji, 9 nas koliko nas ima, jel', dva sata raspravljali o ovom izvještaju. Tematika je takva, to ljude interesuje i sasvim je normalno da imamo raspravu, a mislim da jedan ovakav izvještaj i zaslužuje jednu raspravu u Parlamentu.

Mi smo na Ustavnompravnoj komisiji konstatovali da je ovo jedan dobar izvještaj i po metodologiji, a i sadržajno, te da može služiti kao osnov za daljnje korake koje trebaju poduzimati i ostali organi u reformi pravosuđa u BiH. Reforma pravosuđa u BiH je u toku, ona nije ni izbliza dovršena i Izvještaj nudi odgovore na neka pitanja koja trebaju dobro isčitati nadležni, drugi nadležni organi u BiH i spram tih odgovora se ravnati.

Svugdje u svijetu, u državama koje žele da istinski promoviraju ili uspostave pravosuđe kao nezavisan i odgovoran dio vlasti, uspostavlja se Visoko sudsko i tužilačko vijeće i Visoko sudsko i tužilačko vijeće je, zapravo, ključni regulator i organ u ostvarivanju te nezavisnosti. Zbog toga ja smatram da će u narednom periodu, a radi upravo osiguravanja ili osiguranja jedne takve pozicije Visokog sudskog i tužilačkog vijeća biti potrebna tješnja saradja između Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ili Parlamentarne skupštine uopće i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća.

Na tom pozicioniranju Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, institucije BiH i ostali organi vlasti, a posebno zakonodavni organ će morati u narednom periodu poduzimati neke aktivnosti, jer još uvijek nismo u naš sistem ugradili sve one standarde koje treba da ugradimo kako bismo kazali da je pravosuđe u BiH ili sudska vlast u BiH nezavisna, a ja tome dodajem uvijek i riječ odgovorna jer mi trebamo stremiti nezavisnom i odgovornom pravosuđu, odnosno sudskoj vlasti u BiH.

Još jedanputa ponavljam, dakle, ovaj izvještaj je dobar i po metodologiji i po sadržaju. Do sada su postignuti značajni rezultati u reformi pravosuđa. Mi kao parlament trebamo dati podstrek Visokom sudskom i tužilačkom vijeću da nastavi, dakle, ovim reformskim kursom i na tragu svega onoga što stoji u ovom izvještaju. Mi nemamo pravo, upravo zbog principa nezavisnosti pravosuđa, da usvajamo ili neusvajamo izvještaj. Ja bih ga najradije usvojio, ali, dakle, zbog tog principa mi možemo biti samo obaviješteni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća i ja, dakle, predlažem da primimo na znanje ovaj izvještaj uz ove konstatacije koje je u svom izvještaju dala Ustavnompravna komisija.

Toliko, hvala vam.

DOPREDSJEDAVAJUĆI  
NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem dopredsjedavajući, pridružujem se ovdje iskazanom gledanju na ovaj izvještaj, znači da je on metodološki dobro urađen, sveobuhvatan, mogu se u njemu sagledati sve aktivnosti koje je imalo Vijeće do sada i probleme na koje nailazi u svom radu.

Ja ovdje želim potencirati samo dvije-tri stvari koje je i u uvodnom izlaganju predsjednik Vijeća, a ono se odnosi na, znači, reformu koja se odvija već 6 godina. Ona tehnički gotovo fantastične rezultate daje i odvija se dinamikom koja je i planirana. Međutim, koliko je sama postignuta efikasnost u novim tim rješenjima pravosudnih sistema u BiH? Ukoliko smo čuli da dostignuti nivo rješavanja problema, odnosno predmeta je na tom nivou da i uz ovu konstataciju koja je ovdje iznesena, znači da je potrebno da ne dolazi niti jedan novi predmet, da je potrebno 5 godina u radu pravosudnih organa da bi riješili zaostale predmete. To je jedna stvar koja, ja ne vidim, znači, postignutu tu efikasnost u reformama koje su urađene.

Sljedeća stvar ovdje, i u izlaganju je rečeno, da je sudski sistem, znači, opterećen komunalnim predmetima. Ne nudi se rješenje, šta s tim komunalnim predmetima? Koje rješenje se, ovaj, može ponuditi da bi se jednostavno taj problem riješio. I ovdje, također, u koliziji su dvije stvari koje kažu, zbog nedovoljno finansijskih sredstava, s druge strane, opet se obezbjeđuju donatorska sredstva, znači, mislim da bismo mi kao Parlament kroz Vijeće ministara, kroz Budžet trebali obezbijediti punu, punu funkcionalnost i da Vijeće može odgovoriti na probleme koji su pred njim.

I na kraju bih, ovaj, volio da iskoristim priliku, obzirom na probleme koji dolaze u radu, odnosno naplati ratnih potraživanja ili zaostalih plata sudija, posebno s područja Unsko-sanskog kantona, otkud ja dolazim, bili su zahtjevi od organa zakonodavne i izvršne vlasti da se kontaktira sa Visokim sudskim i tužbenim vijećem u smislu rješavanja tih problema ili razmjene informacija kako da se riješe ti problemi. Po informacijama nema nikakvog odgovora ili da li je tu neki nesporazum ili nešto, znači apeliram na nadležne iz Sudskog vijeća da stupe u kontakt sa, odnosno da odgovore na zahtjev za razgovore po pitanjima navedenim u tim zahtjevima.

U svakom slučaju, znači, na kraju, pridružujem se pohvalama na iscrpnom predstavljanju rada i na one aktivnosti koje predstoje pred Visokim sudskim i tužilačkim vijećem.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, predsjednik Visokog tužilačkog savjeta je ovdje fino obrazlagao u Izvještaju, fino je zaista napisano i metodologija i sadržaj. I baš me iritira što mnoge izvještaje moramo mi primati k znanju, ali Bože, takav je sistem. Ne možemo sad mijenjati. Hoće li iko primiti k znanju što mi tražimo ili k znanju što građani traže. To je suština.

Otvorite svaki dan, svake novine. Nema dana kad se neko ne žali na Tužilaštvo i rad sudova. Što da uljepšavamo sliku kad nije ona takva. Ona je katastrofalna. Sjećate se kad je bio Izvještaj Tužilaštva ovdje da sam tražio od glavnog republičkog tužioca da pripremi jednu strategiju da na predmetu ratnih zločina za 5 godina to završimo. Za očekivati je da će to pripremiti vjerovatno do rebalansa Budžeta da im pomognemo. Čuli ste ovdje kako su fino opremljeni, kompjuteri, sistemi, kako to sve funkcioniše, a još se nisu pohvalili da su tužilaštva barem rasvijetlila pet, evo da ne kažem 50 ili 500 ključnih najvećih mafijaških i lopovskih, ne znam kako bih to sve nazvao, stvari koje su se desile u ovoj zemlji. I svaki dan štampa ukazuje. Hoće li "Slobodna Bosna" pisati da je jedan sudija u Sudu BiH činio to što je činio, da bi Visoki sudski i tužilački savjet to kasnije rekao, eto to oni nisu znali šta je tamo bilo, šta se je radilo.

Dakle, iritira me ta situacija, uvijek nešto k znanju. Ne kažem da su sve radili loše, to nije bilo ni moguće, ali 6 godina je prevelik period. Pet godina je još više prevelik period da se razriješe barem ove stvari, a ima predmeta koji na sudovima čekaju po 10 godina. O kakvoj mi onda govorimo efikasnosti. Pa taman da se radi o pet predmeta, to je zabrinjavajuće.

Dakle, reforma pravosuđa, pogotovo je teško o tome govoriti, jer oni su nezavisni od svakoga, naravno. Pa da mi ne bismo vršili pritisak na nezavisno pravosuđe, to, naravno, ne želim ni ja, ali mi je dozvoljeno kad stignu ovakvi materijali, da o tome kažem. Jer, ponoviću, mi, a pretpostavljam sve kolege, bezbroj puta primamo k znanju i ne k znanju, nego nas psuju zašto je neefikasno pravosuđe. Zašto ima toliko predmeta, zašto se ključni ratni zločinci ne hapse, nema od Tužilaštva rezultata, zašto se ključni kriminalci ne izvode pred sud, a stvar je Tužilaštva itd., u nedogled. Možemo li ovde sami sebe hvaliti kao poslanici? Može predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog savjeta ovdje reći kako je ovde sve idealno, kako međunarodna zajednica želi da ovde bude sistem kao, ne znam, u najboljim evropskim zemljama. Ali mi moramo shvatiti da to nije tako i da ovdje nije urađena reforma pravosuđa na onaj način kako to ne želimo mi, nego kako žele građani. Uvijek se pozivamo kako mi zastupamo, kako smo izabrani od građana i to je tako, ali se građani uvijek pozivaju da mi ovdje ništa ne radimo. I čuli ste izjave kako je Parlament besposlen. A vidite koliko sjedimo. Dakle, nismo mi besposleni. Mi smo besposleni, mi radimo dobro zahvaljujući onima koji nam ne šalju prave informacije i koji nam ovo šalju k znanju. Ponavljam, to je ključno, k znanju. Ponosim se što je maloprije Parlament pokazao snagu da, evo, mi nećemo da prihvatimo tamo Izvještaj k znanju Predsjedništva. Neka i oni sad imaju k znanju da mi to nećemo prihvatiti.

BERIZ BELKIĆ

Obavijestit ćemo ih.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Molim vas i hvala Vam, gospodine predsjedavajući, oduševljen sam, vjerujte. Ovo iskreno govorim, što cijeli Parlament nije prihvatio k znanju. Ima li neko da prihvati, ponavljam, k znanju što narod traži, što traže građani? Gospodine predsjedniče, ovo se ne odnosi personalno na Vas. Pročitajte Vi novine. Ima li ijedna stranica crne hronike tamo da niko se ne žali na Sud, Tužilaštvo? Ima li? Nema nijedan dan. A Vi ste pisali za novine kao i ja. Znate Vi kako. I o tome ste i Vi pisali. Ja sad i sad pišem i pisaću. Dakle, molim vas lijepo, ovo mi možemo prihvatiti k znanju, ali rezultati kako su prezentirani u ovoj brošuri ili izvještaju, kako hoćete, nisu takvi. Oni su napisani, efikasnost ni blizu nije onoga što narod očekuje i ovo se ne može u nedogled odvijati. Zato od vas očekujemo tu strategiju o kojoj svako ovde priča ovde o nekoj strategiji, da bismo mogli naći modalitete i mi strategiju kako da vama pomognemo na osnovu onog i vaših rezultata. Oni, kakvi su sad, jesu dobri, slažem se s gospodinom Nanićem, dobri su, ali ako imate taj slučaj da vas ljudi traže, neko nije platu isplatio, kako može biti ikakav rezultat dobar. Ne valja nikakav.

I da dalje ne dužim, dakle, prihvaćemo, evo zato što to trebamo, ovaj izvještaj k znanju i uredu, ali k znanju govorim predsjedniku da nismo zadovoljni. Poduzmite sve mjere, obratite Parlamentu, gdje su glavne kočnice, ko vam smeta da vam pomognemo. Pa niste rekli da niste zadovoljni. Rekli ste kako je tamo divno uvezana mreža, ali niste rekli da niste zadovoljni. Rekli ste kako će biti dobro. Evo ja vas ohrabrujem, da bude još bolje.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Joviću.  
Gospođa Rajilić.

SNJEŽANA RAJILIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih prvo jednu generalnu primjedbu. Molila bih Visoki sudski i tužilački savjet da ovaj izvještaj jednom štampa i na ćirilici, tako da ja znam šta je to stegovni postupak. U ovom slučaju ću to tumačiti kao disciplinski postupak. I o tome bih htjela da govorim. Ne kaŕem da ne znam da ćitam latinicu i pišem latinicu, ali u nekim terminima nisam sigurna da li ću dobro da protumaćim, a ne bih ŕeljela da govorim kao pravnik jer to nisam, ne razumijem se u to, ali ću govoriti kao neko ko je vodio 6 godina Odbor za prituŕbe, ŕalbe i društveni nadzor u Narodnoj skupštini RS-a i reći ću gospodinu predsjedniku Visokog sudskog i tuŕilaćkog savjeta na ŕto se građani najviše ŕale, a ovdje, po ovim vaŕim pokazateljima, i ja vidim da su oni prilićno u pravu.

Naime, dobili ste dosta prituŕbi. Kaŕete ovdje 1.733 prituŕbe građanina. Od toga 1.150 na suce i 228 na tuŕiteljstvo, a ostale 355 nije navedeno na koga. Ukupno od toga, ovdje kaŕe, ako sam ja to dobro razumjela, da je pokrenut disciplinski postupak protiv 35 sudija, tuŕioca itd. Ostalo je odbaćeno. Ja smatram, mada ne znam na ŕta se odnosi jer Vi u ovom izvjeŕtaju niste rekli na ŕta su se odnosile prituŕbe. Znaći na koju vrstu, da li je to mito i korupcija, da li je to nesavjestan rad u sluŕbi, da li je to kaŕnjenje u predmetima itd. Znaći iz ovog mog nekog saznanja to bi trebalo da bude. Ovdje nije navedeno na ŕta se odnosi, a donesno je 17 odluka, od ćega kaŕete 19, znaći, sankcija, s tim da niko nije razriješten duŕnosti.

Znaći, pazite, 1733 prituŕbe, a niko nije razriješten duŕnosti. To svarno ja ne mogu da prihvatim da se to moŕe desiti. Ja razumijem da su 4 sudije podnijele ostavke jer su vjerovatno smatrale da će biti razriješene itd., to mogu da razumijem. Smanjenje plaće i to razumijem. Pismena javna opomena, molim vas, to za mene, to je neŕto iz socijalizma kad smo mi imali one javne opomene itd. Ja ne kaŕem da one ne stoje u disciplinskim mjerama i da se mogu reći, ali to ova, ko ne dobije ono odbijanje od plate, on to prihvati i ostavi negdje iza. Mislim, ovo moŕete protumaćiti kao tumaćenje jednog laika koji se ne razumije u neke druge stvari. Moŕda ta javna opomena u sljedećem postupku znaći otkaz, ja to prihvatam, ali ovaj, u principu taj sudija moŕe da kaŕe ovaj put sam se izvukao, izvući ću se i sljedeći put.

Ono ŕto meni ne odgovara u jednom dijelu, a reći ću i na ŕta se odnosi, odnosi se na reakciju Visokog sudskog i tuŕilaćkog savjeta u nekoliko slućajeva, a imala sam dvije poslanićke kancelarije u kojim sam radila, znaći u Kozarskoj Dubici i u Novom Gradu, gdje su građani dolazili, meni kao poslaniku, i najviše su se ŕalili na sudove i tuŕilaćstvo, to moram reći jer to je i neka statistika koju smo mi dobili i od ombudsmena Republike Srpske tamo razmatrajući. Bilo je i na sporost rada sudova i donesene presude itd., ali ono ŕto je njih više razoćaralo jeste ćinjenica da nisu dobijali odgovore od Visokog sudskog i tuŕilaćkog savjeta u kojoj je, u kojoj je fazi ta njihova prituŕba, da li je odbaćena, da li je dovoljno neargumentovana, da li je sudija u pravu itd., i uglavnom su dolazili da se na to ŕale. Naravno, ja kao poslanik nemam pravo da reagujem i to bi se smatralo mijeŕanjem u pravosudni sistem, ŕto mi nemamo pravo, ali to pomalo iritira i stvara se dojam da se građanin nema kome ŕaliti ako nije zadovoljan radom nekog sudije ili tuŕioca. Ja ovo

govorim dobronamjerno, ovdje sad nema medija da to prenose, znači u ovom dijelu da pravim neku reklamu, ali ovaj, je činjenično stanje, kažem 6 godina sam radila ovaj posao.

I još jedno. Mi govorimo o prioritetima u rješavanju tužbi, pritužbi u sudovima i u tužilaštvima. Evo ja ću govoriti o jednom primjeru u tužilaštvu. Igrom slučaja jedna osoba vrlo bliska meni je bila predmet opservacije jednog tužioca. Obzirom da se radilo o poslaniku i da je trebala medijska kampanja taj proces je urađen u toku jednog mjeseca. I da kažem da je bila provjera šasije auta jednog, a onda je provjeren i broj motora i broj mjenjača što mi svi znamo da je potrošna roba. A drugi slučaj se vodi već godinu i po dana kod tužioca, a radi se o oduzimanju radne sposobnosti licu od osobe koja nije ovlaštena za taj postupak, jer, vi kao što i ja znam, po zakonu to mogu srodnici itd., a ovdje se radi o načelniku opštine koji traži oduzimanje radne sposobnosti lica koji ne radi u opštini. I godinu i po dana tužioc nema vremena da to završi. A ovamo je uradio za mjesec dana. Znači ovaj primjer, koji je iz lične prakse, govori da vi ti postupci koje rade tužioci i sudovi nisu baš u skladu ovako lijepo pisanog izvještaja i nekih zaključaka koji su ovdje doneseni.

Ono što prihvatam ovdje i smatram da je potrebno još uraditi, znači, ove vaše preporuke ja sam pročitala, smatram da su u redu, ali još bih jedno htjela predložiti. Da se dodatno Visoki sudski i tužilački savjet aktivira na provjeri aktivnosti nespojivosti sa dužnostima. Mi imamo dosta primjera, i vi i ja smo jedne prilike o tome govorili, da imamo advokate koji se bave advokatskom dužnosti, poslovima, a da njihovi muževi, u različitim, znači, prezimenima, su inspektori u pravosuđu. Tako da, kada dođe inspektor u sud i pregleda neki pregled, a njegov bračni drug zastupa, ja mislim da je to nespojivost funkcija. Možda griješim, ali vam moram reći da to onda revoltira i kaže – pa šta imaš da tamo tražiš, ja ne smijem tamo ništa da kažem, on je inspektor, meni je bolje da ćutim, da to procesuiram. Znači zamolila bih da, ovaj, a i vi ste napisali takav zaključak, da se tu povede računa, posebno zbog različitih prezimena gdje čovjek ne može da, da zaključ, vjerovatno sudije moraju da pišu gdje im muževi ili supruge rade.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospođo Rajilić. Jozo Križanović. Pa evo da te malo razdrmam, da te iznenadim.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Hvala. Prije svega, želim reći da mi je žao što rasprava o izvještaju Visokog sudskog i tužilačkog vijeća dolazi u relativno lošem tajmingu, nakon tako reći ovaj, 7 sati rada. Smatram ovo vrlo ozbiljnom temom i ovo je jedna od rijetkih prilika kada Parlament BiH može da raspravlja, ne samo o podacima iz izvještaja koji, uzgred da kažem, da je ovaj izvještaj dosta dobro napravljen sa stanovišta strukture, statističkih podataka, predmeta i efikasnosti rješavanja ... sudova, kadrovskim rješenjima itd. Međutim, ono što mislim da nedostaje i u izvještaju, i čini mi se da ćemo biti uskraćeni na današnjoj raspravi time, jeste ova činjenica da je kolega Džaferović rekao da je Ustavnopravna komisija raspravljala o ovom izvještaju 2 sata i jako je loše da je ovako skroman izvještaj Komisije ustavnopravne na tako jednu bogatu raspravu. Pretpostavljam da je na ovoj raspravi bilo jako dobrih i konstatacija i ocjena i prijedloga, sugestija itd. Posebno u ovom pravcu, koji je i predsjednik

Vijeća ovdje iznio, šta bismo mi kao država morali poduzimati kao prevenciju da olakšamo priliv, ovaj, predmeta u sudove, da olakšamo rad sudova, rad pravosuđa cjelokupnog.

Drugo, jeste da je to malo delikatno, ali mislim da ovaj Parlament mora govoriti, jedino povodom ovoga treba govoriti u kaznenoj politici u BiH. Imamo primjedbe građana da sudovi donose blage kazne za zločine, za kriminalna djela u porodici, nasilja u porodici, za pedofilije, za, za, ne znam ni ja, za jedna teška krivična djela ... da je blaga kaznena politika. Nije miješanje Parlamenta ili neke institucije u pravosudne organe ako kaže, nismo zadovoljni time. Društvo, pravnici, cjelokupno društvo traži odnos taj i taj.

Drugo, mislim da bi bilo dobro da smo ovdje imali nekakvu kritičnu, kritičku ocjenu koliko je, da kažem, tužiteljstvo bilo efikasno. Šta hoću da kažem? Vi ste rekli da, otprilike, predmet na općinskom sudu košta, ne znam, 100, na Kantonalnom 300, jel' tako, negdje maraka. E šta to sad uključuje? Koliko je puta država zbog loše procjene ili vođenja loše postupka u sudu bila dužna da nadoknadi štetu optuženom? Ne znam to pravno formulirati, kako se te kategorije, ovaj, zovu. Da vidimo, i na temelju toga donosimo ocjene o kvaliteti, da li mi vrlo olako ljude osudimo, pa se proces otegne godinu dana, na kraju šuć, muć, ništa. E sad, hajde država kompenziraj to, uplati ... što jeste korektno.

Dakle, ja bih volio da i sugerirao bih Visokom ovom vijeću sudskom i tužilačkom da iskoristi svoju zakonsku obavezu i pravo da, u ovom smislu, u ovom pravcu, inicira i promjene postojećeg zakonodavstva. To je i pravo i obaveza Sudskog i tužilačkog vijeća, dakle, da pokreće i izmjene, proceduru izmjena, izmjena određene zakonske regulative koja bi vodila, da kažem, općem ovom poboljšanju.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Jerko Lijanović. Evo kratko polemika, replika.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Nije replika nego povodom.

BERIZ BELKIĆ

Nešto jeste.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Povodom diskusije uvaženog kolege Križanovića, samo da neke stvari pojasnimo, mislim zasluhuje, dakle, njegova diskusija zasluhuje pojašnjenje.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Lijanoviću, oprostite jedan tren.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Njegova, njegova diskusija zasluhuje pojašnjenje. Dakle, čovjek je u pravu, dakle mi jesmo 2 sata raspravljali, od toga je predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća govorio 30 minuta. Sat i po smo govorili mi članovi komisije i kada se na prvi pogled uporedi, ovaj,

podatak sa sadržajem iz izvještaja onda možemo kazati da je gospodin Križanović, uvaženi kolega, to dobro primijetio. Međutim, ako detaljno iščitajte izvještaj komisije, dakle, on u sebi sadrži općenite kvalifikacije koje se oslanjaju na detaljno iščitavanje izvještaja Visokog sudskog i tužilačkog vijeća koji je zaista, nema potrebe da to ponavljamo u izvještaju, a možda se oko nekih stvari, da iskren budem, u komisiji ne bismo ni složili. Možda bi bila neka polemika, evo ja ću otvoreno kazati šta nas je motiviralo da ovakav izvještaj, sa ove 3 formulacije, dostavimo Parlamentu.

Mnogo važnije od svega ovoga je da mi kao Parlament shvatimo šta su naše obaveze u svemu ovome i to, ako to polučimo, kao rezultat, onda ćemo odgovoriti na sva ova pitanja koja su, kako se zove, postavljena od uvaženih kolega koji su, ovaj, govorili, govorili u diskusiji. Sa jedne strane i sa druge strane, ja iskren da budem, želim da ohrabrim i svi mi treba da ohrabrimo ljude iz pravosuđa. Da ovo otvorimo, dakle, nije miješanje u pravosuđe ako kažemo da smo nezadovoljni, da to nije to, dakle, niko ne može kazati da je miješanje u rad sudova i tužilaca, ovaj, da otvorimo tu vrstu dijaloga kako bismo zaista u konačnici imali sistem sa kojim ćemo biti zadovoljni svi u BiH. Toliko. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Imamo mi prilika, nas sud i pozivaju na razne, u raznim prilikama, dakle, ko god želi od poslanika, dolaze pozivi, može se otići, ovaj, i diskutovati al', naravno, ovdje je pravo mjesto.

Izvolite, gospodine Lijanoviću.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti. Ja u svoje ime, u ime Narodne stranke Radom za boljitak želim zahvaliti Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću na ovako profesionalno pripremljenom izvještaju i posebno učincima Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća u njegovom radu od osnivanja.

Ali nažalost, evo, kao što su kolege govorile, to još nije dovoljno za potrebe u BiH. Neovisno, nepristrano, ažurno i profesionalno pravosuđe je temelj za izgradnju svakog demokratskog društva i svake uspješne države. Tužno je i žalosno što možemo iz ovog izvještaja vidjeti da je često puta prepreka Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću da ostvari svoje ciljeve simbolična financijska sredstva, a u istom trenutku mi dozvoljavamo da kroz vanjsko-trgovinski deficit gubimo dnevno po 20 miliona maraka. Znači, danas dok mi zasjedamo ovdje, naši građani su izgubili 20 miliona maraka koji su otišli preko granice i nikad se neće vratiti. Kad bi samo jedan tjedan zaustavili taj odliv novca i to dali Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću sigurno bi učinci mogli biti daleko, daleko veći.

Štete zbog nemogućnosti bržeg rješavanja predmeta za naše gospodarstvo i građane su enormne, a čekanje predmeta u sudovima potiče i razvoj korupcije koja je najveće zlo za svako demokratsko društvo. Nekoliko primjera sa enormnim štetama, da vas ne bih danas ovdje opterećivao, ću dostaviti Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću. Iz tih razloga sugeriram da Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće predloži izmjene zakonskih propisa u kojima bi se reguliralo najduže rješavanje predmeta, koji bi rokovi morali biti po nekoliko puta kraći nego što je sadašnja praksa. Da isto tako predlože i potrebna sredstva da bi to

realizirali kako bi u ovoj godini to mogli predvidjeti u proračunima i kako to ne bi bio problem u budućnosti. A sa tim sredstvima bi onda se mogli ostvariti ciljevi, a to bi bila velika korist i za gospodarstvo i građane u BiH

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Lijanoviću. Jukić Velimir. I ostaje nam još prijavljeni gospodin Raguž i gospodin Ajanović.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, dame i gospodo. Predmetno izvješće, evo svi smo ocijenili, da je urađeno metodološki dobro, pregledno. Ja mislim da je i sadržajno dobro popunjeno i može se reći, odnosno, pitanje je moje sljedeće: Dakle, provedena je, još uvijek nije završena, radikalna reforma pravosudnog sustava u BiH koja je za rezultat imala radikalno smanjenje broja sudova, isto tako i tužiteljstava. Sudova sa 195 na 48, tužiteljstava sa 103 na 19. Mene zanima, koji su efekti? Dakle, vjerovatno smanjenje troškova zbog ove racionalizacije, odnosno smanjenja broja sudova i tužiteljstava. Međutim, koji su efekti na građane? Dakle, jesu li građani BiH imali, imaju li i koliko povećane troškove zbog ovako radikalne reforme?

Oko 2 milijuna neriješenih predmeta, od toga otprilike polovica iz oblasti komunalne problematike. Ako uzmemo da je u BiH negdje oko 150 općina, dakle, svaka peta općina ili još i manje ima sjedište nekog od sudova, mislim prije svega na općinske sudove. Dakle, u 4 od 5 općina ne postoji sjedište suda, dakle, građani će morati putovati u neko drugo središte općinsko, gdje je sjedište tog suda, da bi uradili određeni posao. Je li uvedena praksa, da li dovoljno mjere, da se u organizacijskom smislu, urade izdvojena odjeljenja ovih sudova, dakle, da se smanje troškovi. Nadalje, broj neriješenih predmeta, po meni jako veliki, i nisam našao, iščitavajući ovo izvješće, kako, na koji način, u kom vremenu će se ovo riješiti. Mislim da je ovo vrlo bitno i da daljnje zatrpavanje i povećanje broja neriješenih predmeta dovodi u pitanje efikasno funkcioniranje pravosudnog sustava.

Nadalje, kod efikasnosti spominju se neki, neki postoci, odnosno brojevi riješenih predmeta. Moja ocjena je da je efikasnost, naročito kod nekog, nekih vrsta predmeta i oblika kriminaliteta jako mala, da je postotak riješenih predmeta vrlo mali. Naravno, efikasnost možemo mjeriti u više parametara, na primjer sudbina pokrenutih istraga i predmeta, koliko je, u postotku, je li, mjereno, na koji način završilo pokrenutih istraga i predmeta. Dakle, koliko je završilo obustavom, koliko dizanjem optužnice, koliko presudom, koliko opet presuda potvrđeno, koliko ih postalo izvršnih, koliko je poništeno itd., itd. Mislim da su ovo sve bitni elementi za ocjenu efikasnosti pravosudnog sustava i ono što je, evo, ja ću za kraj ponoviti, zbilja, uzimajući u obzir i činjenicu da danas, evo, već radimo preko 7 sati, i zatražiti odgovor na moje već postavljeno pitanje, dakle zbog ovakve racionalizacije, pod navodnim znacima, pravosudnog sustava, ovakve reorganizacije radikalne, zanima me kako se to odrazilo na troškove građana? Dva milijuna neriješenih predmeta puta, neka su troškovi povećani samo 10 maraka po predmetu zbog potrebe putovanja itd., to su zbilja veliki, veliki novci.

Ono što je već ovdje govoreno ne želim ponavljati, ali organizirani kriminal, a BiH spominje se i u izvještajima nekih međunarodnih organizacija kao jedna od mogućih ili vrlo frekventnih ruta u međunarodnoj trgovini, kriminalu itd., mislim da bi trebalo možda posebno tom dijelu posvetiti posebnu pažnju. Evo toliko.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Jukiću. Prije nego što gospodin Raguž krene da zamolim, mi smo na granici kvoruma, da vas zamolim za strpljenje da ovu današnju sjednicu, ipak, završimo, ovaj.

Izvolite, gospodine Raguž. I oni koji su izašli, ja se nadam da će se brzo vratiti.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo. Bez obzira što je poodmaklo vrijeme i što dugo radimo mislim da je ovo jedna od najvažnijih tema u BiH i u stvari na ovom pitanju, je li, BiH dorasla da izvrši ovu reformu pravosuđa, da stvori neovisno, nepristrasno i profesionalno pravosuđe ovisice i njena jasna budućnost i perspektiva i koliko god to često izgledalo fraza ili retorika, ali to je zaista tako.

Ja ću to ilustrirati samo na nekoliko primjera. Znači, Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće je utemeljeno u 6. mjesecu 2004. godine. To je sad mjesec dana pa 3 godine. Ja mislim da je to dovoljno vrijeme da vidimo precizno šta je bio mandat Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, šta su bili ciljevi, koje je instrumente ono imalo na raspolaganju, koju je logistiku, ovaj, imalo da te ciljeve ostvari i rezultate koje pred sobom imamo. I ako pođemo od toga da su ti ciljevi bili, dakle, usvajanje odgovarajuće legislative, zakona, da je to bilo imenovanje sudaca, da je to bilo preustroj i racionalizacija dotadašnjeg pravosudnog sustava, da je to bilo financiranje i da je to bila jedna učinkovitost i efikasnost u realiziranju predmeta, mi vidimo, blago rečeno, da smo možda tek na pola puta svi skupa u ovoj zemlji, ako možemo i tu ocjenu dati. I ja ne bih da ove prilike propuštamo, da Parlament ne upozori i javnost i sve mjerodavne, dakle, što nas sve čeka ako želimo zaista istrajati na tom putu.

Ja ću to samo sad ilustrirati sa nekoliko stvari. Učinkovitost znači 1.300.000 neriješenih predmeta, naslijeđenih puno, ovo se ne odnosi i nije pokusirano na rad Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, nego na stanje u pravosuđu. Pa to je stvarno jedan, jedan broj koji nas treba sve, zaista, krajnje zabrinuti. Druga stvar, ako dominiraju predmeti koji se tiču komunalnih usluga, onda mi moramo naći načina, kao zakonodavac, da nađemo mehanizme da to izuzmemo i oslobodimo sudove da rade prave stvari. Evo danas čujemo da će biti zatrpani nekim novim predmetima. Svaki predmet je važan, nije na meni da pravim tu razliku u sadržaju i kvaliteti, ali očito da bi to trebao biti jedan od zaključaka, da vidimo kako učiniti prohodnost predmeta i efikasnost sudova i šta je tu uloga zakonodavca. I to je smisao razmatranja ovih izvješća.

Druga stvar, dotaću se samo jedne točke, to je 525 – imenovanje međunarodnih sudaca i tužitelja. Mi smo i ovdje danas i kroz zastupnička pitanja i u javnosti imali više puta otvorena pitanja njihovog statusa, kriterija po kojima se imenuju, prinaldžnosti, plaća i sveg ostalog. Ja mislim da je ovo u izvješću nedovoljno i da trebaju potpuniji podaci o tome, pogotovo što Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće ima isključivi mandat za ta pitanja. Znači da

utvrđuje kriterije, da imenuje te ljude itd. Mislim, dakle, da trebamo dobiti preciznije izvješće o njihovom radu, rezultatima i svemu ostalom. I da je to jedan, ovaj, od, od dijelova koji treba znatno kvalitetniju informaciju i za javnost i za Parlament i za sve ostale.

Drugo, vrednovanje rada sudaca, to je točka 622 – ocjenjivanje sudaca i tužitelja, to je, takođe, mandat Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća. I ja mislim, takođe, da ovaj dio izvješća, mislim treba biti, rekao bih, puno sadržajniji u smislu toga što je učinjeno, ovdje je navedena procedura, ali trebaju i elementi i kvalitet tog imenovanja i vrednovanja i da vidimo koje mjere mogu proisteći iz tog jednog sustava vrednovanja i kriterija. Mislim da to nedostaje ovom izvješću. I ono što bih, takođe, naglasio i što mislim da svi moramo znati i debelo se zamisliti nad tim, a to je na trećoj stranici gdje se kaže – pravosudni sustav nije u potpunosti slobodan od političkog miješanja. Ja mislim da ovom izvješću nedostaje dimenzija, ima li pritiska, ko radi te pritiske, pod kojim uvjetima se pokreću određeni sudski procesi i ko je odgovoran za tu stvar. Ja neću ovdje navoditi primjere niti to teritorijalizirati, ni nacionalizirati, imao bih puno argumenata za to, ali mislim da te informacije trebamo dobiti. I na koncu, ovdje se daju primjeri, ovdje je navedeno dva primjera gdje je, gdje se osjetio taj politički utjecaj, ali ja mislim da je ovo najbenigniji dio primjera. Puno ozbiljniji, ovaj, ne bih želio komentirati bez jedne kvalitetne informacije.

I za kraj, ovdje smo od gospodina Perića, ja zaista vjerujem, a oni rade kao institucija sve, naravno, ovaj, za to treba i vrijeme, treba potpora, treba, ovaj, i sve ostalo, ali mislim da ovaj dio koji se odnosi na balans u etničkoj strukturi, možda on u načelnoj ocjeni može biti da je zadovoljen i to mogu prihvatiti, ako gledamo ukupnu strukturu, ali kad gledamo zastupljenost u, recimo, Distriktu Brčko ili Republici Srpskoj, ja mislim da te ocjene treba, neću reći korigirati, treba popraviti to. Mislim da ima puno prostora tu i objektivnih razloga za to. Evo, to je to.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Raguž. Evo, ja mislim da je tema dobila pažnju koju zaslužuje, odnosno ovaj izvještaj, i da je ovaj Predstavnički dom, odnosno poslanici koji su se javili, zaista na najozbiljniji način o njoj diskutovali i nadam se da predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, gospodin Perić je shvatio na pravilan način određene poruke, određene zahtjeve poslanika i da će to koristiti u radu. Dakle, ja u svakom slučaju, ovaj, predlažem da mi ovaj izvještaj primimo, primimo k znanju, da sve učinimo na saradnji sa Visokim sudskim i tužilačkim vijećem i, naravno, da svoju vrstu, svoju odgovornost u vezi ukupne reforme pravosuđa ne ispuštamo, nego da ga praktično naglasimo, zajedno s vama da napravimo rezultat.

Evo ja otprilike sam mislio na ovaj način da ovo zaključimo. Dakle, ja bih vas zamolio da se izjasnimo o primanju k znanju ovog, sa izvještajem komisije, naravno.

Glasajte sad.

Evo za, dakle sa 16 glasova za,

2 protiv,

nemamo entitetsku većinu, jednostavno nemamo, ovaj, dovoljan broj ni prisutnih, imamo pet poslanika.

Dakle, ostaje nam usaglašavanje, mi ćemo to na nivou Kolegija usaglasiti. Gospodin Živković je.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ

Nisam te čuo, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

/ne čuje se/

BERIZ BELKIĆ

Imamo kvorum, mi smo prebrojali, pa očigledno da neki nisu glasali evo.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ

Ja molim cijeli dan, gospođo Malić, ja cijeli dan molim ljude. Može 5 minuta pauza, izvolite. Pet minuta traži gospođa, pet minuta pauza.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ

Ovaj, imamo li kvorum, Rajka? Dobro. Dakle, ja evo izražavam žaljenje što smo iz tehničkih razloga došli u situaciju u kojoj jesmo. Dakle, ovaj izvještaj, godišnji izvještaj koji ćemo mi sada, nadam se iskreno, primiti k znanju, on je zaista dobra osnova za niz naših akcija, dakle bez ikakvog ograničenja, pokretanja inicijativa. Evo možemo organizirati i sastanak Ustavnopravne komisije, Kolegija, s ljudima iz Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, bez ikakvih bojazni da ćemo ugroziti nadležnost jedni drugih, znamo jasno čije je šta i mislim da možemo nastaviti saradnju.

Dakle, molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Primamo k znanju izvještaj sa stavovima komisije, naravno, evo po treći put.

Evo situacija se normalizirala, da tako kažem.

24 za, protiv 1, 3 suzdržana, s dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da smo primili Godišnji izvještaj Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH za 2006. godinu sa mišljenjem Ustavnopravne komisije.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, to je

**Ad. 13. Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju institucija BiH za 2006. godinu**

BERIZ BELKIĆ

Materijal ste takođe dobili. Dakle, u skladu sa zakonom o reviziji institucija BiH, Ured za reviziju dostavlja izvještaj Parlamentu o svom poslovanju. Izvještaj ste dobili. Komisija je prihvatila 2 zaključka, dakle, utvrdila je 2 zaključka povodom razmatranja ovog izvještaja i iste predlaže domu na usvajanje. Dakle, ako imate izvještaj vidjeli ste o kojim se zaključcima radi. Dakle, radi se o 2 zaključka i evo ja sada, ovaj, dakle, komisija predlaže domu na usvajanje ovog izvještaja, da se izvještaj usvoji uz ova dva zaključka koja imate u izvještaju. Ja ću ih, ako treba, radi zapisnika, i pročitati. Ali prije toga pitam ima li neko da diskutuje o ovom izvještaju.

Izvolite, gospodine Lijanoviću.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

Ja ću par riječi, neću dugo. Želim samo napomenuti, znači, Ured za reviziju je jedan od ključnih alata ovog doma za kvalitetno upravljanje institucijama BiH i ostalim resursima koji su u nadležnosti BiH. Izvješća koja smo analizirali na proteklm sjednicama i usvojili od Ureda za reviziju govore o profesionalnom radu ureda. Posebno želim pohvaliti odluku Ureda za reviziju da počne sa radom revizije učinkovitosti i predlažem da ugovori o slobodnoj trgovini sa Republikom Hrvatskom i Srbijom budu pilot projekti revizije, a pošto je pred nama Ugovor o slobodnoj trgovini CEFTA, ta revizija nam može pomoći da ne bismo, možda, napravili pogrešnu odluku kad su u pitanju ugovori CEFTA.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodinu Lijanoviću. Evo, predstavnici Ureda za reviziju su čuli, ovaj, ovu inicijativu, a naravno, možemo mi, ovaj, nju i, da tako kažem, učiniti na neki način i oficijelnu, ali evo ja vas sada pozivam da se, dakle, izjasnimo o ovom izvještaju uz, uz prihvatanje ova dva zaključka komisije.

Dakle, pod 1. - radi omogućavanja nesmetanog procesa rada potrebno je osigurati adekvatan smještaj, prostor, smještajni prostor Uredu za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH. Mi smo na ovom već nešto radili i ja vjerujem da ćemo to u dogledno vrijeme riješiti.

I pod 2. - reviziju poslovanja Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH potrebno je obaviti u skladu sa postojećim zakonskim odredbama. Dakle, reviziju samog ureda poslovanja.

Molim vas, evo, nadam se da smo se shvatili. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad, dakle, za Izvještaj i predložene zaključke komisije.

Dakle, sa 28 glasova za, bez protiv, 2 suzdržana, dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da smo usvojili Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju institucija BiH za 2006. sa ona 2 zaključka koja je predložila komisija, a koja sam ja u zapisnik izdiktirao.

Prelazimo na tačku, zahvaljujem se predstavnicima Ureda za reviziju. Prelazimo na tačku četrnaest, dakle, radi se o,

**Ad. 14. Prijedlog odluke o osnivanju i djelokrugu međuparlamentarnih grupa prijateljstva Parlamentarne skupštine BiH za bilateralnu saradnju sa parlamentarnim tijelima drugih zemalja**

BERIZ BELKIĆ

Ja mislim da nemam razloga puno vas podsjećati o čemu se radi. Mi podugo imamo potrebu za ovakvim jednim aktom koji će utvrditi pravila i principe jer postoji niz inicijativa i interesa za međuparlamentarnu saradnju sa parlamentima nekoliko desetina zemalja itd. Dakle, ovo će biti pravna podloga, odnosno pravni okvir u okviru kojeg bismo trebali ovo da radimo.

Komisija za vanjske poslove dostavila nam je pozitivno mišljenje o Prijedlogu odluke. Ima li potrebe za diskusiju, ima li neko nešto da kaže o ovome, predloži? Ako nema, ja praktično zaključujem raspravu i prelazimo na glasanje. Pripremite se.

Glasajte sad.

Sa 27 glasova za,

protiv ništa,

2 suzdržana,

S dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da smo utvrdili, odnosno usvojili, donijeli Odluku o osnivanju i djelokrugu međuparlamentarnih grupa prijateljstva Parlamentarne skupštine BiH za bilateralnu saradnju sa parlamentarnim tijelima drugih zemalja.

Dakle, stvoreni su uslovi da se krene u realizaciju onih svih inicijativa koje postoje za ovu međuparlamentarnu saradnju sa nizom zemalja svijeta. Naravno, naravno, ali evo možemo startovati odmah.

Dakle, idemo na tačku petnaest.

**Ad. 15. Imenovanje tri poslanika iz Predstavničkog doma u interresornu radnu grupu za pripremu teksta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona, (Izbornog zakona, Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH i Zakona o finansiranju političkih partija)**

BERIZ BELKIĆ

Da vas podsjetim, prema ranijoj inicijativi, prilikom usvajanja izvještaja, Godišnjeg izvještaja Centralne izborne komisije, usvojili smo zaključak da je potrebno formirati ovu interresornu grupu koja bi se bavila pripremom tekstova, prijedloga izmjena i dopuna zakona u kojim su uočeni određeni problemi, slabosti, dakle, uglavnom tu se radi o zakonu, Izbornom zakonu, Zakonu o sukobu interesa i Zakonu o finansiranju političkih partija.

Mi smo u Proširenom kolegiju, da ne dužim, postigli jednu vrstu saglasnosti i predložili sljedeća 3 člana te interesorne grupe u kojoj će biti ljudi iz Doma naroda, ljudi iz Centralne izborne komisije. Dakle, mi predlažemo Milorada Živkovića, ovo je naš prijedlog, ali ja govorim ko će još biti osim naših, ova tri čovjeka, dakle, Milorad Živković, Niko Lozančić i Šefik Džaferović. Ima li drugih prijedloga, ima li primjedbi na ovaj prijedlog? Ako nema predlažem da se o ovom prijedlogu izjasnimo.

Glasajte sad.

Ja se izvinjavam, gospodine Haliloviću, ja sam stvarno kasno vidio, oprostite, molim Vas. Ali doći će ti zakoni ovdje pa ćemo imati prilike.

SEFER HALILOVIĆ

/ne čuje se/

BERIZ BELKIĆ

Pa doći će oni svi ovdje i u komisije itd.

Dakle, sa 24 glasa za,

Gordana, pomoz mi, ovaj.

Sa 24 glasa za,

1 protiv,

2 suzdržana,

dovoljnom entitetskom većinom konstatiram da smo u interesornu grupu za izradu ovih zakona, koje sam maločas nabrojao, imenovali Milorada Živkovića, Niku Lozančića i Šefika, Šefika Džaferovića.

I ostala nam je još jedna tačka, dakle tačka šesnaest o kojoj smo mnogo raspravljali.

#### **Ad. 16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**

##### **a) Sporazuma o vojnom grantu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske i Implementacionog protokola koji se odnosi na finansijsku pomoć između Ministarstva odbrane BiH i Generalštaba Republike Turske;**

Ja mislim da ja ovo ne moram, Rajka, čitati, ovo ima već ranije iščitano u tekstu. Dakle sada je, da ne gubimo vrijeme, dakle sada je, ja uvijek nastojim da imaju za zapisnik, znate, dakle, sada je na nama da odlučimo o metodologiji koju smo i ranije, ovaj, upražnjavali. Hoćemo li u paketu o ovome glasati?

Al' dajte da se izjasnimo, dakle, molim vas, pripremite se za glasanje, kako ćemo glasati? Ko je da glasamo u paketu, a ko je protiv, naravno i suzdržan, neka kaže?

Sa 28 glasova za, 1 protiv, bez suzdržanih, s dovoljnom entitetskom većinom donijeli smo odluku da, o davanju saglasnosti za ratifikaciju ovih sporazuma, glasamo u paketu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Naravno, propustio sam da kažem da smo dobili izvještaj nadležne komisije koji je preporuka.

Sa 28 glasova za,  
bez protiv,  
1 suzdržan,  
dovoljnom entitetskom većinom donijeli smo Odluku o davanju saglasnosti za ratifikaciju.

Trebam li ih nabrojati, Rajka? Ne treba, dobro, hvala.

Na ovaj način smo iscrpili dnevni red današnje 9. sjednice. Ja vam se zahvaljujem na strpljenju i podsjećam vas da će sljedeća sjednica biti 13. juna. Tada ćemo imati obraćanje Švarc Šilinga na plenarnoj, ali mi ćemo imati svoju redovnu sjednicu. Pozive i obavijesti, dnevne redove ćete blagovremeno, 13.

BRANKA TODOROVIĆ

U 11:00

Sjednica završila sa radom u 18:00 sati.